

BULLETIN

4/20

OZVĚNY

ČESKÉ

CENY

ZA

ARCHITEKTURU

2020

*„Máte skutečný kontakt
s vnějším světem, ať už se
díváte na modrou či šedou
oblohu nebo na hvězdné nebe.“*

Peter Trachsler, partner v SPPA Architekten

Fotografie: Jürg Zimmermann

VELUX®

Vážené a milé kolegyně, vážení a milí kolegové,

... přeji vám všem klidný konec roku, radostné a požehnané svátky vánoční a dobré vykročení do nového roku 2020, který bude zdá se významný z mnoha pohledů. Nejen proto, že bude o den delší...

Ne, to není omyl, těmito slovy jsem končil editorial č. 4 loňského roku. Ale rok 2020 s jeho 366 dny nás moc nepotěšil. Mnozí mají problémy s prací, někteří nás opustili navždy i v důsledku koronavirové infekce, moc jsme se nepotkávali a celá Evropa i svět se komihá na postupně se objevujících vlnách pandemie. Ale pokud jsme zdraví a máme práci, jsme na tom pořád ještě dobře.

Letošní „polovýroční“ 5. ročník České ceny za architekturu proběhl také jinak. Porota nejen nominovala na dálku, ale na zoomovém zasedání i vybírala finalisty a vítěze z videomedailonků všech 27 nominovaných staveb. Ani gala večer se nemohl konat v karlínském Foru jako v minulých dvou letech. Online předávání kombinující předtočené vstupy i spontánní reakce oceněných týmů, přenášené na webu ČT ART a facebooku, přineslo nové a jiné zážitky. Realizace sídla Lasvit v Novém Boru od studia ov-a, dua Opočenský – Valouch s týmem, mnohé svým vítězstvím nepřekvapila. Tato stavba uspěla i jako jedna ze Staveb roku 2020 a zvítězila v GP architektů mezi rekonstrukcemi. Výjimečným počinem vyhlásila Akademie Ceny seriál pořadů ČT Šumná města a Šumné stopy, který během 25 let připravovali Radovan Lipus a David Vávra. Věřím, že se slíbených dosud nenatočených dílů dočkáme v příštích letech. Podívejte se na informace o 5. ročníku ČKA na dalších stranách Bulletinu.

Gratulujeme vítězům k hatriku a všem finalistům a držitelům cen partnerů k významným oceněním. Dík patří všem partnerům ČKA, včetně mediálních, za finanční i nefinanční podporu, stejně jako týmu Ceny v čele s ředitelkou Kanceláře ČKA Dagmar Mošnerovou za perfektní organizaci ve velmi komplikovaných podmínkách. Jsem sice jako předseda Komory podjatý, ale po zhlédnutí všech tří online vyhlášení cen, Stavby roku, GP architektů a České ceny za architekturu, si myslím, že jsme dopadli nejlépe. Je dobře, že se kvalitní architektura a design, urbanismus i krajinářská architektura zviditelňují a že veřejnost má možnost poznat stavby, které běžně nepotká. 191 přihlášených staveb letos a přibližně 1200 staveb za 5 ročníků ukazuje, že to s naší architekturou není tak špatné. Ostatně čím vyšší bude „průměr“, tím víc poroste šance na špičková díla. Rostoucí kvalita vystavěného prostředí a větší schopnost laické veřejnosti ji vnímat přinese plody v budoucnosti, při výchově mladé generace a růstem nároků stavebníků obecně. V tom spočívá smysl všech soutěží, nejen v morálním ocenění autorů, kteří zpravidla nejsou za své mimořádné výsledky adekvátně odměněni, ale v představení skutečné kvality veřejnosti.

12. ledna v CAMP zřejmě nebudeme moci otevřít výstavu 5. ročníku Ceny a vyhlášení 6. ročníku proběhne také online. Uvidíme až v průběhu prvního pololetí, co nám epidemická situace umožní. Rozhodně se dejte očkovat co nejdříve, jak to bude možné, ať se můžeme potkávat.

Ano, i letos Vánoce, Vánoce přicházejí, zpívejme přátelé... budou to ale trochu jiné Vánoce než obvykle, mnohé rodiny se u štědrovečerního stolu asi nesejdou, našim vnoučatům či naopak prarodičům radši popřejeme po skypu, anebo s čerstvým antigenním testem riskneme oslavu ve větším kruhu. Na testy se určitě vydejte, jsou hrazeny zdravotními pojišťovkami a jakási jistota negativního výsledku nám umožní potkat ty, které jsme v tomto roce příliš nevidali. Nouzový stav a zodpovědné chování by nám tak vlastně mohly pomoci zbavit se nákupního šílenství, ve které se vánoční svátky v posledních desetiletích zvrhly. S manželkou už dlouhé roky kupujeme drobné dárky jen vnoučatům a raději si víc vychutnáváme klid a pohodu.

Přeji vám všem klidný konec roku, radostné a požehnané svátky vánoční a dobré vykročení do nového roku 2021, který přináší naději, že se s vakcínou vrátí i společenské kontakty a my se potkáme ve větším počtu 17. dubna na valné hromadě ČKA.

Váš Jan Kasl
předseda České komory architektů

- 1 Editoriál (Kasl)
- 2 Obsah
- 4 Kontakty na Kancelář ČKA

AKTUALITY

- 6 Pozvánka na valnou hromadu ČKA
- 6 Uzavření Kanceláře ČKA za nouzového stavu
- 6 Platba členských příspěvků a pojištění 2012
- 7 Architektura a kvalitní prostředí jako důležité téma v krajích
- 8 ČKA k povinnosti projektování v BIM ve veřejných zakázkách
- 8 Prohlášení ČKA k zahájení přípravy plavebního koridoru Dunaj–Odra–Labe
- 9 Výstup z kulatého stolu na téma, jak rozvíjet města ve spolupráci s městským architektem
- 12 Šetrná řešení v praxi – webináře
- 12 Výzva – architektura pro děti
- 13 New Green Deal – Cesta k udržitelné ekonomice 21. století
- 13 V roce 2020 odešli
- 13 Nově autorizované osoby
- 15 Nominace ČKA na Mies van der Rohe Award
- 16 Architekt roku 2020 – Zdeněk Fránek
- 18 Grand Prix architektů – Národní cena za architekturu 2020
- 20 Stavba roku 2020
- 21 Young Architect Award 2020
- 22 Cena MK ČR za přínos v oblasti architektury – Viktor Rudiš
- 22 Evropská cena za architekturu 2020 – Wolfgang Tschapeller
- 23 Brexit a uznání kvalifikace autorizovaných architektů
- 23 Představení New Bauhaus (Martinek)

VALNÁ HROMADA

- 25 Z valné hromady ČKA 2020
- 26 Usnesení XXVII. valné hromady ČKA
- 27 Změny vnitřních řádů ČKA
- 28 Volby do orgánů ČKA – Jan Kasl znovu předsedou ČKA

SERVIS

- 31 Nové knihy
- 33 Celoživotní profesní vzdělávání (Slaná)
- 33 Pojištění

LEGISLATIVA

- 37 Stavební zákon prošel prvním čtením (Kopeček)
- 37 Mýty a legendy rekodifikace stavebního práva (Kloda)
- 38 Rozhodčí řízení – architektonická soutěž (Mateáško)
- 39 Nové právní předpisy (Rybková)
- 40 Otázky a odpovědi (Faltusová)

OZVĚNY ČESKÉ CENY ZA ARCHITEKTURU 2020

- 44 Sídlo firmy Lasvit vítěznou realizací ČCA 2020 (Zemanová)
- 46 Galavečer ČCA 2020
- 48 Hlavní cena – Sídlo firmy Lasvit, Nový Bor
- 52 Představení ateliéru ov architekti – Jiří Opočenský, Štěpán Valouch
- 54 Finalista – Dílny Opatov
- 56 Finalista – Enotéka Znojmo
- 58 Finalista – Mateřská škola Za Branou, Pacov
- 60 Finalista – Revitalizace pražských náplavek
- 62 Finalista – Rodinný dům, Jinonice
- 64 Ceny partnerů
- 76 Výjimečný počín – Šumná města a Šumné stopy
- 78 Vyjádření porotců – závěrečná zpráva poroty
- 79 Vyjádření porotců – Henri Bava, Jeanne Dekkers, Alessandra Cianchetta, Csaba Nagy, Jeroen van Schooten, Štefan Polakovič, Gillian Horn
- 82 Reflexe pěti ročníků ČCA (Tichá, Potůček, Beneš)

SOUTĚŽE

- 89 Výsledky soutěží
- 92 Soutěže po termínu odevzdání soutěžního návrhu
- 98 Probíhající soutěže
- 100 Připravované soutěže

oficiální čtvrtletník
České komory architektů

číslo 4/2020, ročník 26

Datum expedice

21. 12. 2020

Náklad

5 000 ks

Registrace

MK ČR E 11062

ISSN

1804-2066

Vydavatel

Česká komora architektů
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
+420 273 167 480
www.cka.cz

Redakce

PhDr. Markéta Pražanová
šéfredaktorka

Redakční rada

Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.
Ing. arch. Miroslav Holubec
Ing. arch. Lucie
Kadrmanová Chytilová
Ing. arch. Ivan Plicka
RNDr. Milan Svoboda
Ing. Petr Velička

Jazyková korektura

Mgr. Josef Šebek, Ph.D.

Grafický design

STRAKA OFFICE
(Jakub Straka, Barbora Fišerová)

Tisk

Triangl, a. s.

Distribuce

Bulletin ČKA je bezplatně
rozeslán všem architektům
autorizovaným ČKA
a investičním odborům
magistrátů a větších měst.

Uzávěrka příštího čísla

19. 2. 2021

Upozornění

U inzerce a podepsaných
článků se redakce nemusí
ztotožňovat s obsahem. Pokud
není uvedeno jinak, obrázky
pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke
stažení na www.cka.cz.

Praha

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
cka@cka.cz
T +420 273 167 480

úřední hodiny

po-čt 8–16 h

út 8–17 h

pá 8–15 h

ředitelka Kanceláře ČKA

Bc. Dagmar Mošnerová (Petrová)
dagmar.mosnerova@cka.cz
M +420 702 035 234
T +420 257 532 430

sekretář ČKA

Mgr. Ing. Milan Kopeček, MBA
milan.kopecek@cka.cz
M +420 731 126 098

office manager

Monika Pohanková
monika.pohankova@cka.cz
T +420 273 167 486

agenda recepce

Tereza Piričová (Konvičková)
recepce@cka.cz
T +420 273 167 480

právní poradce

Stavovského soudu ČKA,
PS Legislativa, právní poradna
Mgr. Eva Faltusová
eva.faltusova@cka.cz
T +420 273 167 481

zástupkyně ředitelky

Kanceláře ČKA, právní poradce
představenstva ČKA, právní
poradna
Mgr. Ing. Daniela Rybková
daniela.rybkova@cka.cz
T +420 273 167 481

autorizace, databáze,

dozorčí rada ČKA,
autorizační rada ČKA
Milena Ondráková
milena.ondrakova@cka.cz
T +420 273 167 483
M +420 608 976 912

Stavovský soud ČKA

Radka Kasalová
radka.kasalova@cka.cz
T +420 257 532 430

Creative Manager, koordinátor
a webmaster České ceny

za architekturu
Ing. arch. Radka Fořterová
(Šťastná)
radka.fořterova@cka.cz
M +420 731 508 028
T +420 273 167 484

členské příspěvky, profesní
pojištění

Helena Jiříková
helena.jirikova@cka.cz
M +420 608 975 312

produkce akcí ČKA

sekretář PS Krajinářská
architektura, PS Urbanismus,
PS Udržitelnost, PS Památková
péče, PS Digitalizace, PS
Standards a honoráře
Marek Job
marek.job@cka.cz
T +420 771 126 426

Brno

Starobrněnská 16/18,
602 00 Brno
T +420 542 211 809

tisková mluvčí,
soutěže a veřejné zakázky

Mgr. Tereza Zemanová
tereza.zemanova@cka.cz
M +420 777 464 453
T +420 513 039 101

celoživotní profesní vzdělávání,
autorizace

Kateřina Slaná
katerina.slana@cka.cz
T +420 542 211 809

webmaster, sekretář

PS Vzdělávání a PS
Zahraníční aktivity
Ing. Ludmila Ševčíková
ludmila.sevcikova@cka.cz
T +420 542 211 809

5

AKTUALITY

POZVÁNKA NA VALNOU HROMADU ČKA 2021

ČKA zve své členy k účasti na XXVIII. valné hromadě, která se uskuteční v sobotu 17. dubna 2021 od 9.30 h v Aule Fakulty architektury ČVUT v Praze, Thákurova 9, Praha 6-Dejvice.

Valná hromada volí vždy na dobu tří let z řádných členů Komory třetinu členů představenstva, dozorčí rady a Stavovského soudu. Vedle toho valná hromada schvaluje řády Komory (kromě autorizačního), výši příspěvků členů nebo rozpočet Komory na příslušný rok (a bere na vědomí výsledky hospodaření roku předchozího). Valná hromada také může změnit nebo zrušit rozhodnutí představenstva. Součástí jednání valné hromady je i diskuse o aktuálních otázkách výkonu profese.

→ Zpráva z XXVII. valné hromady ČKA 2020 viz s. 24

Fakulta architektury ČVUT v Praze

UZAVŘENÍ KANCELÁŘÍ ČKA ZA NOUZOVÉHO STAVU

V návaznosti na epidemickou situaci a opatření vlády ČR byly v průběhu podzimních dnů prozatímně uzavřeny kanceláře ČKA v Praze a Brně pro veřejnost. Nutné konzultace bylo možné domlouvat po telefonu, případně si sjednat schůzku. Zasedání orgánů ČKA probíhala s využitím prostředků dálkové komunikace. Zároveň probíhalo od 7. září měření teploty při vstupu do Kanceláře ČKA.

Aktuální situaci, prosíme, sledujte na www.cka.cz

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY A PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ – SOUHRN K PLATBÁM NA ROK 2021

Do konce února 2021 je nutné zaplatit členský příspěvek a profesní pojištění. Shrnujeme základní informace o platbách.

Členské příspěvky

Základní členský příspěvek

Členský příspěvek řádných členů Komory činí od roku 2020 částku **7795 Kč a je splatný k 28. únoru každého roku**. Pokud vznikne povinnost platit členský příspěvek až v průběhu kalendářního roku, je výše příspěvku vypočtena

tak, že je příslušný počet měsíců vynásoben dvanáctinou ročního příspěvku a splatnost takového příspěvku je jeden měsíc od data udělení autorizace.

Snížené sazby členského příspěvku

- a. 3897,50 Kč – tento příspěvek hradí členové po dobu tří let od prvního udělení autorizace
- členové pečující o dítě do 4 let věku, kteří v době trvalé péče o dítě svoji autorizaci nepozastavili
- b. 1949 Kč hradí na základě žádosti členové, kteří dosáhli k datu splatnosti členského příspěvku důchodového věku
- c. nulový příspěvek se týká členů, jejichž autorizace byla pozastavena z důvodu trvalé péče o dítě, a to do 4 let věku dítěte
- členů, jejichž autorizace byla pozastavena na základě žádosti po dosažení důchodového věku, za předpokladu doložení čestného prohlášení o ukončení činnosti

Individuální snížení

V individuálních případech Organizační, jednací a volební řád ČKA dále umožňuje představenstvu výjimečně rozhodnout o snížení, resp. prominutí členského příspěvku, a to na základě písemné odůvodněné žádosti z důvodů mimořádného zřetele hodných. Rozhodnutí je však plně na uvážení představenstva a tento postup by měl být užit pouze ve skutečně výjimečných případech. O takovéto mimořádné snížení členského příspěvku je třeba požádat zásadně do konce února příslušného roku, později pouze v případě, že mimořádná situace, která je důvodem pro žádost o snížení, nastala až v průběhu daného roku.

Profesní pojištění

Pojištění jsou všichni členové ČKA s výjimkou osob, které pojištění výslovně odmítly. Ze základního pojištění je možné se odhlásit, odhlášení však může mít s ohledem na princip „claims made“ (podle kterého je předpokladem vzniku práva na pojistné plnění kontinuální pojištění v době příčiny vzniku škody, v době vzniku škody, v době uplatnění nároku na náhradu škody a v době oznámení škody pojišťovně) pro autorizované osoby negativní důsledky. K základnímu pojištění je možné se opětovně přihlásit, a to prostřednictvím tzv. zpětvzetí do pojištění. Pojištění je účinné ode dne nahlášení se do pojištění a na základě úhrady pojistného a jednorázového poplatku za zpětvzetí, jehož výše se odvíjí od délky doby přerušení.

Pojištění na rok 2021 jsou povinni uhradit všichni autorizovaní architekti České komory architektů, kteří ve stanovené lhůtě do 28. 2. 2021 nepožádají o zrušení základního profesního pojištění zajišťovaného Komorou a nedoloží, že jsou pojištěni jinak.

Pojištění se nově od 1. 1. 2021 sjednává ve dvou limitech:

- a. limit pojistného plnění 200 000 Kč – pojistné činí 1 140 Kč ročně;
 - b. limit pojistného plnění 1 000 000 Kč – pojistné činí 2 800 Kč ročně.
- Platbu vyššího pojistného limitu je možné akceptovat až ke dni 31. 8. 2021.

Povinnost sjednat si profesní pojištění vyplývá z ustanovení § 16 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Autorizovaná osoba musí být pojištěna po celou dobu výkonu profese. V případě, že byla autorizovaná osoba v minulosti odhlášena z profesního pojištění, může se za poplatek u makléřské společnosti. Marsh znovu přihlásit. Pokud by architekti, kteří jsou uvedeni v seznamu odhlášeného profesního pojištění, omylem uhradili částku za profesní pojištění, musí sami požádat o vrácení této částky Kancelář ČKA.

Pokyny k platbě

Z hlediska přiřaditelnosti plateb prosíme o oddělení platby členského příspěvku a profesního pojištění, a to pomocí variabilních symbolů, jak je uvedeno níže.

ČLENSKÝ PŘÍSPĚVEK

Variabilní symbol v případě řádných členů:

121+pětimístné číslo autorizace

Variabilní symbol v případě registrovaných (usazených) osob:

8121+pětimístné číslo autorizace

Termín splatnosti:

28. 2. 2021

Číslo účtu:

279316984/0300

ZÁKLADNÍ PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ

Variabilní symbol v případě řádných členů:

221+pětimístné číslo autorizace

Variabilní symbol v případě registrovaných (usazených) osob:

8221+pětimístné číslo autorizace

Termín splatnosti:

28. 2. 2021

Číslo účtu:

279316984/0300

Předpisy k platbě členských příspěvků i profesního pojištění jsou vždy na přelomu roku zaslány všem členům e-mailem, respektive, u členů nedisponujících e-mailovou schránkou, dopisem. Tyto předpisy obsahují konkrétní výši členského příspěvku každého člena a variabilní symboly pro platbu členského příspěvku i profesního pojištění. Jako novinka letos na předpisech budou uvedeny QR kódy pro snadnější úhradu.

Více informací:

Helena Jiříková

T: +420 608 975 312

E: helena.jirikova@cka.cz

ARCHITEKTURA A KVALITNÍ PROSTŘEDÍ JAKO DŮLEŽITÉ TÉMA V KRAJÍCH

Česká komora architektů upozornila v souvislosti s krajskými volbami na důležitost tématu kvalitního prostředí pro život a významná témata z oblasti architektury. Vy-dala proto v září doporučení určená kandidujícím politickým stranám či uskupením, občanským iniciativám i samotným občanům, stejně jako nově zvoleným zastupitelům a představitelům krajů, kteří by je měli zahrnout do svých programových priorit.

ČKA doporučuje zaměřit se na následující oblasti – krajskou strategii a program rozvoje, Zásady územního rozvoje (ZÚR), institut krajského architekta, adekvátní péči o majetek kraje, řešení konkrétních projektů, rozumné zacházení s dotačními programy, výtvarné intervence a regulaci reklamy, výběr zpracovatelů na základě kvality, nikoli ceny, zapojení občanů a vzdělávání veřejnosti.

Program rozvoje by měl být dle ČKA zásadním dokumentem kraje. Vizí, která vznikla na základě široké diskuse. Nabídne kraji zpětnou vazbu jeho vývoje a bude dohodou nad dalšími prioritami. Bude obsahovat plán investic a mapu majetku kraje, místa vhodná pro **architektonické soutěže** a pocitovou mapu kraje – jak jsou vnímány jednotlivé části území kraje jeho obyvateli, ale i návštěvníky. **Zásady územního rozvoje** se pak stanou prostorovou vizí kraje, která pomáhá jeho životu. Zaměří se zejména na provázání jednotlivých územních plánů obcí. Krajský úřad bude poskytovat obcím na svém území komunikační a odbornou platformu ke zpracování jejich územních plánů.

Většina českých měst a obcí nemá městského (obecního) architekta. Architekt není zpravidla zastoupen ani ve větších regionálních celcích – krajích. Funkce městského (obecního) / **krajského architekta** je přitom významná z hlediska péče o komplexní rozvoj se znalostí strategického a územního plánu. Jeho hlavní činností je koordinace práce městských a obecních architektů na území kraje a vytvoření centra architektury kraje i s možností pořádání přednášek a kurzů z oblasti profesního vzdělávání.

Zvýšená péče by měla být věnována konkrétním problémům kraje, které budou řešeny celkově se **zapojením odborníků a participací veřejnosti**. Dotační programy by neměly být vnímány jen jako pouhé příležitosti pro získání financí. Od dotačních titulů, které se týkají prostředí, by měl být požadován dostatečný čas na zpracování a kvalitativní rozhodování o jejich podpoře.

Většina obcí v posledních 25 letech rozpočtovala na **výtvarná díla ve veřejném prostoru** i na grafickou podobu svého prostředí a jsou často přeplněna nekvalitní a agresivní reklamou, a to i na veřejných pozemcích a budovách. Krajům ČKA navrhuje zavázat se k povinnosti investovat zlomek z veřejné investice (například 1 %) do kvalitní výtvarné intervence jako součásti investice.

Většina veřejných zadavatelů vybírá doposud **zpracovatele veřejných zakázek pouze podle ceny** bez ohledu na kvalitu. Bývá to zdůvodňováno strachem z obvinění ze subjektivního hodnocení. Výsledkem je výběr nejlevnějšího zpracovatele bez znalosti toho, jakou práci odvede. ČKA apeluje, aby zpracovatelé projektů i staveb nebyli vybíráni pouze podle ceny. U výběru projektantů je třeba zohledňovat i cenu budoucí stavby a jejího provozu. Ve výběrech by měly být používány poroty s nadpolovičnou většinou nezávislých odborníků (zejména u projektů).

V neposlední řadě považuje ČKA za velice důležité **vzdělávat veřejnost** v zájmu o prostředí, ve kterém

lidé žije a motivovat ji k odpovědnosti. Do spolupráce by měly být zapojeny školy, seniorské organizace a ostatní kulturní instituce kraje. Školám by se mělo dostat podpory v účasti na vzdělávacích programech týkajících se zájmu a péče o architekturu – kulturní prostředí. K tomu může být využit architekt kraje a spolupráce s ČKA, kulturními a vzdělávacími institucemi či neziskovými organizacemi, které se péčí o kulturní prostředí a vzdělávání v ní věnují.

Program Architektura pro krajské volby 2020 je ke stažení na www.cka.cz

Lipová u Šluknova, Ústecký kraj, Vesnice roku 2019. Foto archiv ČKA

ČKA K POVINNOSTI PROJEKTOVÁNÍ V BIM VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Kancelář České komory architektů je opakovaně upozorňována na veřejné zakázky na projektové služby, u nichž je podmínkou odevzdání dokumentace ve formátu BIM. ČKA považuje požadavek na užití metody BIM za nepřiměřený a fakticky diskriminační.

Vypracování projektové dokumentace metodou BIM (v některém ze softwarů, které zpracování umožňují) není dosud mezi autorizovanými architekty běžně rozšířené. Na vině je také dosud nedohodnutý formát společného datového prostředí a klasifikační systémy, které by měly být řešeny „zákonem o BIM“ a vyhláškami (aktuálně připravovaný s účinností od 1. 7. 2023). MPO ČR chystá povinnost zadávání pro veřejné zadavatele pouze u nadlimitních zakázek. ČKA se spolu s ČKAIT a MMR ČR angažuje v procesu přípravy, aktuálně není jisté, kdy a v jaké podobě bude daná povinnost uzákoněna. V současnosti nedoporučujeme veřejným zadavatelům objednávat projektové práce v informačním modelu stavby, není-li pro to zvláštní důvod. Informační model se sice v soukromém sektoru již v některých případech využívá, ale pouze pro pozemní stavby velkého rozsahu, kde se efekt projeví v přípravě staveb, při jejich realizaci a hlavně ve facility managementu v celém životním cyklu stavby. Podmínka zpracování zakázky v BIM v tuto chvíli radikálně omezuje okruh možných dodavatelů: převážnou většinu autorizovaných architektů předem vylučuje z účasti a veřejnému zadavateli snižuje možnost nalézt pro jeho záměr ideální řešení. Z výše uvedených důvodů považujeme požadavek na užití metody BIM v těchto případech za nepřiměřený a fakticky diskriminační.

Jan Kasl
Předseda ČKA

PROHLÁŠENÍ ČKA K ZAHÁJENÍ PŘÍPRAVY PLAVEBNÍHO KORIDORU DUNAJ–ODRA–LABE

Česká komora architektů sdružuje vedle architektů a urbanistů také krajinářské architektky. Společně jsme s velkým překvapením a zásadním znepokojením zaregistrovali usnesení o zahájení přípravy realizace koridoru Dunaj–Odra–Labe (DOL), přijaté 5. října 2020 vládou České republiky.

Tento záměr jsme nejen my považovali za mrtvé dítě minulé doby, podobně jako bylo obrácení toků řek, poroučení větru a dešti a další megalomanské projekty vládců totalitních režimů. Nebyť trvalé snahy současného prezidenta, zůstal by tento nápad navždy pohřbený v archivech. Považujeme za nepřijatelné, aby česká vláda, vedena málo srozumitelnými snahami vyhovět prezidentovi a zájmovým lobby, bez náležité společenské a skutečně odborné diskuse, projednávala a schvalovala kroky vedoucí k realizaci DOL či jeho prvé části. Stále méně využívaná vodní doprava není argumentem k jeho realizaci, natož vodo-hospodářská hlediska či zaštiťování se adaptací na klimatické změny a zájmy ochrany krajiny a přírody. A to zejména nyní, v době hluboké ekonomické krize vyvolané koronavirem, s půlbilionovým deficitem státního rozpočtu letos a zřejmě i v příštím roce.

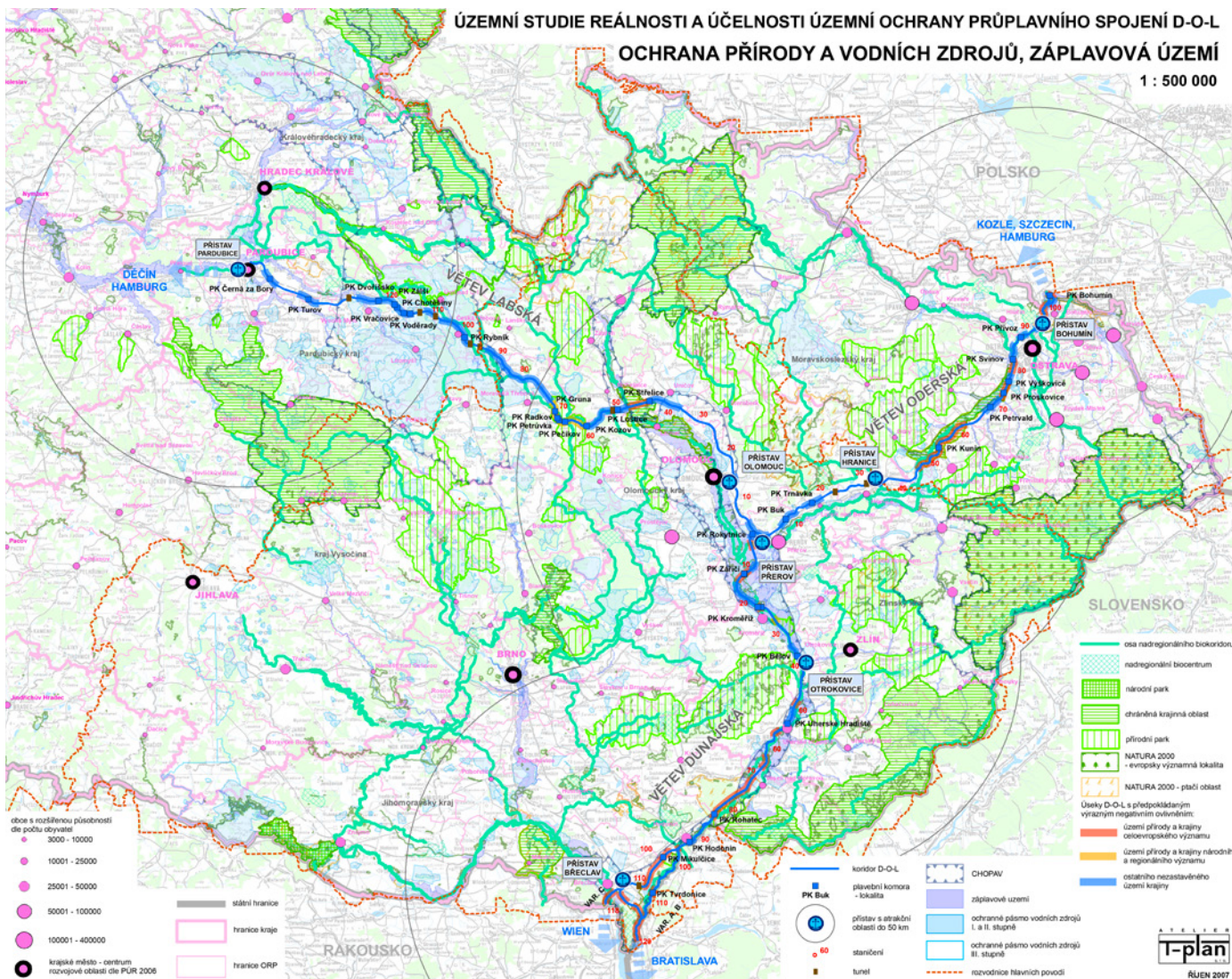
V době, kdy nemáme dostatek prostředků na přechod Česka na moderní inovativní ekonomiku 4.0, která vyžaduje investice do vzdělání, moderních technologií a zejména skutečnou adaptaci na klimatickou změnu. Je navíc velmi pravděpodobné, že příští vlády přípravu DOL jako neekonomického projektu zastaví, a tak budou zmařeny stamiliony korun z veřejných prostředků za zbytečné přípravné práce.

Odborná veřejnost, naposledy v Prohlášení odborných společností a akademických pracovišť, počátkem října t. r., uvádí odborné závěry šetření a odborných studií, z nichž vyplývá, že se jedná o projekt, který by měl významný negativní dopad na hydrologický režim krajiny a zásadně by poškodil životní prostředí. V tomto duchu se vyjadřuje i usnesení Senátu Parlamentu ČR z jednání ze dne 14. června 2019, které žádá, aby rozhodnutí vlády předcházela oponentura provedená nestrannými zahraničními experty.

Životní prostředí v ČR potřebuje systematické a nákladné zásahy cílené na ozdravení krajiny, zejména jejího vodního režimu. Vodní toky a jejich okolí patří k nejohroženějším a nejvíce poškozeným typům prostředí, přitom právě v oblasti plánovaného koridoru se nacházejí biologicky nesmírně cenná území, která patří mezi evropsky významné lokality. Koridor DOL by zbral tisíce hektarů půdy a tato území zničil. V současné situaci, charakterizované prudkými klimatickými a společenskými změnami, existuje obrovská nejistota ohledně budoucí vodní bilance naší krajiny, dostupnosti zásob vody a splavnosti našich řek, stejně jako nejistota ohledně smyslu rozvoje vodní dopravy. V takové situaci je nezodpovědné plánovat projekty za stovky miliard s trvalým negativním dopadem na krajinu i prosperitu společnosti.

Text byl schválen představenstvem ČKA dne 22. října 2020

Více o plánovaném plavebním koridoru D-O-L na d-o-l.cz

Mapa plánovaných variant vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe. Zdroj: d-o-l.cz

Křižovatka průplavu Dunaj-Odra-Labe s Glivickým průplavem u Kędzierzyn-Koźle v Polsku

Prohlášení odborných společností a akademických pracovišť k zahájení přípravy plavebního koridoru D-O-L

www.cspe.cz/prohlaseni-odbornych-spolecnosti-akademickyh-pracovist-k-zahajeni-pripravy-plavebniho-koridoru-duna

Vyjádření vlády ČR

www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Vlada-v-ramci-projektu-Dunaj-Odra-Labe-dala-za-uko?returnl=/Media/Media-a-tiskove-zpravy

VÝSTUP Z KULATÉHO STOLU NA TÉMA JAK ROZVÍJET MĚSTA VE SPOLUPRÁCI S MĚSTSKÝMI ARCHITEKTY

V srpnu 2020 uspořádal časopis ASB za podpory České komory architektů kulatý stůl na téma rozvoje měst ve spolupráci s městskými architekty.

Setkání proběhlo pod záštitou předsedy ČKA Ing. arch. Jana Kasla. Odborným garantem kulatého stolu byl Ing. arch. Petr Lešek. Pozvání dále přijali architekti Stašek Žerava (MA ve Šlapanicích), Miroslav Vodák (CBArchitektura), Jan Mach (MA v České Kamenici), Ivan Gogolák (OA v obci Středokluky) a David Mateáško (MA v Kolíně). Za samosprávu se zúčastnili Mgr. Ondřej Lochman, Ph.D. (starosta Mnichova Hradiště), Jan Papajanovský (starosta České Kamenice) a Ing. Jaroslav Paznocht (starosta obce Středokluky).

V České republice je v současné době kolem 130 měst a obcí, které mají městského architekta. Nesrovnatelně více je ale obcí, které služeb městského architekta nevyužívají. Proč tomu tak je? Jak může městský architekt pomoci samosprávě? Jakou roli sehrává při plánování rozvoje města? Jaké jsou zkušenosti architektů a zástupců měst?

MOTIVACE SAMOSPRÁVY

Co motivuje obec nebo město ke zřízení pozice městského architekta?**Stašek Žerava**

Mám zkušenost, že když vstupuje do politiky laik, chápe správu věcí veřejných a rozvoj daného města jako poslání. Mnohokrát jsem zažil, že vítěze voleb vyděsí obrovská zodpovědnost. Každá samospráva, záleží na velikosti sídla, má jakési odborné zázemí, má úřad, ale pro oblast tvorby veřejných prostranství, péči, koncepční plánování nemívá nikoho. To je absurdní, a bohužel jsme si na to tak zvykli, že nám to připadá normální. Zodpovědný politik, který vstupuje do role správce města, si uvědomí, že mu chybí odborník, a začne ho hledat.

Potíž jsou vždy politické otřesy, které mají někdy vliv i na fungování městských architektů, což je neblahé, protože městský architekt, jakkoliv musí komunikovat s danou garniturou, by měl být apolitický a měl by si zachovat profesionální odstup. Byl bych rád, kdyby změny v politice po čtyřech letech byly kompenzovány právě přítomností městského architekta, který bude zajišťovat dlouhodobou kontinuitu. Protože setrvačnost urbanismu, územního plánování je zkrátka delší než čtyři roky.

Jaroslav Paznocht

Velké téma obcí je plánování v dlouhodobém horizontu. Dobrá příprava trvá prostě dlouho – jde o daleko delší časový rámec, než když si doma stavím sám pro sebe dům. U obcí, které dokázaly nejvíce, se dodržuje kontinuita.

Nejprve je potřeba udělat analýzu stavu, a pak třeba začít měnit. Obecní architekt by měl v ideálním případě přetrvat. Pokud obce mají koncepci, často ji nedodržují nebo dokonce ignorují. Obecní architekt by měl suplovat dlouhodobost a stabilitu úřadu. Snažíme se postupně zvyšovat odborné zázemí. Kromě architekta na urbanismus a rozvoj, se kterým připravujeme velké projekty, hledaného „obecního zahradníka“ pro koncepční práci se zelení, máme také třeba specialistu na projekt čistírny odpadních vod. Tito odborníci znají svou problematiku, ale zároveň znají naši obec. A tato kombinace je velice důležitá.

Jan Papajanovský

My jsme po volbách, které u nás byly velmi vyhocené, měli pocit, že stávající odborné zázemí úřadu a způsob, jakým se připravovaly stavby, byly nevyhovující. Proto jsme vytvořili funkci městského architekta. Zároveň strana, kterou reprezentují, vyhrála volby již předtím a čtyři roky jsme strávili v opozici. Měli jsme proto relativně dopředu rozmyšlené, co a jak chceme dělat, a to i díky příkladu měst, která městského architekta měla. Dobré příklady byly pro nás zásadní. Nejssem si úplně jistý tím, že architekt může zajistit stabilitu po volbách, jak tu zaznělo. Ve chvíli, kdy není stabilní politická garnitura, tak jen málokdy stabilitu přinese městský architekt. Městský architekt se dost často může stát politickou obětí nebo politickým tématem.

Miroslav Vodák

Jeden z prvních starostů Litomyšle říkal: „Já tomu nerozumím, nechám si poradit.“ Toto když starosta řekne, tak máte z půlky vyhráno. A je skvělé, když jsou role rozdělené tak, že politici dělají politiku, architekti dělají architekturu, úředníci dělají úřednickou část. V momentě, kdy se sejdou tři lidé z těchto tří oblastí, tak vzniká to, co je v Litomyšli, teď v Mnichově Hradišti a Středokluky to možná čeká. Když mi zavolá starosta, že chce buď architektonickou soutěž, nebo městského architekta, ukáží mu reference a konkrétní příklad – obec vaší velikosti řešila stejný problém, vyřešila ho tímto způsobem, trvalo to takto dlouho, stálo to tolik peněz, a na výsledek se jedte podívat. Dále doporučím konzultaci s panem starostou,

protože pohled starosty a architekta je jiný a radím vidět uvedený příklad na vlastní oči. Realizace po pěti letech fungování působí totiž jinak než na fotkách.

Rád bych také upozornil, že pozice starosty, politika, úředníka, architekta je stejná jako jakákoliv jiná a každá práce jde dělat dobře i špatně. Aby se setkal skvělý politik se skvělým architektem, je poměrně vzácná kombinace. A proto to dobře funguje, řekněme, v desetině obcí. Inspirace je sice v principu fungování, ale musíte najít ty správné lidi. Dobrý architekt, dobrá práce, špatný architekt, špatná práce.

Petr Lešek

Když se podíváme okolo nás, třeba do Německa, tam fungují místní komise. Nevím, jestli jsou složeny z lokálních nebo i ze zvaných architektů, ale není tam ústřední osoba městského architekta. Ta je typická pro nás, Slovensko, trochu Maďarsko v dnešním režimu, asi i pro Polsko, ale kupodivu i pro Dánsko, specificky i pro Holandsko nebo Belgie, kde to funguje ve větších celcích, regionech.

Každý region má svá specifika, určitým způsobem historicky vznikl. V Rakousku si udělali rozbor, že je skvělé podporovat architekturu a péči o ni, protože to pomáhá regionům a městům být svébytná a tím pádem jistá v dnešním strašně komplikovaném světě.

ZKUŠENOSTI MĚSTSKÝCH ARCHITEKTŮ

Jaká je zkušenost přítomných městských architektů – co se vám podařilo, co se naopak nedaří a na jaká úskalí narážíte v rámci své praxe?**David Mateáško**

Myslím si, že důležitá je komunita lidí ve městě. Mám pocit, že jde o generační téma. Když jsem studoval, byly v architektonických časopisech pouze domy. Někdy v 90. letech se začaly objevovat realizace veřejných prostor, příklady ze zahraničí. Byla to určitá renesance zájmu o to, co je mimo můj byt. Jde o obecné téma, kde končí můj domov. Tam, kde je to zdravé nastavené a kde se rád inspirujeme, tam chápání domova nekončí ani za hranicemi města, ani za hranicemi kraje.

Města se dnes již zajímají o svůj rozvoj, hledají k tomu profesionály, zřizují funkce městských architektů. Ta však funguje jen tehdy, pokud je politická vůle a důvěra oboustranná, pokud je zapojena komunita aktivních lidí v místě. Pro mne je podpora a zpětná vazba místních lidí důležitá. Utvrzuje mne i politickou reprezentaci v tom, že jsme na správné cestě. Důvěra a respekt jsou v této pozici velice důležité.

Pozice městského architekta není legislativně ukotvena. Pokud by představitelé samosprávy mou radu nepřevzali a nepoložili ji do legislativní definitivy, má práce by neměla smysl. Zároveň je třeba říci, že jde o problematiku, kterou ani nemá smysl vymáhat legislativně. O veřejný prostor města, prostor, kde žijeme, říkáme mu domov, se buď staráte a pečujete o něj, anebo ne. Jde mi o to, aby mě rady pochopili ti, kteří v místě žijí. Pokud svůj domov nevnímají srdcem, tak jakýkoliv legislativní nástroj je hraním si na povinnost.

Na pozici městského architekta v Kolíně jsem nastoupil v roce 2016. Od té doby tam panuje vzácně dobrá kontinuita. To, co jsme nastavili s tehdejší starostou, pokračuje i se současným. Podařily se architektonické soutěže i řada realizací, připravujeme nový regulační plán památkové rezervace. Do plánu jsme například přidali všechna panoramata, výhledy a dominanty, které jsou za hranicemi rezervace, ale jsou důležité pro její vnímání.

Jan Mach

Česká Kamenice má asi pět tisíc obyvatel, leží v Sudetech, v Ústeckém kraji, mezi Libercem a Ústím. V pozici měst-

ského architekta působím přes rok, jde tedy o čerstvou zkušenost. Vidět jsou zatím drobné zásahy do veřejného prostoru, které organizujeme sami, dětská hřiště apod. Panuje zde vzácná důvěra, mé rady jsou přijímány a cítím respekt. Za tu krátkou dobu mne nejvíc těší to, že se nám podařilo spolu se starostou a celou radou zadat poměrně dost práce pro architekty. Fascinuje mne, že tato práce dříve utíkala mimo naši profesi, byla řešena stavaři. Ve městech je hodně práce, která by měla projít rukama architektů. V malých obcích ale nebývá zvykem oslovovat architekty, nevědí koho. Městský architekt musí nejprve definovat, co všechno je téma pro architekty. Může být určitým mostem mezi politiky a architekty.

V Kamenici jsme v začátku spolupráce hledali potenciál města, který bude atraktivní pro turisty. Dospěli jsme k tomu, že velký potenciál je především v okolní krajině a že je třeba propojit město s krajinou. Měl by vzniknout tým, který na zadání bude dále spolupracovat. Město vytvořilo novou pozici pro kulturu a turistický ruch. Tato koncepční práce a přístup města se mi velice líbí.

Jako úskalí vnímám pracovní úvazek. Dohodli jsme se na určitém počtu hodin a chápou, že jde o rozsah, který si město může dovolit a obhájit. Zároveň by ale bylo potřeba se městu věnovat víc. Podařilo se nám nyní například získat dotaci, musíme ji velmi rychle vyřadit a je potřeba hodně mé součinnosti, kterou ale v rozsahu hodin nemohu stíhat. Pro nastartování činnosti je potřeba intenzivnější spolupráce. Jako další úskalí a svoji slabinu vnímám komunikaci s veřejností. Chtěl bych větší zpětnou vazbu než tu, kterou dostaneme na sociálních sítích.

Ivan Gogolák

Obec Středokluky leží v blízkosti Prahy, blízko letiště a dálnice. Přitom obec nemá územní plán, což je velice problematické. Nejdůležitější aktivitou proto byla diskuse o územním plánu. Potřebovali jsme posílit soudržnost menších částí obce s celkem. Proběhla sousedská setkání. Vzniká krajinný plán obce a plán rozvoje jednotlivých lokalit. Jako největší pozitivum vnímám soutěž na veřejná prostranství, kterou se nám podařilo zorganizovat v rekordním čase a s dobrým výsledkem. Kromě toho řešíme řadu drobnějších zadání. Největší radost mám z toho, že se nám daří připomínkovat práci zhotovitele územního plánu.

Mým krédem je, že v pozici obecního architekta nemám samotnou obec přetvářet, ale práci s tím spojenou mám zprostředkovat dalším externím odborníkům. Nerozumím tomu, když obecní architekt řeší svépomocí specifická zadání obce, která mu nenáleží, zpracovává územní plán či vlastní zakázky v území obce. Rovněž mi nepřijde dobré, pokud obecní architekti oslovují stále tytéž skupiny lidí ke spolupráci. Proto vedeme diskuse o tom, koho a jakým způsobem pro spolupráci oslovovat. Komplikovanější je to zejména u zakázek malého rozsahu.

POHLED STAROSTŮ

Jaká úskalí vnímají přítomní starostové v rámci spolupráce s městskými architekty?

Jaroslav Paznocht

Zmíněný územní plán byl pro nás jedním z hlavních důvodů, proč jsme chtěli zřídit pozici obecního architekta. Chtěli jsme pohled zvenku, od někoho cizího, kdo nemá žádné vazby na obyvatele Středokluk.

Jako velice omezující vnímám naši snahu o transparentnost, která u nás od 250 tisíc korun znamená „velké“ otevřené zadání. Například aktuálně řešíme ulice – nakolik je nutné řešit nové povrchy silnic a související prostranství s architektem. Podle mě například vhodný povrch může výrazně zlepšit ulici, tedy prostředí pro ži-

vat jejích obyvatel. Velkou otázkou a úskalím je dobrý výběr autora. Vyzkoušeli jsme architektonickou soutěž – což je velká akce na obec naší rozlohy, ale také drahá a náročná. Ovšem máme řadu menších projektů jako ty ulice a zatím jsme nenašli cestu, jak je zadávat správně, aby nerozhodovala pouze cena a zároveň byly co nejvíce transparentní.

Úskalím je také nedostatek času a práce ve stresu. Často to bývá způsobeno dotacemi a snahou „vytěžit“ je co nejvíce. A pokud není dostatek času, práce se nedělá kvalitně a koncepčně, jak bych si představoval.

Další komplikací u malých obcí naší velikosti je personální nedostatek. Máme asi 1200 obyvatel a na plný úvazek pracuji na obci momentálně jediný. Dohromady má kancelář necelé 3 plné úvazky, ovšem musíme obsáhnout velmi širokou škálu funkcí. Posílení je však finančně náročné. Často se pak topím v „mikromanagementu“ a řeším spoustu nepodstatných záležitostí.

Jan Papajanovský

Pan architekt Mach jedno z úskalí dobře pojmenoval, je to komunikace. Troufám si říct, že o smysluplnosti toho, co děláme, jsme s kolegy radními a v naší koalici přesvědčení. Otázkou je pak širší veřejnost. Některé skupiny se nám zatím přesvědčit nepodařilo. Je to věčný boj s časem a velikostí úvazku. Pokud práci lidem vysvětlujete, zase ji nestihnete udělat.

Druhé úskalí vyplývá z toho, že jsme na úřadě v prvním volebním období, což je neuvěřitelně krátká doba. Pokud bychom všechno chtěli dělat správně, tak nejdříve proběhne analýza, strategie, stanovení priorit a jsou dva roky pryč, aniž by se cokoli postavilo či opravilo. A to se voličům nelíbí. Je třeba pracovat koncepčně, ale zároveň na to nemáme čas, pokud chceme stihnout něco realizovat.

Ondřej Lochman

Když dáte dohromady čtyřleté volební období a délku stavebního řízení, tak pokud chcete realizovat kvalitní projekt, uspořádat architektonickou soutěž a využít dotace, je opravdu těžké stihnout to za čtyři roky. Rozhodně by pomohlo, kdyby volební období bylo delší. Není to jen o starostovi, ale i o dalších zastupitelích.

Mít městského architekta je obrovská devíza. Mít možnost nechat si poradit je důležité. Současně je ale zásadní myšlenky udržet a prosadit také u veřejnosti. Po šesti letech mám u některých lidí s prosazením stále problém. Architektura je o krásnu a o funkčnosti. Praktici chtějí, aby to bylo funkční. Na něco nového reagují spíše kriticky. Naopak intelektuální elita k architektovi vzhlíží a je pro ně tím, kdo se musí poslouchat. Myslím, že úkolem vedení a starosty je najít balanc. Důležité je nastavit si priority.

Pokud jde o výběr městského architekta, myslím si, že je lepší, pokud nejde o někoho z místních. Zároveň je ale důležité, aby si architekt město skutečně načetl, poznal místo, morfologii, dokumenty, historii a lidi, což vyžaduje čas.

Co lze udělat pro to, aby více měst mělo svého městského architekta?

Miroslav Vodák

Funguje propagace pozitivních příkladů. Pokud někoho zkritizujete, že něco dělá špatně, je dobré rovnou ukázat návod, jak to udělat dobře. Je skvělé, když se starosta potká přímo se starostou, popíše svou zkušenost, výhody a nevýhody, kolik to stojí, jak to funguje. Je také důležité zmínit, že zřízení funkce ještě neznamená vůbec nic. Je to o lidech, o důvěře mezi vedením města a městským architektem. Architekt musí poznat místo nejenom urbanisticky, ale musí také navrhovat vztahy ve městě, jakou zde kdo má pozici.

Stašek Žerava

Je také třeba říci, že existují chudá a bohatá sídla. Někdo má velké daňové příjmy, někdo ne. Na jednu stranu mi imponují dobré příklady, jako je Litomyšl a Dolní Břežany, ale nesmí to být jediný motiv. Nejde o to, aby vyhrála některá sídla, ale aby všechna získala standard, který lidem umožní dobře a kvalitně bydlet. Myslím, že mnohem inspirativnější je přijít do zadluženého města, kde může městský architekt se samosprávou ukázat, že lze najít řešení.

Miroslav Vodák

Je důležité neargumentovat jen tím, že architektura je krásná. Architektura je nejenom o tom, jak vypadá, ale i jak funguje nebo kolik stojí, a to v horizontu třeba 50 let. My máme například data z architektonických soutěží. V soutěžích lze hodnotit také ekonomiku projektu a máte zde porotu, která ji hodnotit umí. A pokud tomu nerozumíte, tak si postavíte drahý a špatný dům. Kdybychom se dostali k datům z běžných zakázek, tak ta vám ukážou, že architektonická soutěž není o hledání krásy, ale že jde o dlouhodobě nejvíce efektivní řešení. V České republice se prostaví každý rok asi 50 miliard korun jen za to, co vnímáme jako architekturu, ale dalších 300 miliard jde do silnic, infrastruktury a dalších projektů. Kolik z nich řeší architekti?

Jaroslav Paznocht

Podle mě je potřeba obcím jasně ukázat a říct, že městský architekt má obrovskou cenu při přípravě. Čím je projekt na začátku lépe připravený, tím se lépe stihnou termíny, tím je lepší výběrové řízení na realizaci a snaže se vše řeší. Pokud je projekt dobře připravený, vzniká méně problémů a tím se šetří peníze a čas.

Jolana Říhová
Kráceno redakci

Kompletní záznam kulatého stolu byl publikován v říjnovém vydání časopisu ASB a je umístěn na www.asb-portal.cz

Jaroslav Paznocht, Jan Mach a Jan Papejovský při diskusním setkání na téma městský architekt. Foto archiv asb--portal

ŠETRNÁ ŘEŠENÍ V PRAXI – WEBINÁŘE

V rámci spolupráce s Českou radou pro šetrné budovy probíhá od května letošního roku série online debat a prezentací s názvem Šetrné budovy v praxi, jejímž cílem je seznámit architektky s nejnovějšími šetrnými řešeními a jejich praktickým použitím. Debaty tematicky pokrývají všechny aspekty udržitelnosti, jako jsou hospodaření s vodou, zdravé vnitřní prostředí, cirkulární ekonomika, energetika, ekologie či zelené střechy.

Na podzim proběhly webináře na téma:

- 9. 12. 2020 Udržitelnost v architektonických soutěžích
- 2. 12. 2020 Konkrétní návrhy šetrných vegetačních úprav
- 25. 11. 2020 Případová studie zelené infrastruktury
- 18. 11. 2020 Vytápění vzduchem – podmínky provozu, návrh systému
- 11. 11. 2020 Energetický management řízení pasivních budov
- 4. 11. 2020 Dřevostavby
- 21. 10. 2020 Intenzivní zelené střechy, zelené fasády
- 14. 10. 2020 Potenciál šedé vody, rekuperace jako zdroj energie
- 30. 9. 2020 Připravenost na nové výzvy
- 23. 9. 2020 BIM
- 16. 9. 2020 Základní přehled certifikací
- 9. 9. 2020 Ekologie a biodiverzita – Návrhy sadových úprav

Videozáznamy přednášek a prezentace jsou ke zhlédnutí a stažení prostřednictvím komorového webu www.cka.cz a na www.czgbc.org

MŠ Všetaty – Přívory, vítěz odborné poroty v soutěži Dřevěná stavba roku, foto archiv vyhlašovatele

VÝZVA – ARCHITEKTURA PRO DĚTI

Česká televize oslovila ČKA s nabídkou spolupráce na přípravě vzdělávacích pořadů pro děti na téma architektura. Vyzýváme architektky, kteří mají zájem se spolupráce účastnit, aby zaslali své náměty na recepce@cka.cz.

Letní škola architektury pro děti. Foto archiv Artschool v Brně

NEW GREEN DEAL – CESTA K UDRŽITELNÉ EKONOMICE 21. STOLETÍ

Česká rada pro šetrné budovy sestavila deklaráci New Green Deal, v níž propaguje investice do kvalitních udržitelných budov, které mohou přispět k řešení problémů s klimatickými změnami, ale také pomoci z ekonomické krize, která se nevyhnutelně blíží v souvislosti se zpomalením ekonomiky a strukturálními změnami způsobenými koronavirem.

Dopady COVID-19 jsou závažné, avšak dopady změny klimatu mohou být horší. Jsme přesvědčeni, že investice do šetrných budov jsou stále jedním z nejlepších nástrojů, jak oba problémy zmenšit – píše se v deklaráci. Prostředí, které vytváříme, zpětně ovlivňuje nás jako jednotlivce i jako společnost. Budovy jsou jeho základním stavebním kamenem. Nenechejme budoucím generacím pouze pár výjimečných staveb, kterými se členové Rady mohou pyšnit, ale udělejme z šetrných budov naprostý standard.

Budovy s téměř nulovou spotřebou

V oblasti budov s téměř nulovou spotřebou fungují renovační programy pro většinu typů budov, financování je dlouhodobé a předvídatelné. Dobře nastaveny jsou také minimální energetické standardy pro budovy. Progres by přineslo zvýšení objemu programů důkladných renovací, a to minimálně na dvojnásobek. „Vláda by měla také zvážit motivační opatření k investicím do budov například formou snížení DPH,“ poznamenal Fronk. Změnit by se měl také systém zadávání veřejných zakázek tak, aby hlavním parametrem nebyla jen nejnižší pořizovací cena, ale náklady v dlouhodobém provozu.

Udržitelné materiály a cirkulární ekonomika

Cirkulární principy a recyklované materiály nacházejí stále častěji uplatnění. V tuzemsku dobře fungují a jsou využívány certifikační systémy, které vyžadují informace o recyklovaných materiálech. Česko navíc směřuje k zázkazu skládkování bez předtřídění a recyklace, což povede ke zvýšení motivace ke znovuvyužití materiálů. Do kritérií pro zadávání veřejných zakázek by bylo vhodné zavést požadavky pro využívání druhotných surovin a výrobků. Je také třeba odstranit bariéry pro znovuvyužití stavebního odpadu. Podpory by se měly dočkat též projekty, které si kládou za cíl zhodnotit brownfieldy.

Hospodaření s vodou

Voda začíná být vzácná a v budoucnu může být ještě hůř. Úspěšný je hlavně program Dešťovka, který je zaměřen na využití dešťové a šedé vody v bytových a rodinných domech. Pomohlo by zrušit výjimky pro platbu srážkovného z bytových domů ve městech. Lékem na zadržování vody jsou zelené střechy, jejich většímu využívání ale brání omezené započítávání do koeficientu zeleně.

Kvalitní vnitřní prostředí

Dopad vnitřního prostředí na komfort, zdraví a výkonnost osob uvnitř budov začíná řešit stále větší počet lidí. V segmentu administrativních budov funguje certifikační systém WELL, který detailně řeší všechny aspekty vnitřního prostředí. V rámci OPŽP došlo k rozšíření podpory větrání, osvětlení a akustiky, která je využívána především ve školách a veřejných budovách. Pomohlo by definovat do krité-

rií programů nebo výběrových řízení minimální standardy, zejména v oblasti provázanosti celého konceptu dané budovy, projekčního návrhu, realizace a následného provozu, tak aby byla upřednostněna komplexní řešení, která vnímají i kvalitní vnitřní prostředí.

Cesta k uhlíkové neutralitě

V Česku funguje systém emisních povolenek, které motivují firmy ke snížení produkce CO₂. Globální klimatické změny však budou vyžadovat další zásadní opatření a zde by pomohla podpora lokálních obnovitelných zdrojů energie zakomponovaných do budov. Je třeba také odstranit bariéry k jejich využití.

Deklaraci představila v září Česká rada pro šetrné budovy v rámci Světového týdne šetrných budov a předala ji premiérovi Andreji Babišovi.

Kráčeno redakcí.

Kompletní text Deklarace včetně všech doporučení je ke stažení na: www.czgbc.org/cs/new-green-deal-cesta-k-udrzitelne-ekonomice-21-stoleti

V ROCE 2020 ODEŠLI

V roce 2019 a 2020 navždy opustili řady autorizovaných osob někteří členové ČKA. Se vzpomínkou uvádíme jejich jména.

Ing. arch. Igor Kaňa	02 248	18. 2. 2019
Ing. arch. Jaroslav Černý	01 756	16. 3. 2019
Ing. arch. Adolf Šrom	03 388	26. 12. 2019
Ing. arch. Ing. Jaroslava Smržová	01 479	24. 1. 2020
Ing. arch. Milan Kvíz	01 600	25. 1. 2020
Ing. arch. Zdeněk Skála	01 471	19. 1. 2020
Ing. arch. Břetislav Zezulka	00 443	březen 2020
Ing. arch. Martin Koritšanský	00 982	10. 4. 2020
Ing. arch. Ján Špičák	01 240	6. 6. 2020
Ing. arch. Michal Panuščík	00 476	19. 6. 2020
Ing. arch. Vladimíra Remeníková	02 117	4. 7. 2020
Ing. arch. Tomáš Kulík	02 115	23. 8. 2020
akad. arch. Stanislav Toman	00 791	8. 9. 2020

NOVĚ AUTORIZOVANÉ OSOBY

I v letošním roce proběhlo několik ceremoniálů spojených s autorizačním slibem nových členů. Dne 2. března 2020 se konal slib v Hlavním sále Valdštejnského paláce Senátu PČR. Další slib se konal 22. června 2020 v pražském CAMPu (Centrum architektury a městského plánování) za dodržení bezpečnostních podmínek. Poslední slib se uskutečnil dne 21. října 2020 za velice přísných opatření, tentokrát na etapy po skupinkách v sídle České komory architektů.

Seznam nově autorizovaných osob →

Slib složen 2. března 2020

Číslo autorizace	Jméno
4932	Ing. arch. Veronika Hladíková
4933	Ing. arch. Júlíus Kovács
4934	Ing. arch. Tomáš Lehnert
4935	Ing. arch. Tomáš Gábor
4936	Ing. arch. Václav Zvěřina
4937	Ing. arch. Eva Šmídová
4938	Ing. arch. Martin Štěpánek, Ph.D.
4939	Ing. arch. et. Ing. Dušan Řezanina
4940	Ing. arch. Jiří Štáva
4941	Ing. arch. Ivana Machek
4942	Ing. Olga Žáková
4943	Ing. arch. Kristina Bártová
4944	Ing. arch. Pavla Kolaříková
4945	Ing. arch. Petr Fabík
4946	Ing. arch. Aleš Buchtík
4947	Ing. arch. et. Ing. Jakub Kotek
4948	Ing. arch. Miroslav Blaha
4949	Ing. arch. Tomáš Dvořák
4950	Ing. arch. František Novotný
4951	MgA. Tamara Staňková
4952	Ing. arch. Petra Veselá
4953	Ing. arch. Petr Lédl, Ph.D.
4954	Ing. arch. Václav Kastner
4955	Ing. arch. Matúš Kúdeľa
4956	Ing. arch. Tereza Kabelková
4957	MgA. Vavřinec Veselý
4958	Ing. arch. Martin Vymetálek
4959	Ing. arch. Martin Hajný
4960	Ing. arch. Pavla Homolková
4961	Ing. arch. Markéta Součková
4962	Ing. arch. MgA. Martin Poldauf
4963	MgA. Matěj Görner
4964	Ing. arch. Veronika Sávová
4965	Ing. arch. Věra Nagypová
4966	Ing. arch. Šárka Hanusová
4967	Ing. arch. Jan Šimka
4968	Ing. arch. Ondřej Fabián
4969	Ing. arch. Pavel Kvintus
4970	Ing. arch. Petr Vojáček
4971	Ing. arch. Silvie Polová
4972	Ing. arch. Jan Kropík
4973	Ing. arch. Hana Krásová
4974	Ing. arch. Ondřej Šperl
4975	Ing. arch. Michal Kutálek
4976	Ing. arch. Andreas Katapodis
4977	Ing. arch. Jakub Jaroš
4978	Ing. arch. Tomáš Feistner
4979	Ing. arch. Blanka Maco
4980	Ing. arch. Jana Kašparová
4981	Ing. arch. Tomáš Durdis, Ph.D.
4982	Ing. arch. Ing. Michal Rydlo

Slib složen 22. června 2020

Číslo autorizace	Jméno
4983	Ing. arch. Martina Volejníková
4984	Ing. arch. Ondřej Chybík
4985	Ing. arch. Michal Křištof
4986	Ing. arch. Veronika Kvičalová
4987	Ing. arch. Petra Polášková
4988	Ing. et Ing. arch. Markéta Strnková
4989	Ing. arch. Jan Vodička
4990	Ing. Michaela Zudová
4991	Ing. arch. Marie Škvařilová
4992	Ing. arch. Jiří Papoušek
4993	Bc. Jan Kolman
4994	M.A. Aleš Seidl
4995	Ing. arch. Martin Dudaško
4996	Ing. arch. et. Ing. Jiří Vítek
4997	Ing. arch. Jan Ret
4998	Ing. arch. Roman Linhart
4999	Mgr. Alena Smrčková, Ph.D.
5000	Ing. arch. Lukáš Havelka
5001	Ing. arch. Simona Felixová
5002	Ing. arch. Tereza Musilová
5003	Ing. arch. Pavlína Müllerová
5004	Ing. arch. Vojtěch Jan Stoklasa
5005	Ing. arch. Klára Štašná
5006	Ing. arch. Petr Šanda
5007	Ing. arch. Adéla Dvořáková
5008	Ing. arch. Kateřina Neumannová
5009	Ing. arch. Pavel Paseka
5010	Ing. arch. Pavel Svoboda
5011	Ing. arch. Pavel Hodan
5012	Ing. arch. Agáta Jirout Kosinová
5013	Ing. arch. Ondřej Rychnovský
5014	Ing. arch. Pavel Štašný
5015	Ing. arch. Jiří Vojtěšek
5016	MgA. Tereza Vojtěšková
5017	MgA. Jonáš Krýzl

Slib složen 21. října 2020

Číslo autorizace	Jméno
5018	Ing. arch. Tereza Prosecká
5019	Ing. arch. MArch. Lucie Najvarová
5020	Ing. arch. Tomáš Valeský
5021	Ing. arch. Jana Liptáková
5022	Ing. arch. Pavel Richter
5023	Ing. arch. Tomáš Procházka
5024	Ing. arch. Adam Veselý
5025	Ing. arch. Eliška Unzeitig Macková
5026	Ing. arch. Ondřej Stuchlý
5027	Ing. arch. Petr Levý
5028	Ing. arch. Václav Machů
5029	Ing. arch. Radek Haška

Slib složen 21. října 2020

Číslo autorizace	Jméno
5030	Ing. arch. Soňa Křibalová
5031	Ing. arch. Tereza Kovářová
5032	Ing. arch. Eliška Úlehlová
5033	Ing. arch. Šárka Kelnarová
5034	Ing. arch. et. Ing. Veronika Štojdlová
5035	Ing. arch. Martin Šimek
5036	Ing. arch. Robin Müller
5037	Ing. arch. Michal Leňo
5038	Ing. arch. Eva Horáková
5039	Ing. arch. Milica Vujošević, Ph.D.
5040	Ing. et. Bc. Radek Prokeš, Ph.D.
5041	Ing. Martina Havlová, Ph.D.
5042	Ing. arch. Václav Boček
5043	Ing. arch. Lenka Mrzilková
5044	Ing. arch. Barbara Zedková
5045	Ing. arch. Ondřej Novosad
5046	Ing. arch. Marek Nábětek
5047	Ing. arch. Jan Pech
5048	Ing. et Ing. arch. Jakub Med
5049	Ing. arch. Filip Cichý
5050	Ing. arch. MSc. Štěpán Matoušek
5051	Ing. arch. Tomáš Klapka
5052	Ing. arch. Luboš Klabík
5054	Ing. arch. Jan Hotěk
5055	Ing. arch. Jakub Jirman
5056	Ing. arch. Marie Pokorná
5057	MgA. Jakub Červenka
5058	MgA. Tereza Scheibová
5059	MgA. Miroslav Vavřina
5060	MgA. Jakub Filip Novák
5061	Ing. arch. Jindřich Blaha
5062	MgA. Petr Bureš
5063	Ing. arch. Luděk Svoboda
5064	Ing. arch. Karel Filsak
5065	Ing. arch. Mgr. Emília Jarošová
5066	MgA. Petra Karlová
5067	MgA. Ondřej Pchálek
5068	Ing. arch. Petr Jakšík
5069	Ing. Richard Szilvassy
5070	Ing. arch. Michal Krejčík, Ph.D.
5071	Ing. arch. Matěj Barla
5072	Ing. arch. Barbora Féret
5073	Ing. arch. Tomáš Kratochvíla
5074	Ing. Jiří Brož
5076	Ing. arch. Josef Černý

Slib složen 2. března 2020

Číslo autorizace	Jméno
00 113/R	Ing. arch. Jaroslav Zátka
00114/R	Ing. arch. Josef Musil
00 115/R	Ing. arch. Vladimír Brucker
00 116/R	MgA. Jakub Klačka

Slib složen 22. června 2020

Číslo autorizace	Jméno
00 117/R	M.Arch. Andreas Gerlsbeck
00 118/R	Ing. arch. Mária Moslerová
00 119/R	Ing. arch. Hana Půčeková

Slib nových členů v sídle ČKA v Praze.
Foto Michal Čížek

Slib nových členů 22. 6. 2020 v CAMP
Praha. Foto Michal Čížek

NOMINACE ČKA NA MIES VAN DER ROHE AWARD

Česká komora architektů byla již tradičně jedním z oslovených nominujících v rámci ceny Evropské unie pro soudobou architekturu Mies van der Rohe Award 2022. Toto ocenění bývá udělováno zpravidla jednou za dva roky.

Letos mohly být nominované stavby dokončené od října 2018 do října 2020, s ohledem na nouzový stav bylo možné nominovat stavby ještě ve druhé fázi – realizace dokončené od listopadu 2020 do dubna 2021. V lednu 2022 bychom měli znát zúžený výběr nominovaných staveb, v únoru pak pět finalistů, v dubnu 2022 vítěze.

Podle požadavků organizátora soutěže – Nadace Miese van der Rohe v Barceloně – mají být vybranými profesními organizacemi, institucemi a uznávanými odborníky nominována díla, „... jejichž inovativní charakter určuje směr vývoje, nebo dokonce slouží jako manifest. Kvalitní díla s excelentním a autentickým designem, původním a inovativním charakterem, vysokým standardem provedení a udržitelnou konstrukcí.“ ČKA měla možnost nominovat celkem 5 staveb, rozhodla se doporučit tyto tři:

REVITALIZACE PRAŽSKÝCH NÁPLAVEK

Brainwork / Petr Janda

Pražskou náplavku lze považovat za důležitý veřejný prostor ve vnitřním organismu metropole, v bezprostřední blízkosti řeky Vltavy. Rozsáhlé území tří nábřeží, které má v součtu délku 4 km, fungovalo dlouhá léta jako přístaviště lodí a překladiště, později jako parkoviště. Nalézání vhodného architektonického řešení, které by umocnilo význam a potenciál výjimečného místa, šlo ruku v ruce s hledáním smysluplného funkčního využití. Díky desetiletému intenzivnímu úsilí architekta Petra Jandy se podařilo postupnou obsahovou aktivací dosáhnout dnes již legendárního kulturně společenského oživení a následně architektonické kultivace. Dvacítka kobek, které dříve fungovaly jako čapadla ledu a sklady, slouží nyní jako kavárny, dílny, ateliéry, knihovna, galerie a veřejné toalety. Nejedná se ale o vnitřní prostory uzavřené okolnímu světu. Autor všechny kobky přirozeně propojil s exteriérem nábřeží eliptickými okny z organického skla či ocelovými skulpturními dveřmi. Ať už stojíme uvnitř či vně těchto výkladních skříní, můžeme z nové perspektivy intenzivně vnímat obrazy a náhlé scénérie tepajícího velkoměsta. Náplavka žije po celý rok.

Foto BoysPlayNice

PAMÁTNÍK JANA PALACHA VE VŠETATECH

MCA atelier / Miroslav Cikán, Pavla Melková

Vytvořit důstojné pamětní místo a expozici Národního muzea v rodném domě studenta Jana Palacha, který se v roce 1969 upálil na protest proti počínající normalizaci v Československu, nebylo lehkým úkolem. Architektonicky nezajímavý rodný dům byl přestavován a chátral, v pozůstatosti se nedochovaly téměř žádné věci, které by připomínaly Palachův život. Zadáním architektonické soutěže proto bylo vytvoření specifického symbolického místa, v němž by silou prožitku mohlo dojít ke vnímání významu mimořádné lidské oběti v kontextu dějin 20. století. Vítězové soutěže dobře pochopili význam Palachova odkazu a pokusili se ho převést prostřednictvím symbolů otištěných do architektonických a výtvarných vrstev. Rodný dům doplněný o novostavbu pavilonu historické expozice se stává výtvarným objektem, sochou, která nás díky precizně provedené práci s materiálem, světlem i formou pohlcuje. Naše vnitřní transformace a uvědomění může být dokončena v kontemplační zahradě. Životní zlom, zásah, hrana zla – zhmotněná do klínu evokujícího popravčí sekeru – protíná rodný dům. Zaslepená okna, prázdné prostory, rezatý plech. Tíseň, úzkost, strach a beznaděj na nás dopadají dokonale. Škvíry s paprsky světla však přinášejí naději.

Foto Ester Havlová

VINAŘSTVÍ LAHOFER, ZNOJMO

CHYBIK+KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS / Ondřej Chybík, Michal Křištof

Stavba položená do krajiny poseté vinohrady slouží jako výrobní, návštěvnické reprezentativní centrum i administrativní zázemí vinařství Lahofer. Organický tvar nízko položené elegantní „betonové vlny“ přirozeně reaguje na mírný sklon terénu a nenásilně tak splývá s okolní krajinou. Kromě základních funkcí stavby zde investor společně s architekty přináší něco navíc – pochozí střechu, která slouží nejen jako vyhlídková terasa, ale také místo pro různé kulturní a společenské akce. Na jedné straně areálu sice leží provozní dvůr, kde se soustřeďují výrobní a logistické procesy, ale na druhé straně vzniká velkorysý prostor pro návštěvníky, který má formu měkce tvarovaného amfiteátru stoupajícího až na střechu budovy, odkud nabízí neomezený výhled na řádky vinohradu. Ostatní vinné řádky jsou leitmotivem konstrukčního řešení – archetypální klenutý prostor tvoří železobetonová žebra, jejichž modul vychází z šířky vinného řádku a prochází celým do-

mem. Uvnitř objektu mohou návštěvníci zakusit estetický prožitek z pohledu na betonové klenby pojednané umělcem Patrikem Háblem, který do nich obtiskl barevnost místní hlíny. Pocta místu i vínu je tak završena.

Foto alex shoots buildings

ARCHITEKT ROKU 2020 – ZDENĚK FRÁNEK

Cenu Architekt roku vypsala již po dvanácté společnost ABF, a. s., s cílem poukázat na význam a důležitost architektury a jejich tvůrců pro náš život a kulturní rozvoj společnosti a podpořit kvalitu a odbornou i občanskou angažovanost na poli architektury. Hlavní cena Architekt roku je udělována osobě či osobám, které se v uplynulém období pěti let svým přístupem významně zasloužily o architekturu v České republice.

Již v červenci vybrala odborná porota (architekti Petr Hájek, Adam Gebrian, Marcela Steinbachová, umělkyně Kateřina Šedá a vítěz loňského ročníku soutěže – architekt Stanislav Fiala) pět finalistů soutěže Architekt roku 2020:

- Ateliér 111 architekti / Jiří Weinzettl, Barbora Weinzettlová, Veronika Indrová,
- ov-a / Jiří Opočenský, Štěpán Valouch,
- Cosa.cz / Markéta Mráčková a Barbora Šimonová,
- Zdeněk Fránek,
- Petr Janda.

Porota se při svém výběru snažila o komplexní hodnocení jednotlivých osobností a nakonec se rozhodla doporučit k ocenění architekta a pedagoga ZDENKA FRÁNKA (*1961), který byl na prestižní cenu Architekt roku nominován opakovaně.

Zdeněk Fránek je bývalý děkan Fakulty umění a architektury na Technické univerzitě v Liberci (2012–2018). Vystudoval Fakultu architektury VUT v Brně, poté působil na ÚHA v Blansku, v roce 1989 založil firmu Fránek Architects. V současné době se věnuje projektční, publikační, výstavní a pedagogické činnosti doma i v zahraničí. Habilitoval se v roce 2008 na AVU v Praze, v roce 2011 absolvoval profesorské řízení na VŠUP Praha. Mezi jeho nejvýznamnější stavby patří Zámek ve Velkých Opatovicích (2007), Kostel církve bratrské v Litomyšli (2010), Kostel církve bratrské v Praze (2010),

Energetická ústředna No. 6 Ostrava-Vítkovice (2012), CCC – Czech China Contemporary Galerie Peking (2013), Rodinný dům v Chorvatsku (2014), Výzkumné centrum Liko-Noe a hala Liko-Vo ve Slavkově u Brna (2015-2019) atd.

Foto Vojtěch Hájek

Odůvodnění poroty:

Tvorba profesora Zdeňka Fránka čerpá jak z architektonických (české baroko), tak uměleckých (Paul Klee), ale i přírodních zdrojů (botanika), jež přetavuje do originální, velmi osobité podoby. Patří k nejvýznamnějším představitelům organického proudu české architektury. Jeho stavby se vyznačují sochařskými kvalitami a zároveň, zvláště v posledním desetiletí, odrážejí jeho zájem o ekologii. Citlivě vstupují do daného prostředí, stávají se jeho obohacujícím fenoménem. Jednoduše řečeno, jsou krásné, aniž by se podbízely. Vedle navrhování rodinných domů, muzeí, sakrálních nebo industriálních budov se Zdeněk Fránek věnuje pedagogické činnosti, autorským výstavám, českou architekturu propaguje doma i v zahraničí. Jeho působení je už třicet let všestranné, intenzivní a především: inspirativní.

ČESTNÉ UZNÁNÍ POROTY – 4 AM / FÓRUM PRO ARCHITEKTURU A MÉDIA

Odůvodnění poroty:

4AM/Fórum pro architekturu a média je brněnské občanské sdružení, které funguje jako otevřená platforma experimentálních přístupů a propojování architektury i jiných oborů. Od roku 2010 se zabývá soustavně propagací architektury, pořádá různorodé aktivity s architekturou související. Provozovalo Galerie architektury v Brně a stojí zároveň i za brněnským kulturním prostorem PRAHA. Jejich nasazení spojené s pořádáním akcí, workshopů, přednášek, diskusí, výstav a akcí ve veřejném prostoru vzbuzuje obdiv a za jejich neutuchající zájem si zasluhují ocenění. Vytváří prostor pro otevřenou společnost a zasazují se o její rozvoj, a to nejen v Brně.

ARCHITEKT OBCI 2020 – JAROMÍR KROČÁK

Nedílnou součástí soutěže Architekt roku je také ocenění Architekt obci udělované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Svazem měst a obcí ČR a časopisem Moderní obec. Letos poprvé je ocenění udělováno ve spolupráci s Českou komorou architektů a Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR.

Finalisté soutěže Architekt obci 2020

- Bratčice – Dan Šamánek;
- Havlíčkův Brod – Aleš Burian;
- Hodice – Milan Nytra a Hana Nytrová;
- Holasovice – Lubomír Dehner;
- Soběslav – Jaromír Kročák.

Porota

- Radka Vladyková – Svaz měst a obcí ČR, Petr Velička – Česká komora architektů, Regina Loukotová – zástupce ABF, a. s., Ivan Ryšavý – časopis Moderní obec, Petr Durdík – Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, Milan Košař – držitel ocenění Architekt obci 2019, Josef Morkus – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Cena Architekt obci 2020 byla předána architektu JAROMÍRU KROČÁKOVÍ (*1958) za mnohaletou profesionální práci architekta a podporu kvalitní architektury v regionu. Oceněna byla pak především jeho spolupráce se samosprávou města Soběslav, kterou na ceremonii zastupoval starosta Jindřich Bláha.

Jaromír Kročák absolvoval Fakultu architektury ČVUT, poté do roku 1990 pracoval v českobudějovickém Stavoprojektu. Hned v roce 1993 zakládá svůj vlastní Ateliér Kročák, za nímž stojí desítky staveb realizovaných především v Jihočeském kraji, např. oceňovaná vestavba knihovny do hradu v Soběslavi (2010), rekonstrukce bývalého hotelu Gomel v Českých Budějovicích (2011) nebo rekonstrukce domu Štěpánka Netolického v Třeboni (2016). Jaromír Kročák se aktivně podílí na architektonickém dění v jihočeském regionu, řadu let byl regionálním zástupcem České komory architektů, zasedá v porotách architektonických soutěží, je členem Památkové rady NPÚ v Českých Budějovicích. Působí rovněž jako pedagog na Fakultě stavební ČVUT v Praze.

Foto archiv architekta

Odůvodnění poroty:

Porota ocenila zejména dlouhotrvající spolupráci architekta a samosprávy města Soběslav, jejímž výsledkem je rekonstrukce náměstí, parku a úpravy několika staveb včetně obnovy a dostavby gotického hradu či přestavby

kina na multifunkční kulturní centrum. Přestože Soběslav není velkým městem, může se chlubit cennými veřejnými prostory a hodnotnými stavbami. Město ve spolupráci s architektem o ně cílevědomě a koncepčně pečuje a jejich hodnoty vyzdvihuje a rozvíjí. V úvahu přitom bere i vliv úprav na mikroklima, provozní náročnost a co nejnazší údržbu. Nezapomíná ani na zapojení veřejnosti, která projekty spoluvytváří. Nermalou roli v úspěšné spolupráci jistě hraje fakt, že pan architekt je soběslavským rodákem. Oceněný tandem již připravuje další projekt u kostela sv. Víta.

Více informací www.architektroku.cz

XXVII. GRAND PRIX ARCHITEKTŮ – NÁRODNÍ CENA ZA ARCHITEKTURU 2020

Do letošního XXVII. ročníku GPA – Národní ceny za architekturu 2020 bylo přihlášeno 180 projektů. Slavnostní předávání cen se uskutečnilo 8. října 2020.

Porota

→ Fokke Moerel, Nizozemsko, MVRDV – předsedkyně poroty; Christian de Portzamparc, Francie; Peka Salminen, Finsko, PES Architects; Tanja Buijs Vitkova, ze Slovenské republiky, žijící v Rotterdamu; Dan Merta, Česká republika, Galerie Jaroslava Fragnera

Národní cena za architekturu 2020:

Městská hala Modřice

Vojtěch Sosna, Jakub Straka, Jáchym Svoboda / Atelier bod architekti a hlavní inženýr projektu Jan Svoboda

Kategorie Novostavba:

Kostel Blahoslavené Marie Restituty, Brno-Lesná

Ateliér Štěpán, s. r. o. / Marek Jan Štěpán, spolupráce František Brychta, Vanda Štěpánová, Jan Vodička a Martin Kopecký

Kategorie Rekonstrukce:

Sídlo firmy LASVIT

ov architekti, s. r. o. / Jiří Opočenský, Štěpán Valouch

Kategorie Architektonický design a rekonstrukce:

Památník Jana Palacha ve Všetatech

MCA Ateliér / Miroslav Cikán, Pavla Melková

Kategorie Urbanismus:

Revitalizace pražských náplavek

Petr Janda

Kategorie Krajinářská architektura a zahradní tvorba:

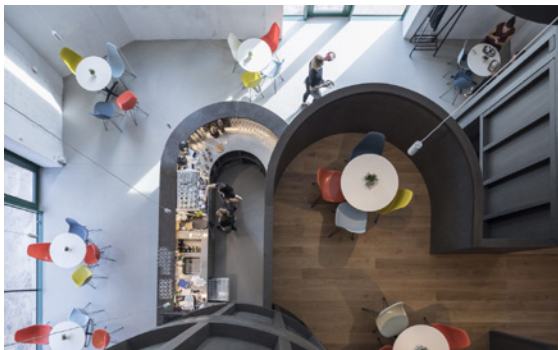
Tree House

Jan Tyrpekl, Jaroslav Kejř, Jan Hyk, Adam Ulrich

Kategorie Interiér:**House of Wine**

CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS

Kategorie Šetrná stavba:**Základní škola AMOS pro Psáry a Dolní Jirčany**

Ondřej Pihrt, Štefan Šulek, Ondřej Laciga

Kategorie Rodinný dům:**Rodinný dům v údolí Dyje ve Znojmě**

Kuba & Pilař architekti / Ladislav Kuba, Tomáš Pilař, Norbert Walter

Čestná uznání:**Pravá vesnická zastávka**

David Ptáček / DPA

Stožár s výhledem, KŮMEN, Lávka přes Hlubokou strouhu

Fakulta architektury ČVUT, Ústav navrhování II. / Ateliér Hlaváček–Čeněk, 1:1 lab

Obnova školy architektury AVU

Marcela Steinbachová, Vít Holý a tým

Cena za celoživotní přínos:

akad. arch. Jiří Lasovský (*15. 4. 1926 v Olomouci)

Jiří Lasovský, soubor řadových rodinných domů Na Hřebenkách, Praha, 1978. Foto archiv GPA

Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. Školu architektury profesora Jana Sokola a profesora Otto Rothmayera. V portfoliu má předchozí Odbornou školu dřevařskou, obor truhlář. Povoláním a celoživotním posláním Jiřího Lasovského byla architektura s cílem autenticky vytvářet a citlivě dotvářet krásné a účelné prostředí, ve kterém všichni žijeme. Svoji profesní životní dráhu dlouhodobě zasvětil Pražskému projektovému ústavu od roku 1953–1986, kde působil v šedesátých letech jako vedoucí komplexního ateliéru. Jeho týmy vyprojektovaly jedny z největších českých městských celků v Praze na Pankráci a Územní plán Jižního města a Holešovic. Byl také spoluautorem koncepce experimentálního bytového celku na karlínské Invalidovně v Praze – 1966. Skvělým důkazem komplexnosti jeho tvorby (Gesamtkunstwerk) je realizo-

vaný soubor řadových rodinných domů Na Hřebenkách v Praze. Jiří Lasovský navrhl a realizoval mimo jiné v Rothmayerově sále na Pražském hradě soustavu unikátního osvětlení. Společným znakem jeho tvorby byly návrhy užitého umění, výtvarná práce s architektonickým detailem a drobná architektura ve veřejném prostoru. Na jeho celoživotní tvorbě směřující od konceptu k detailu a k velkým městským celkům je pozoruhodné, jak se Jiří Lasovský dovedl energicky přeorientovat z metodiky práce s tužkou na výškový plán na soudobou tvorbu.

Více www.inspireli.com/grandprix

STAVBA ROKU 2020

Výsledky 28. ročníku soutěžní přehlídky Stavba roku 2020 byly představeny 10. září 2020 v Národním technickém muzeu v Praze. Tituly a zvláštní ceny byly vyhlášeny a představeny prostřednictvím filmových dokumentů, virtuálně a ve spolupráci s médii. Hlavním organizátorem soutěže je Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství.

Více www.stavbaroku.cz.

O₂ universum – dostavba malé haly O2 areny na konferenční centrum, Praha 9 (investor: Bestsport, a. s.; autoři: Martin Vokatý, Vladimír Vokatý; projekt: ATIP, a. s.; dodavatel: Metrostav, a. s.; SYNER, s. r. o.)

Společenské centrum Sedlčany (Investor: Maranatha, z. s.; autoři: Martin Krupauer, Pavel Kvintus, Daniel Jeništa, Stanislava Blažková; projekt: A8000, s. r. o.; STATIKON Solutions, s. r. o.; dodavatel: HSF Systém, a. s.)

Rekonstrukce mostu v km 1,429 trati Pňovany – Bezdržice (investor: Správa železnic, státní organizace; autoři: Ondřej Lojík; projekt: TOP CON SERVIS, s. r. o.; dodavatel: Společnost SMP-MCE-Pňovany-Bezdržice / SMP CZ, a. s.; MCE Slaný, s. r. o.)

Přístavba budovy Muzea skla a bižuterie, Jablonec nad Nisou (investor: Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou; autoři: Michal Hlaváček, Zdeněk Holek; projekt: Hlaváček – architekti, s. r. o.; dodavatel: Energie – stavební a báňská, a. s.)

VSC Veolia Smart Control Tower-Kladno (investor: Středočeské vodárny, a. s.; autoři: Tereza Tejkalová, Michal Škrna; projekt: D-plus, projektová a inženýrská, a. s.; dodavatel: JOPO CONSTRUCTIONS, a. s.)

Residence Park Masarykova, Liberec
(investor: Develop Industry, a. s.; autoři: Radim Kousal, Tomáš Rudolf, Richard Černý, Jana Jachanová; projekt: Siadesign Liberec, s. r. o.; dodavatel: Syner, s. r. o.)

Přístavba rodinného domu na Kojetíně
(investor: Radek Leskovjan, autor: Kamil Mrva, spoluautor: Radek Leskovjan, spolupráce: Václav Kocián, Tomáš Šenovský, projekt: Kamil Mrva Architects, s. r. o.)

Firemní sídlo LASVIT Nový Bor
(investor: LASVIT, s. r. o.; autoři: Jiří Opočenský, Štěpán Valouch / ov - a, ov architekti, s. r. o.; spoluautoři: David Balajka, Anna Schneiderová; projekt: m3m, s. r. o.; dodavatel: BAK stavební společnost, a. s.)

VÝSLEDKY YOUNG ARCHITECT AWARD 2020

Nejlepší práce 12. ročníku soutěže studentů a architektů do 33 let byly oceněny 8. září 2020 v Centru architektury a městského plánování CAMP. Letos porota poslala do finále 11 prací, které nejlépe zpracovaly téma **Architektura a krajina ve městě**. ČKA převzala nad soutěžní přehlídkou záštitu.

Účelem soutěže YAA, kterou každoročně vyhlašuje společnost ABF, a. s., je zapojit autory do tvorby kvalitního

prostředí pro život, přiblížit architekturu široké veřejnosti a v neposlední řadě podpořit veřejnou diskusi o architektuře.

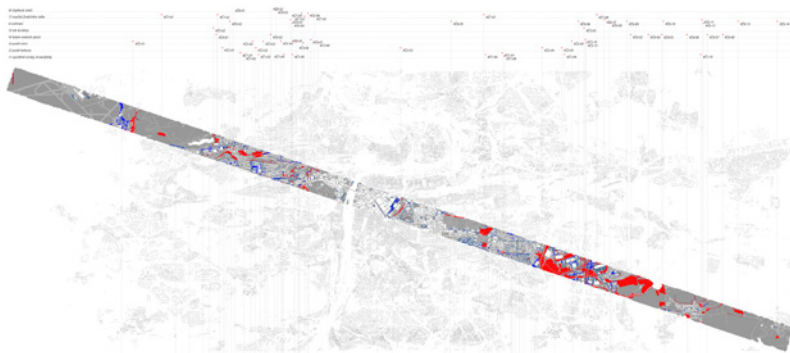
VÍTĚZNÁ PRÁCE / TITUL CEMEX YOUNG ARCHITECT AWARD

Ludmila Haluzíková

Vágní Praha

FA ČVUT Praha | Ateliér Novotný, Koňata, Zmek

Autorka analyzuje vágní prostory Prahy – opomíjená nezastavěná místa, která postrádají identitu, produktivitu, funkci, místa, jejichž potenciál zůstává nevyužit. Tato místa pak dělí na dvě kategorie. První tvoří městská divočina s vysokou biodiverzitou, která čeká na nové využití. Druhou kategorií jsou nezastavěná místa organizovaná člověkem, jím založená a udržovaná. Autorka se podrobněji věnuje těm druhým místům a klade si otázku, jak s těmito místy hospodařit při reflektování dnešních ekologických otázek města. Na vybraných místech Prahy se pak snaží v oblasti modré a zelené infrastruktury aplikovat opatření, která povedou k zvýšení biodiverzity, evaporace, akumulace a filtrace dešťové vody. Porota velmi ocenila koncepční přístup k vybrané problematice plánování města jako celku.

CENA ARCHITEKTA JOSEFA HLÁVKY

Anna Svobodová

Strahovský bastion

Akademie výtvarných umění v Praze | Ateliér architektonické tvorby/škola Miroslava Šika

CENA REKTORA ČVUT ZA ŠKOLNÍ PRÁCI

Eliška Olšanská

Parco Agri-kolo

FA ČVUT Praha | Ateliér Sitta

CENA REKTORA TUL ZA ŠKOLNÍ PRÁCI

Lucia Gažíová

Kúpele Grössling v Bratislave

FA ČVUT Praha | Ateliér Redčenkov – Danda

CENA MINISTRA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Lukáš Drda

Nízkoenergetická tradiční čtvrť

Politecnico di Torino | Michele Bonino, Marco Simonetti

CENA HLAVNÍHO PARTNERA YIT

Jakub Kender / Hugo Marek**Vnitroblok Mečislavova**

Akademie výtvarných umění v Praze | Ateliér architektonické tvorby/škola Miroslava Šika

Více www.yaa.cz**VIKTOR RUDIŠ ZÍSKAL CENU MINISTERSTVA KULTURY ZA PŘÍNOS V OBLASTI ARCHITEKTURY**

Brněnský architekt Viktor Rudiš získal Cenu Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury. Ocenění se mu dostalo za morální postoje a celoživotní dílo, kterým inspiroval další generace architektů a propojil brněnskou architektonickou scénou se scénou pražskou a libereckou. Viktora Rudiše nominovala Česká komora architektů.

Foto MichaeLa Dvořáková

Viktor Rudiš se svými morálními postoji, pedagogickou činností i hodnotným dílem bezpochyby zapsal mezi nejvýznamnější osobnosti české architektury druhé poloviny dvacátého století. Vytvářel výrazný obraz architektury, do něhož se promítala spolupráce s vynikajícími výtvarnými umělci. V 80. letech zásadním způsobem ovlivnil a formoval celou generaci brněnských architektů. V roce 2010 obdržel Viktor Rudiš Poctu České komory architektů, při jejíž příležitosti vydala Komora publikaci Viktor Rudiš – Ósaka. V roce 2012 pak získal Stříbrnou pamětní medaili Senátu.

Architekt Viktor Rudiš (* 9. 6. 1927) absolvoval Fakultu architektury a pozemního stavitelství při Vysokém učení technickém v Brně v roce 1952 u profesora Bedřicha Rozehnal. Pak pracoval pět let ve Výzkumném ústavu výstavby a třicet let v brněnském Stavoprojektu. Na konci šedesátých let prošel odbornou stáží u architekta Candilise v Paříži. Od roku 1989 do roku 2003 spolupracoval se svým synem Martinem ve společném ateliéru Rudiš-Rudiš. Působil také jako pedagog na FA VUT v Brně.

Viktor Rudiš je autorem desítek studií a projektů. Po celou tvůrčí praxi, tedy i v dobách komunismu, se

mu dařilo pokračovat v tradici československé meziválečné moderny svým usilováním o neokázalou formální čistotu, funkční bezvadnost a opravdový sociální přínos staveb. Jeho celoživotní dílo je prakticky prosté jakýchkoliv kvalitativních výkyvů. Do dějin české poválečné architektury a urbanismu se zařadil především díky projektu brněnského sídliště Lesná z let 1961–1968 (ve spolupráci s Františkem Zounkem, Miroslavem Dufkem a dalšími). Jedná se o výjimečný obytný celek zahradního města s centrem vyhrazeným pouze pro pěší. Druhá stavba, která proslavila nejen autora samotného, nýbrž československou architekturu vůbec, byl jedinečný a dosud nepřekonaný pavilon ČSSR pro EXPO 70 v japonské Ósace (spolupráce Aleš Jenček, Vladimír Palla a další). Otevřený pavilon plný světla, umění a poezie se stal revolučním počinem v typologii výstavních staveb, a byl proto oceněn Zlatou medailí Svazu japonských architektů. Z pozdějších realizací je nutno připomenout rekonstrukci a dostavbu pavilonu G na brněnském výstavišti (1995–1996), která získala Grand Prix architektů 1996, dále bytové domy A1 a A4 v Litomyšli nebo rekonstrukci Uměleckoprůmyslového muzea v Brně v letech 1998–2001 (spolupráce Zdeňka Vydrová a Ivan Koleček), za něž tým získal ocenění Grand Prix architektů 2001.

Jako jeden z mála architektů nikdy nerezignoval na architekturu a za své vedoucí postavení nikdy nezapltil loajalitou nebo příslušností k jakékoliv politické straně. Naopak svého postavení využil ke zformování svobodomyšlného pracoviště, na jehož půdě se setkávala řada budoucích architektů, vesměs příslušníků pozdějšího spolku Obecní dům Brno, které Viktor Rudiš významným způsobem ovlivnil. Pověstný je také zájem Viktora Rudiše o výtvarné umění a jeho syntézu s architekturou. Byl osobním přítelem a znalcem díla výrazných českých sochařů a malířů Zdeňka Palcra, Stanislava Podhrázkého, Jánuše Kubíčka, Čestmíra Kafky a Miloše Chlupáče. Cestu k poznání jejich díla otevíral i svým mladším kolegům z architektonického ateliéru.

EVROPSKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2020 – WOLFGANG TSCHAPPELLER

Držitelem prestižního ocenění se v desátém ročníku soutěže stal vizionářský rakouský architekt Wolfgang Tschapeller. Cenu uděluje Evropské centrum pro architekturu, umění, design a urbanismus sídlící zároveň v irském Dublinu a řeckých Athénách společně s nadací Chicago Athenaeum. Cenu v minulosti získal např. Bjarke Ingels či Santiago Calatrava.

Wolfgang Tschapeller (*1956) žije a pracuje ve Vídni. Po vyučení truhlářem absolvoval architekturu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové ve Vídni a Cornell University v New Yorku. Pohybuje se v akademickém prostředí – jako pedagog působil na State University of New York v Buffalu a univerzitě v Linci, od roku 2005 je profesorem architektury na vídeňské Akademii výtvarných umění a od 2015 je hostující profesorem na Cornell University v Ithace.

Podle názoru poroty soutěže jsou Tschapellerova díla ohromující, brilantní a provokativní. Potvrzují jeho řemeslnou zdatnost i zvládnutí architektonické formy a účelu. Projevují se vyvážeností síly a jemnosti. Jeho avantgardní přístup se přizpůsobuje potřebám a vlivům každého prostředí, které vytváří, a to prostřednictvím koncepce vzájemně propojeného času a prostoru. Tschapeller nikdy nedělal kompromisy. Je dokonalým architektem-filozofem.

Wolfgang Tschapeller, návrh budovy Vysoké školy umělecko-průmyslové ve Vídni, 1. místo v architektonické soutěži, 2012. Vizualizace z archivu ateliéru

BREXIT A UZNÁNÍ KVALIFIKACE AUTORIZOVANÝCH ARCHITEKTŮ

Dne 31. prosince 2020 končí tzv. přechodné období po vystoupení Spojeného království z EU. Aktuálně není zřejmé, zda se podaří mezi stranami dosáhnout dohody, která bude řešit mobilitu pracovníků, a jaký bude její dopad na uznávání kvalifikace autorizovaných architektů.

S ohledem na plánovaný odchod Spojeného království z EU doporučujeme členům ČKA, kteří mají nebo ví, že by v budoucnosti mohli mít zájem o uznání kvalifikace ve Spojeném království, aby registraci provedli bez zbytečného odkladu.

Více informací sdělí Architects' Registration Board (ARB) – arb.org.uk

PŘEDSTAVENÍ NEW BAUHAUS

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen vystoupila 16. září s projevem State of the Union představujícím vizi Evropy v aktuální nelehké situaci. V tomto projevu je profese architekta zmiňována jako potenciální hybná síla v rámci Zelené dohody (Green Deal) a v oblasti zastavěného prostředí a renovace. V návaznosti na tento projev zrozeslalo ACE (Architect's Council of Europe) dopis členským organizacím, potenciálním partnerům a zúčastněným stranám, ve kterém navrhuje další postup.

Stranou problému s koronavirem pokračuje plán EU zacílený na strategii bezuhlíkové unie do roku 2050, obecně známý pod jménem Green Deal. Na jaře 2020 vznikl první dokument evropské komise mapující záměry a opatření v jednotlivých oborových politikách, stavebnictví nevylí-

maje. Tento plán se jmenuje Renovation Wave (dále RW), ke kterému byly první podněty obesílány v červnu 2020. Z mého pohledu RW nepřináší příliš nového oproti nedávne novelizaci energetické vyhlášky EPBD. V podstatě ji přejímá. Opakují se tak problémy s chybějícím holistickým přístupem, přetrvává posuzování na bázi primární spotřeby energie a s tím související přísnější nároky na stavební konstrukce, důraz na digitalizaci v přípravě a realizaci stavby, nové posudky regulace budov prostřednictvím smart-ready indikátoru, a v neposlední řadě a navzdory preambuli o technologické neutralitě vyhlášky přímá podpora elektromobility. Politika RW zcela pomíjí důraz na kvalitu navrhování založenou na přístupu architekta, který je nenahraditelný v individuálním přístupu a vážné jednotlivých kritérií pro danou stavbu v daném místě.

New Bauhaus je iniciativou prezidentky Ursuly von der Leyen (UVL) tento technický přístup překročit a strategii Green Dealu dosáhnout více mezioborovým kompromisem a kulturním přístupem. A tak zatímco řada členů odborné veřejnosti dnes spekuluje, jak příhodný název je zrovna New Bauhaus s odkazem na rozdílné historické konotace a zda by nebyl lepší například název Baukultur (spojený s Davoskou deklarací 2018), není tohle z mého pohledu podstatné jako fakt, že zde vidíme první pokus překračující politiky jednotlivých ministerstev. Nakonec Bauhaus je pro kulturně vzdělanou veřejnost lépe mezinárodně pochopitelný termín než Baukultur jako specifická politika architektury německy mluvících zemí.

Aktivita ACE

Z výše řešeného je jasné, že politika Ursuly von der Leyen se nás architektů úzce dotýká a mohla by být pro nás lepší příležitostí než participace v rámci novelizace EPBD ovlivněná zájmy IT a dalších silných hráčů na trhu. ACE, naše zastřešující evropská organizace, již koncem září zaslala dopis paní prezidentce s nabídkou moderování této diskuse, zároveň jsme obslali všechny evropské komory a asociace s pobídkou ke komentářům. Vedle toho také ACE oslovila další příbuzné organizace na evropské úrovni s nabídkou vyjasnění si přístupu k tomuto projektu. Ursula von der Leyen již vyjádřila souhlas s on-line meetingem, který by se měl v následujících týdnech uskutečnit. Naší prioritou bude nabídka přinést do této politiky více odborného náhledu a upozornění na celou řadu dalších aspektů, které se tohoto týkají. Mým návrhem, který jsem doporučil k jednání, je otázka současného zákona o veřejných zakázkách jako klíč k výběru kvalitního architekta, zlepšení postavení architektonických soutěží, zaměření se na krajinu a přístup k navrhování dopravní infrastruktury (navíc většinou hrazené z fondů EU). Obecně považujeme za velmi důležitou roli vzdělání a osvěty s cílem zlepšení obecně vnímané estetiky staveb, ve které se kvalitní architektura daří. Témat je celá řada a od první schůzky si slibujeme především upozornění na naši existenci, síť evropských architektonických organizací, které zastupujeme.

Pavel Martinek
Člen představenstva Evropské rady architektů – ACE

Projev Ursuly von der Leyen a její dopis viz ec.europa.eu

VALNÁ HROMADA

Foto Michal Čížek

Z VALNÉ HROMADY ČKA 2020

V sobotu 19. září 2020 proběhla v prostorách FA ČVUT v Praze za velice přísných hygienických opatření valná hromada ČKA. Původně plánovaný termín stanovený na 19. dubna 2020 nebylo možné dodržet, jelikož byl v České republice vyhlášen nouzový stav spojený s šířením pandemie Covid 19.

Valná hromada byla připravena ve standardním rozsahu s velkým množstvím témat. Vzhledem k poměrně nízké účasti, ale především k pandemické situaci, se na návrh z pléna ohledně hlasovaných bodů agenda zúžila na nevyhnutelně nutný rozsah povinných záležitostí a změn komorových řádů souvisejících s covidovými opatřeními. Koncepční rozhodnutí byla posunuta na příští zasedání valné hromady dne 17. dubna 2021. Všem účastníkům letošního zasedání valné hromady patří poděkování za ko-rektní přístup.

ZE ZÁPISU Z VH ČKA 2020

Zpráva o činnosti ČKA

Předseda ČKA Jan Kasl přednesl zprávu o činnosti ČKA a jejího představenstva za uplynulé období. Zpráva vycházela z materiálů předložených v Podkladech.

Na úvod zmínil prodloužení funkčních období končících členů představenstva o 3 měsíce od ukončení mimořádného stavu. Funkční mandát nově zvolených členů představenstva bude z obvyklých třech let zkrácen do termínu řádné VH v roce 2023. Představil vypořádání se s úkoly uloženými představenstvu VH 2019. Zmínil aktivitu v legislativním procesu – návrh nového stavebního zákona, návrh „změnového zákona“, návrh zákona o informačním modelu stavby a digitálním modelování, novelu zákona o svobodném přístupu k informacím. V oblasti rekodifikace trvá snaha ČKA o naplnění 10 tezí z 9/2017. ČKA je také aktivní v pracovních skupinách MMR. Trvale jsou propagovány architektonické soutěže a městští architekti, byly vydány standardy územního plánování a standardy interiérů, je podporována udržitelná architektura a je řešena ochrana autorských práv. Jan Kasl zmínil též Českou cenu za architekturu. Hovořil o realitnosti pořádání galavečera v aktuální epidemiologické situaci. Galavečer je připravován, avšak pracuje se i na variantním řešení pro případ, že nebude možné hromadné setkání.

Zpráva o činnosti Stavovského soudu ČKA

Přednesl ji předseda Stavovského soudu David Mateáško. Zrekapituloval informace o činnosti Stavovského soudu v uplynulém roce obsažené v Podkladech (Stavovský soud České komory architektů, Výroční zpráva o činnosti za rok 2019). Upozornil, že informace v Podkladech se týkají roku 2019, nyní se samozřejmě s postupem roku 2020 změnilo.

Zpráva o činnosti autorizační rady ČKA

Ladislav Lábus nejdříve přivítal účastníky z pozice hostitele VH za Fakultu architektury ČVUT a zmínil situaci, kdy vysoké školy jsou v Praze uzavřeny a konání VH bylo povoleno jen za speciálních podmínek. Podpořil návrh Jana Kasla, ať VH v tento moment řeší jen to, co je nezbytně nutné.

Následně přednesl stručnou informaci o činnosti autorizační rady (Výroční zpráva o činnosti autorizační rady České komory architektů za rok 2018). Zmínil rozmach vysokoškolského vzdělávání v oboru, aktuálně je devět fakult či kateder s uznaným vzděláním. Jedna ze škol má uznané vzdělání pouze pro oblast územního plánování (magisterský program Prostorové plánování na

Fakultě životního prostředí ČZU). Aktuálně probíhá proces o uznání vzdělání FA ČVUT v oblasti krajinářské architektury.

Zpráva dozorčí rady ČKA

Předseda dozorčí rady Miroslav Holubec přednesl informace o činnosti dozorčí rady při dohledu nad řádným výkonem činnosti autorizovaných architektů, uvedené podrobněji v podkladech (Výroční zpráva o činnosti dozorčí rady České komory architektů za rok 2019).

Dozorčí rada řešila menší množství stížností než v předchozích letech. Narůstají stížnosti na výkon architekta u prováděcí projektové dokumentace. Představil kontrolu plnění usnesení valné hromady 2019. U jednotlivých bodů také tlumočil názory dozorčí rady.

Předseda dozorčí rady se podrobně věnoval stále neuzavřené kauze bývalé ředitelky Marie Špačkové, na kterou Komora podala trestní oznámení pro porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti. Při té příležitosti prezentoval vývoj jmění Komory za poslední roky.

Vyjádřil se také k plnění usnesení loňské valné hromady, kde ve vztahu k ČKA byly úkoly splněny s výhradou. Podle názoru dozorčí rady existují skryté náklady ČKA, které nejsou promítnuty do rozpočtu ČKA. Jedná se o mzdy zaměstnanců Kanceláře, kteří se na průběhu ČKA podílí, a inzertní prostor v Bulletinu poskytovaný partnerům ČKA v rámci jejich smluv o spolupráci. Dle názoru DR toto způsobuje úbytek platících inzerentů v Bulletinu.

Zpráva o hospodaření ČKA

Zprávu přednesl Jan Kasl, podané informace vycházely z podrobné zprávy o hospodaření ČKA za rok 2019 s tabulkami a grafy publikované v Podkladech pro jednání valné hromady.

Hospodaření roku 2019 skončilo se ziskem 839 tis. Kč po zdanění. Poděkoval Dagmar Mošnerové, ředitelce Kanceláře a manažerce České ceny za architekturu, za vyrovnání dluhů ČKA.

Diskuse na téma aktuální otázky ČKA

→ Rekodifikace stavebního práva – proběhla zhruba hodinová diskuse, v jejímž rámci většina členů vyjádřila nespokojenost se současnou podobou návrhu nového stavebního zákona. Z diskuse vyplynul návrh do závěrečného usnesení.

→ Rozprava o činnosti Komory v regionech.

Návrh činnosti ČKA na příští období

Jan Kasl přednesl programové priority – servis členům ČKA, propagace profese architekta, ochrana veřejných zájmů a péče o kvalitu vystavěného prostředí, spolupráce – v rámci ČR i mezinárodní.

Plné znění zápisu z VH ČKA 2020 je ke stažení na www.cka.cz, stejně jako podklady pro jednání VH ČKA a další dokumenty.

USNESENÍ

XXVII. VALNÉ HROMADY
ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ
KONANÉ V PRAZE DNE 19. ZÁŘÍ 2020

1. Valná hromada bere na vědomí

1.1 zprávu o hospodaření České komory architektů za rok 2019 včetně výroku auditora k hospodaření Komory za rok 2019;

zprávy o činnosti orgánů Komory, a to:

- 1.2 „Zprávu o činnosti představenstva za období 04/2019 až 09/2020“;
- 1.3 „Zprávu o činnosti dozorčí rady za kalendářní rok 2019“;
- 1.4 „Zprávu o činnosti Stavovského soudu za kalendářní rok 2019“;
- 1.5 „Zprávu o činnosti autorizační rady za kalendářní rok 2019“.

2. Valná hromada schvaluje

- 2.1 program činnosti České komory architektů na období do valné hromady v roce 2021 dle návrhu předloženého představenstvem
- 2.2 změny vnitřních řádů České komory architektů, a to:
- OJVŘ dle I.F.1, I.F.2,
- JŘVH dle I.F.5 a I.H.1
- DSŘ dle I.F.3 ve znění pozměňovacího návrhu, I.F.4
- 2.3 volbu do orgánů Komory na následující tříleté volební období, a to
- 2.3.1 dle protokolu o volbě vypracovaného volební komisi ve složení
- Ing. arch. Ivan Plicka, Ing. arch. Jiří Michálek a Ing. arch. Zdeněk Trefil

2.3.2 do představenstva byli zvoleni (v pořadí dle obdržovaných hlasů)

Za Prahu:

- Ing. arch. Petr Lešek počtem hlasů 52
- Ing. arch. Patrik Hoffman počtem hlasů 33
- Za region Čechy:**
- Ing. arch. Ondřej Rys počtem hlasů 55
- Za region Morava a Slezsko:**
- Ing. arch. Stanislav Žerava počtem hlasů 54

Náhradníci představenstva

Za region Praha:

- Ing. arch. Tomáš Veselý počtem hlasů 22
- Ing. arch. Tomáš Vích počtem hlasů 14
- Ing. arch. Jiří Gebert počtem hlasů 6

Za region Čechy

není náhradník

Za region Morava a Slezsko

není náhradník

Počet platných hlasovacích lístků: 66

Počet neplatných hlasovacích lístků: 1

2.3.3 do dozorčí rady byli zvoleni (v pořadí dle obdržovaných hlasů)

Za Prahu:

- Ing. arch. Lucie Kadrmanová Chytilová počtem hlasů 59
- Za region Čechy:**
- Ing. arch. Václav Zůna počtem hlasů 55
- Za region Morava a Slezsko:**
- nebyl kandidát

Náhradníci dozorčí rady:

Za Prahu:

- není náhradník
- Za region Čechy:**
- není náhradník
- Za region Morava a Slezsko:**
- není náhradník

Počet platných hlasovacích lístků: 63

Počet neplatných hlasovacích lístků: 0

- 2. 3. 4 do Stavovského soudu byli zvoleni**
(v pořadí dle obdržených hlasů)
→ Ing. arch. Milan Nytra počtem hlasů 54
→ Ing. arch. Luděk Jasiok počtem hlasů 42
→ Ing. arch. Markéta Bromová počtem hlasů 41

- Náhradníci Stavovského soudu:**
→ Ing. arch. Milan Košař počtem hlasů 36

Počet platných hlasovacích lístků: 65
Počet neplatných hlasovacích lístků: 0

v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 Jednacího a volebního řádu valné hromady České komory architektů.

- 2. 3. 5 v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 písm. j) zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění, a v souladu s ustanovením § 4a, 4b Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA rozpočet České komory architektů pro rok 2020 jako vyrovnaný**
- v celkové výši výnosů 33 380 000 Kč;
→ v celkové výši nákladů 33 380 000 Kč.

3. Valná hromada

- 3.1 Valná hromada ČKA se usnesla, že současný návrh nového stavebního zákona, předložený vládou do sněmovny, není uspokojivý. ČKA bude podporovat jeho schválení pouze v případě, že se pozměňovací návrhy opraví jeho podstatné vady tak, aby vznikl dobrý a evropsky srovnatelný stavební zákon.**
- 3.2 Valná hromada ukládá představenstvu předložit na příští VH aktualizovaný návrh vyrovnání ztráty ČKA.**

Zapsala návrhová komise ve složení:
Ing. arch. Mgr. Milan Kopeček (předseda)
Ing. arch. Milan Nytra
Ing. arch. Martin Kloda

V Praze dne 19. září 2020

ZMĚNY VNITŘNÍCH ŘÁDŮ ČKA

Valná hromada ČKA na svém XXVII. zasedání dne 19. září 2020 schválila návrhy změn vnitřních řádů ČKA

I.F.1 (Organizační, jednací a volební řád)

Navrhuje se doplnit do § 26 nový odst. 10 v tomto znění:

- „Z důvodů zvláštního zřetele hodných může na návrh předsedy příslušného orgánu tento orgán hlasováním per rollam rozhodnout o konání zasedání s využitím prostředků komunikace na dálku umožňujících účast v reálném čase bez osobní přítomnosti členů orgánu, např. formou videokonference nebo telekonference („online zasedání“). Na začátku online zasedání předseda oznámí, jaký bude postup v případě nutnosti hlasování, a to buď hlasování per rollam v souladu s tímto řádem, nebo hlasování online, za předpokladu, že takto lze zajistit identifikaci hlasujících členů a počty hlasů.“

I.F.2 (Organizační, jednací a volební řád)

Navrhuje se doplnit do § 26 nový odst. 11 v tomto znění:

- „Koná-li se zasedání orgánu standardní prezentační formou (nikoli formou online zasedání, jak je popsáno v § 26 odst. 10), mohou přítomní členové daného orgánu rozhodnout, že jiný člen tohoto orgánu či host se zasedání zúčastní online. Online se účastníci členové orgánu mohou hlasovat pouze za předpokladu, že takto lze zajistit jejich identifikaci.“

I.F.3 (Disciplinární a smírčí řád)

Navrhuje se doplnit do § 40 nový odst. 4 v tomto znění:

- „Z důvodů zvláštního zřetele hodných může předseda Stavovského soudu navrhnout konání zasedání s využitím videokonferenčního zařízení („online zasedání“). Návrh na konání online zasedání musí být schválen členy Stavovského soudu (hlasováním per rollam dle § 28 odst. 6 OJVŘ) a dále odsouhlasen disciplinárním žalobcem a disciplinárním obviněným (písemně, e-mailem). Z online zasedání bude pro účel pořízení zápisu pořizován obrazově-zvukový záznam.“

Pozměňovací návrh k I.F.3 – doplnit změnu § 28 odst. 6 OJVŘ

- (6) V případě nebezpečí z prodlení při rozhodování o věcných otázkách činnosti představenstva, dozorčí rady, autorizační rady a Stavovského soudu Komory mohou řádní členové těchto orgánů hlasovat per rollam. O vykonaném hlasování musí být učiněn písemný záznam, s jehož obsahem se členové orgánu Komory seznámí na nejbližším příštím zasedání. Hlasování per rollam nelze použít pro vynášení rozsudku v disciplinárním řízení a dále v případě, že se proti rozhodování věci touto formou vysloví alespoň tři členové dotčeného orgánu.

I.F.4 (Disciplinární a smírčí řád)

Navrhuje se doplnit do § 2 nové písm. k) v tomto znění:

- „orgány činné v disciplinárním řízení mohou při úkonech dle tohoto řádu, které by mohly být provedeny jen s obtížemi nebo se zvýšenými, neúčelnými náklady anebo které provést nelze, využít technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení“).“

I.F.5 (Jednací řád valné hromady)

Navrhuje se úprava § 6 odst. 1, a to takto:

- „Volby do představenstva, dozorčí rady a Stavovského soudu se konají každý rok, přičemž se vždy volí jedna třetina členů těchto orgánů na dobu tří let. V případě, že by konání valné hromady bylo v rozporu s právním předpisem nebo správním rozhodnutím, prodlužuje se funkční období těch členů představenstva, dozorčí rady a Stavovského soudu, jejichž funkční období by jinak zaniklo, a to až do doby konání nejbližší valné hromady.“

I.H.1 (Jednací řád valné hromady)

Navrhuje se doplnit přechodné ustanovení v tomto znění:

- „Přechodné ustanovení pro volbu konanou v roce 2020
- Funkční období členů orgánů zvolených na valné hromadě konané dne 19. září 2020 skončím dnem konání valné hromady v roce 2023.“

VALNÁ HROMADA ČKA 2021

Příští zasedání již XXVIII. valné hromady ČKA se uskuteční v sobotu 17. dubna 2021 od 9.30 h v Aule Fakulty architektury ČVUT v Praze, Thákurova 9, Praha 6–Dejvice.

- Všichni členové ČKA jsou srdečně zváni.

JAN KASL POKRAČUJE VE FUNKCI PŘEDSEDY ČKA

Na XXVII. valné hromadě se uskutečnily volby nových členů do samosprávních orgánů. Předsedové a místopředsedové všech orgánů ČKA byli dle Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA zvoleni na nejbližších zasedáních.

Představenstvo ČKA

Předseda: Jan Kasl

místopředseda: Petr Velička

místopředseda: Milan Svoboda

V představenstvu dále působí: Jaromír Hainc, David Hlouch, Patrik Hoffman, Petr Lešek, Jiří Michálek, Ondřej Rys, Zdeněk Trefil, Hana Zachová, Stašek Žerava

Dozorčí rada ČKA

Předseda: Miroslav Holubec

místopředseda: Václav Žůna

místopředseda: Michal Hadlač

V dozorčí radě dále působí: Lucie Kadřmanová Chytilová, Miroslav Kopecký, Mirko Lev, Josef Patrný, Ondřej Tuček

Stavovský soud ČKA

Předseda: David Mateáško

Místopředseda: Václav Šebek

Ve Stavovském soudu dále působí: Markéta Bromová, Luděk Jasiok, Martin Kloda, Milan Kopeček, Petr Krejčí, Milan Nytra, Josef Vrana

SKRYTÉ ZÁRUBNĚ
INSPIRACE
PRO MODERNÍ
ŘEŠENÍ

Vysoce designová novinka na trhu, která nabízí:

- absolutně čistý dveřní průchod bez obložek
- otevírání dveří k sobě i od sebe při dokonalém lícování se zdí
- použití pro posuvné i otočné dveře
- možnost atypické výšky dveří

www.japcz.cz

JAP

unikátní interiérová řešení

30

SERVIS

NOVÉ KNIHY

99 DOMŮ 3

Ján Stempel, Jan Jakub Tesař
KANT, 2020

Formát: 424 stran, 240 × 280 mm
Orientační cena: 999 Kč

Třetí díl bestselleru 99 DOMŮ představuje dalších devadesát devět špičkových rodinných domů, které byly postaveny v uplynulých šesti letech v České republice. Kniha obsahuje především bohatou fotodokumentaci, již doprovázejí komentáře vysvětlující architektonickou koncepci každé stavby. Fotografie jsou doplněny půdorysy, řezy a situací ve stejném měřítku, což umožňuje srovnávat velikost a prostorové uspořádání. Úvodní texty přibližují problematiku přípravy a realizace rodinného domu. Kniha zaujme nejen potenciální stavebníky, architekty či studenty architektury, ale stejně tak každého, kdo se zajímá o současnou českou architekturu.

NEREÁLNÝ SOCIALISMUS – PRAHA
1948–1989: UNREAL SOCIALISM –
PRAGUE 1948–1989

Radomíra Sedláková
Národní galerie v Praze, 2018

Rozsah: 122 stran, 273 × 216 mm
Orientační cena: 300 Kč

Publikace souhrnně představuje projekty a studie architektonických děl druhé poloviny 20. století, které byly určeny pro Prahu, ale z různých důvodů, ať politických, realizačních, ekonomických či jiných, nebyly nikdy realizovány. Uvedeny jsou i práce z konce čtyřicátých let, velká skupina prací je spojena s první polovinou padesátých let, kdy měl být mimo jiné vybudován nový centrální prostor Prahy. Šedesátá léta znamenala přípravu mnoha projektů významnějších staveb – například Staroměstské radnice, Domu odborové rekreace, Domu techniky či Státní knihovny. Léta sedmdesátá znamenala určitou stagnaci, ale v osmdesátých letech se opět objevila velká skupina dalších projektů, například hotel Sigma, přestavba areálu Fakultní nemocnice nebo hotel na Barrandově. Představeny jsou pouze ty projekty, jejichž plány, skici a modely dnes vlastní Národní galerie Praha.

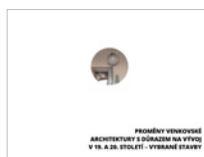

**UMĚNÍ VNÍMAT ARCHITEKTURU PRO
DĚTI A RODIČE**

Michael Třeštík
Albatros, 2020

Formát: 344 stran, 210 × 280 mm
Orientační cena: 999 Kč

Albert Einstein kdysi řekl: „Pokud to neumíš jednoduše vysvětlit, tak tomu dostatečně nerozumíš.“ Michael Třeštík se pokusil jednoduše i s nadhledem vysvětlit historické, stylové a technické souvislosti architektury – od Stonehenge až po moderní stavby. Radí, jak o architektuře přemýšlet, čeho si na ní všít, o čem pochybovat a nad čím žasnout. A svým osobitým pohledem zaujme jak děti, tak více či méně poučené dospělé.

**PROMĚNY VENKOVSKÉ ARCHITEKTURY
S DŮRAZEM NA VÝVOJ V 19. A 20.
STOLETÍ – VYBRANÉ STAVBY**

**Ludmila Hůrková,
Klára Mezihoráková (ed.)**
Ústav dějin umění Akademie
věd, 2019

Formát: 199 stran, 220 × 165 mm
Orientační cena: 150 Kč

Publikace je věnována podobně jako předchozí svazek v této řadě (Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století I) historickému a stavebnímu vývoji venkovského stavitelství. Pozornost je tentokrát upřena na jednotlivé vybrané stavby, které se nacházejí na území celé České republiky. Jejich prostřednictvím se publikace snaží upozornit na současný stav venkovské architektury vzniklé převážně v 19. a 20. století a podhalit její mnohdy skryté hodnoty.

ČESKÉ ZAHRADY

**Petr Pištěk, Petr Velička,
Markéta Veličková**
KANT, 2020

Formát: 144 stran, 240 × 250 mm
Orientační cena: 790 Kč

Kniha přináší více než třicet ukázek soukromých zahrad České republiky. Představuje také jejich tvůrce, kteří patří k absolutní špičce zahradního umění v našich zemích, jednoho z výrazných témat krajinářské architektury obecně. Výsledky jejich práce – originální a krásné zahrady – se díky této publikaci mohou stát pro čtenáře nejen inspirací, ale i poučením o současných přístupech ke zvelebování vlastních zahrad i veřejných prostranství, jež jsou zahradami pro obyvatele našich měst.

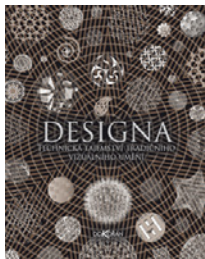
ARCHITEKTURA RECIPROCITY

Pavla Melková, Miroslav Cikán
KANT, 2020

Formát: 168 stran, 160 × 230 mm
Orientační cena: 650 Kč v češtině
/ 750 Kč v angličtině

Neptejme se pouze, jaká architektura je, ale především, co způsobuje.

Tak zní motto knihy pojednávající (nejen) o architektuře způsobem, který osloví každého z nás. Autoři publikace, kteří se dlouhodobě věnují vzájemným vztahům člověka, prostředí a architektury, vycházejí z předpokladu, že druhy vazeb, kterých je architektura účastná a které vytváří, jsou založeny na stejných či podobných principech jako vztahy mezi lidmi či uvnitř přírody. Zdá se totiž, že konečně přichází doba, kdy bude samozřejmostí vyhodnocovat architektonické záměry zejména z hlediska jejich dopadu na kvalitu života společnosti, té dnešní, ale také budoucí. Současná pandemie, stejně jako klimatické či sociální změny poslední doby, před nás staví množství celospolečenských témat, jejichž řešení vyžaduje širokou spolupráci založenou na vědomí sounáležitosti. A kniha *Architektura reciprocity*, která ukazuje důležitost vztahů vzájemnosti nejen ve vztazích architektury vůči lidem a prostředí, ale také v životě společnosti obecně, se tak stává aktuálním příspěvkem k hledání odpovědí na otázky, kterým naše společnost bude čelit.

DESIGNA / TECHNICKÁ TAJEMSTVÍ TRADIČNÍHO VIZUÁLNÍHO UMĚNÍ

Lisa DeLong, Phoebe McNaughtonová, Scott Olsen, Daud Sutton, Adam Tetlow, David Wade
Dokořán, 2017

Formát: 416 stran, 150 × 190 mm
Orientační cena: 499 Kč

Už jste se někdy dívali na tapetový vzor a nemohli jste přijít na to, jak ho výtvarník vůbec mohl vymyslet? Uchvátily vás skvostné ukázky keltského umění? Obdivovali jste překrásné islámské ornamenty? Už vás scenerie donutila poodstoupit, abyste teprve mohli užasnout nad tím, jakou iluzi reality pro vás vaše smysly mohou vytvořit? Zhloubali jste se nad symetriemi, které záhadným způsobem informují váš cit, co je správné? Nejsou zde náhodou nějaká přírodou skrývaná zlatá pravidla, která se mnohým tradičním uměním podařilo odhalit? *Designa* je kniha po okraj zaplněná informacemi a úžasnými ilustracemi od desítek mistrů výtvarného umění; bezesporu se stane primárním zdrojem inspirace pro výtvarníky a designéry všech oborů. Kniha vznikla na základě šesti knih s výtvarným námětem řady Pergamen, které byly doplněny, aktualizovány, vybaveny četnými přílohami a propojeny odkazovým aparátem.

SJEDNOCENÁ TEORIE ARCHITEKTURY: FORMA, JAZYK, KOMPLEXITA

Martin Horáček (ed.), Nikos A. Salingaros
Books & Pipes, 2017

Formát: 402 stran, 185 × 257 mm
Orientační cena: 845 Kč

Překlad klíčové práce amerického matematika a významného teoretika architektury, přezdívaného „Vitruvius 21. století“. Kniha nabízí inovativní přístup k architektonickým principům, umožňující architektům a studentům architektury prosadit svou kreativitu v rámci adaptivního a udržitelného navrhování. Světoznámý autor, studující přes třicet let vědecké základy architektury, „znovuobjevuje“ architekturu tím, že odkrývá její zapomenuté jazyky a nabízí recept, jak se může opět propojit s přírodou. Jeho práci můžeme číst jako odborné pojednání i jako učebnici s čítankou. Součástí jsou vybrané texty dalších čelných vědců a představitelů soudobé rozpravy o architektuře (Edward Wilson, Léon Krier, Christopher Alexander a další).

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ČKA

Dle zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě patří do působnosti České komory architektů mimo jiné také podpora odborného vzdělávání a napomáhání šíření odborných informací. Přinášíme výběr konferencí, workshopů, přednášek a dalších akcí, které lze v následujících dnech absolvovat v rámci Celoživotního profesního vzdělávání ČKA.

Celoživotní profesní vzdělávání (CPV) je založeno na dobrovolnosti a individuální volbě forem vzdělávacích aktivit. Dvouletý cyklus CPV předpokládá splnění minimálního počtu 72 bodů, 40 bodů v předepsaných oblastech a 32 bodů může být zajištěno aktivitami v jiných oblastech CPV. Autorizovaným osobám, které doloží splnění požadovaného počtu bodů, vydá ČKA osvědčení o absolvování CPV. U pojišťovny ČSOB může autorizovaná osoba uplatnit 50% slevu na spoluúčasti při profesním pojištění.

VÝBĚR Z PŘIPRAVOVANÝCH AKCÍ CPV

Smluvní podmínky FIDIC v česku a zahraničí

Sekurkon, s. r. o.
12. 1. 2021, Brno, 2 body

Jak navrhovat nové budovy dnes a po roce 2022 – teorie a praxe NZEB

Centrum pasivního domu
14. 1. 2021, webinář online, 2 body

Vady a poruchy staveb

Sekurkon, s. r. o.
14. 1. 2021, Brno, 2 body

Stavební zákon ve světle novel přijatých i připravovaných v praxi autorizovaných osob a investorů

Sekurkon, s. r. o.
26. 1. 2021, Brno, 2 body
25. 3. 2021, Brno, 2 body

Modrozelená kuchařka

Asio, spol. s r. o.
28. 1. 2021, webinář online, 2 body

Baumit Akademie 2021

Baumit, spol. s r. o.
10. 2. 2021, Praha, webinář online, 2 body

Architektura v betonu

Českomoravský beton
4. 3. 2021, Plzeň, 2 body
11. 3. 2021, Ostrava, 2 body

POJIŠTĚNÍ

ZMĚNY V POJIŠTĚNÍ OD 1. 1. 2021

S platností od 1. 1. 2021 dojde ke změně limitů v základním komorovém pojištění pro pojištění profesní odpovědnosti autorizovaných osob.

Od počátku příštího roku bude možné volit z těchto variant:

- Limit plnění 200 000 Kč / pojistné 1 140 Kč
- Limit plnění 1 000 000 Kč / pojistné 2 800 Kč

Pozor, limit plnění 500 000 Kč již dále nebude k dispozici a bude nahrazen limitem plnění 1 000 000 Kč.

Důvody pro změnu limitů

- Limit plnění 500 000 Kč je pro autorizované osoby pracující na malých zakázkách nedostatečný. Změnou chceme vyhovět těmto autorizovaným osobám nabídkou pojištění za přijatelnou cenu.
- Limit plnění 1 000 000 Kč je minimální požadavek na profesní pojištění autorizovaných osob při účasti ve veřejných zakázkách.
- Limit 1 000 000 Kč bude garantován fixním pojistným bez ohledu na výši příjmu.

Co bude s připojištěním

- Při změně jsme mysleli i na autorizované osoby, které mají sjednáno připojištění na vyšší limity. Pokud si tyto osoby sjednají v základním komorovém pojištění limit plnění 1 000 000 Kč, budou v připojištění aplikovat 30% slevu na pojistném.
- V připojištění bude nově možné sjednat limit až 30 000 000 Kč.

Beze změny zůstává

- Pojišťovna nebude i nadále aplikovat systém „malus“ – přírážka na pojistném pro jednotlivé připojištěné v případě jejich individuálního škodního průběhu.
- Pokud si pojištěná osoba nebo ateliér bude přát uspořádat výběrové řízení na pojistitele a prověřit si tak nastavené podmínky pojištění, MARSH výběrové řízení provede a doporučí nejvýhodnější nabídku.

Petra Obručová
Client Executive MARSH, s. r. o.

GRAPHISOFT
Archicad®

24
7

NOVÉ BYTY / KOMERČNÍ DEVELOPMENT / STAVEBNÍ A PROJEKČNÍ REALIZACE

Trigema je developerskou společností s přesahem do dalších aktivit.
Již více než 25 let se snažíme s každým projektem přinést našim zákazníkům novou přidanou hodnotu.

www.trigema.cz

36

LEGISLATIVA

STAVEBNÍ ZÁKON PROŠEL PRVNÍM ČTENÍM

Poslanecká sněmovna schválila v prvním čtení sporný návrh nového stavebního zákona, a to v podobě předkládané MMR. Ačkoliv tento návrh čelí kritice z mnoha stran, byl takto posunut do dalšího projednávání. Opozice neuspěla s požadavkem na vrácení návrhu zákona vládě k přepracování. Stalo se tak na mimořádné schůzi 5. 11. 2020, kdy v důsledku zpřísněných hygienických opatření sněmovna zasedá místo plného počtu 200 členů ve zredukovaném obsazení 101 až 103 poslanců.

Nyní se návrhem zákona budou zabývat sněmovní výbory, kterým k tomu byla prodloužena lhůta na 100 dnů místo běžných 60 dnů. Na plénum ke druhému čtení se tak návrh stavebního zákona dostane nejspíše během února 2021, na program sněmovní schůze pak pravděpodobně až v březnu 2021. Otázkou je, v jakém znění. MMR dle vyjádření ministryně Kláry Dostálové připravuje komplexní pozměňovací návrh. Jeho věcný obsah však není znám.

Milan Kopeček
Sekretář ČKA
25. 11. 2020

MÝTY A LEGENDY REKODIFIKACE STAVEBNÍHO PRÁVA

Rekodifikace českého stavebního práva je opředená řadou mýtů. Zejména tím, že je údajně napsána na přání developerů. Základem legendy se stalo memorandum o spolupráci Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Hospodářské komory ČR na přípravě předlohy stavebního zákona a související legislativy z roku 2018. První teze rekodifikace ale vydalo MMR už v rámci přípravy „velké novely“ zákona v roce 2017. Hospodářská komora ukončila v únoru 2020 s ministerstvem spolupráci, následně verze paragrafového znění zákona už zpracovávají úředníci ministerstva sami. Připomínková místa výsledku vesměs hodnotí jako promarněnou šanci a další dílčí novely, která původní cíle nenaplnila. Kritizují vypořádání připomínek, ve kterém zůstaly rozpory a řada nových ustanovení se natolik odlišuje od původní verze k projednání, že připomínkovým řízením vlastně ani neprošla. Na nutnost nápravy zásadních vad v návrhu zákona před jeho přijetím upozornila ve svém usnesení valná hromada České komory architektů.

Mýtus stability

Velmi silným mýtem je příslib vyřešení všech problémů stavebního práva v jednom volebním období. Stavební zákon u nás platí od roku 2006, od té doby byl 25x záplatován a tři další novely ještě čekají na nabytí účinnosti. Stavební právo se mění s průměrnou frekvencí jedna změna za půl roku, obvykle s cílem zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení. Mezitím průběžně narůstá nejistota, nepředvídatelnost a délka rozhodování. V mezinárodním srovnání žebříčku Doing Business¹ Světové banky, srovnávajícím zákonnou délku² procesu povolení, se neustále propadáme, aktuálně na 157. místo za Moldávií. Pokud chceme mít srovnatelnou legislativu s našimi sousedy, potřebujeme postoupit do první čtyřicítky, alespoň na úroveň Polska. Předložená norma ale neřeší základní pojetí územního plánování, ve kterém zůstáváme čtyři desetiletí za současnou evropskou praxí. Zákon proto bude nutné v rozporu s očekáváním opět brzy a zásadně novelizovat.

Mýtus zrychlení procesu

Je pravděpodobné, že zákon nenaplní ani mýtus zrychlení procesu. Stavební legislativa nutně potřebuje zjednodušení roztržitého a nepřehledného systému souběžných nebo navazujících řízení, vytvářejícího vysokou míru nedůvěry. Cílem rekodifikace má být vytvoření stabilního a předvídatelného prostředí, schopného generovat roz-

hodnutí v garantovaných termínech a kvalitě. Předpokladem takového prostředí je dosahování dohody v území. Přesně v téhle oblasti ale české stavební právo dlouhodobě selhává, a pokud nedojde k výrazné úpravě předkládaného zákona, bude selhávat i nadále. Očekávaný efekt dílčích pozitivních změn vymaže rezignace na skutečnou reformu. Zmiňovaná digitalizace nepřinese řešení systémových problémů, jen z nich udělá problém digitalizovaný.

Mýtus vytváření kvalitního prostředí

Stávající model veřejné správy nenapomáhá vytváření kvalitního prostředí. Je postaven na tzv. duálním modelu správy, který vkládá rozhodovací moc státní správy do oblastí působnosti samospráv. V současném evropském prostředí jde o raritní systém. Centristické modely správy s paternalistickou rolí státu jsou v evropských zemích opouštěny od osmdesátých let minulého století a zodpovědnost za správu území nesou podle principu subsidiarity samosprávy. Český trend míří opačným směrem, k posilování státní moci nad všemi povolovacími procesy. Etatizace stavebního práva v ministerském návrhu rekodifikace zavrhuje odklon od středoevropské tradice zahájený komunisty v roce 1949 nahrazením stavebních řádů rámcovou procesní normou. I po sedmdesáti letech zůstává pojetí zákona formálně-procesní. Zachovává neústavní šablonu zasahování do práv samosprávy a vydávání či „zezávazňování“ podzákoných předpisů a norem bez jejich demokratické kontroly.³

Mýtus veřejného zájmu

„Stavební zákon a současná resortní praxe používají pojem ‚veřejný zájem‘ zúženě k označení zájmů hájených státem na základě zákona. Ve skutečnosti je možné za veřejný zájem označit teprve výsledek správního rozhodování.“⁴ Úkolem stavebního zákona je vymezení působnosti dotčených orgánů státní správy v hájení neopominutelných zájmů definovaných příslušnými zákony a vyvážení práv ostatních účastníků řízení. Stejně neopominutelnými zájmy v procesech podle stavebního práva jsou zájmy samospráv a další skupinové a soukromé zájmy. Zachováním dosavadní kombinace zúženě chápaného „veřejného zájmu“ a rozhodovací moci státní správy zůstávají správní řízení v poloze formálního naplňování parciálních úředních stanovisek; k dohodě v území na základě vážení zájmů v kvalifikovaném rozhodování vůbec nedojde. Arbitrem kvality zůstanou dotčené orgány státní správy, ať už integrované, nebo neintegrované do rozhodovacího aparátu stavebních úřadů, a architekti budou dál odsunuti na vedlejší kolej zpracovatelů nutné dokumentace.

Mýtus jednoho povolení

Mýtus jednoho povolení přenáší řešení konfliktů do územních plánů. Návrh MMR i zde posiluje kontrolní a procesní role státní správy, přestože není nositelem zájmu a dohodu v území nedokáže moderovat. Přirozeným nositelem zájmu na rozvoji území a moderátorem dohody v něm je samospráva, která také nese politickou zodpovědnost. Znění zákona zachovává zastaralou strukturu územněplánovací dokumentace, ruší osvědčené a využívané postupy a zavádí povinnost přepracování platné nebo schvalované dokumentace ze zákona. Nepodporuje používání podrobně vrstvy zastavovacích plánů ani neumožňuje pružnou koordinaci rozvojových strategií pro území městských aglomerací přesahujících administrativní hranice. Odstraněním zbytečné fáze územního rozhodnutí přesouvá bez náhrady tíži dohadování do už teď obsahově přetížených územních plánů.

Mýtus rovných podmínek pro všechny

Specifickým tématem je mýtus jednotných podmínek pro všechny. Prosazovaný systém unifikace stavebních předpisů neumí reagovat na územní specifika a zejména nesrovnatelné podmínky vycházející z velikosti řešeného území a míry komplikovanosti vztahů. Představa jednotného (podzákoného!) předpisu „pro všechny“ je odtržena od reálné projednávací praxe. MMR trvá na zrušení Pražských stavebních předpisů s nejistým příslibem zohlednění některých jejich tezí v podzákoném předpisu, k jehož vydání ale zmocňuje Nejvyšší stavební úřad. Ten

má vydat pravidla činnosti sám sobě, bez ohledu na ostatní účastníky. Stavební legislativa zasahuje řadu oblastí, od obecné stavební kultury a kvality vystavěného prostředí přes efektivitu a ekonomiku správy území po politiku bydlení a každodenní život lidí. Některá témata řešit může, jiná ji přesahují. Patří mezi ně zejména daňová správa a rozpočtové určení daní, fragmentace správy území, výše zmíněný duální model veřejné správy a související kompetence a kontinuita v rozhodování. Neřešení zásadních problémů bohužel odsouvá očekávané zrychlení, zjednodušení a zkvalitnění rozhodování do říše urban legends.

Martin Kloda
Člen PS Legislativa ČKA

Článek vznikl pro časopis ERA21 č. 5/2020 s datem vydání 6. 10. 2020.

1. The World Bank, 2019: Dealing with Construction Permits. Dostupné z: www.doingbusiness.org/en/rankings, vyhledáno 24. 9. 2020.
2. Jde pouze o zákonné lhůty procesu povolení standardní stavby, tzn. bez uvažování jejich nedodržení nebo započtení odvolacích či jiných řízení.
3. Podle dosud nepublikovaného textu Martin Peterka: K návrhu nového stavebního zákona.
4. Podle: Roman Koucký a kol.: Územní plán hlavního města Prahy: Metropolitní plán – Koncept odůvodnění. Co je to veřejný zájem – dostupné definice a výklad. IPR Praha, 2014, s. 902.

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ – ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ

V nedávné době se Stavovský soud ČKA zabýval návrhem na zahájení rozhodčího řízení proti postupu zadavatele, které podal účastník architektonické soutěže.

Navrhovatel po vyhodnocení soutěže a obdržení protokolu podal zadavateli soutěže námitku proti rozhodnutí zadavatele vyloučit soutěžní návrh navrhovatele z posuzování porotou. Zadavatel následně rozhodnutím námítky navrhovatele v plném rozsahu odmítl. Následně navrhovatel přistoupil ve smyslu ustanovení § 13 odst. 3 Soutěžního řádu České komory architektů k podání návrhu na zahájení rozhodčího řízení předsedovi Stavovského soudu České komory architektů.

Námitka navrhovatele se opírala primárně o tři základní otázky:

1. zda je v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen Zákonem), a Soutěžním řádem ČKA provést změnu soutěžních podmínek ve věci formy odevzdání soutěžních návrhů tak, jak k tomu došlo, tedy v rámci dokumentu označeného jako „Vysvětlení soutěžních podmínek č. 8“;
2. zda bylo v souladu se Zákonem a Soutěžním řádem ČKA zveřejnění dokumentu označeného jako „Vysvětlení soutěžních podmínek č. 8“, tak jak k němu došlo, tedy pouze na profilu zadavatele a ve Věstníku veřejných zakázek;
3. zda zadavatel pochybil, když prostřednictvím organizátora soutěže přijal soutěžní návrh a neupozornil účastníka soutěže na změnu v odevzdání soutěžního návrhu, tedy že organizátor přijal grafickou část návrhu ve fyzické podobě a neupozornil navrhovatele na změnu soutěžních podmínek, která umožňovala podávat návrhy pouze elektronicky.

Během projednávání případu se ukázalo, že navrhovatel podal svůj návrh na zahájení rozhodčího řízení především z důvodu potřeby určité profesní satisfakce. Cílem nebylo anulování výsledků soutěže. Zadavatel soutěže, který vyslal k účasti v rozhodčím řízení svého zástupce v osobě organizátora soutěže, přistoupil k nastalé situaci otevřeně a se zjevnou snahou přispět k odůvodnitelnému rozhodnutí. Obě strany se při vlastním rozhodčím řízení chovaly profesionál-

ně, věcně a korektně a některé otázky byly vzájemně prodiskutovány. V tom byla role a pozice rozhodčího senátu jednodušší.

Vysvětlení či změna soutěžních podmínek a zadávací dokumentace v průběhu soutěže

K otázce č. 1 rozhodčí senát konstatoval, že soutěž byla vyhlášena v souladu se Zákonem a Soutěžním zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, a Soutěžním řádem ČKA. Změna soutěžních podmínek společně s vysvětlením zadávací dokumentace není Zákonem vyloučená. Rozhodčí senát konstatoval, že se jedná o postup, který je v praxi zadavateli často užíván. Bylo třeba posoudit jeho slučitelnost se Soutěžním řádem ČKA. Ustanovení § 10 odst. 3 Soutěžního řádu ČKA na otázku přípustnosti sloučení vysvětlení soutěžních podmínek se změnou soutěžních podmínek neposkytuje zcela jednoznačnou odpověď. Rozhodčí senát je názoru, že není-li Soutěžní řád ČKA jednoznačný, je třeba z možných výkladů zvolit ten, který odpovídá Zákonu o zadávání veřejných zakázek, při současném respektování principů, na kterých Soutěžní řád stojí. Smyslem § 10 odst. 3 Soutěžního řádu je nepochybně ochrana účastníků soutěže před nepřehlednými a přehlédnutelnými změnami soutěžních podmínek. Ustanovení vytváří mantinel pro porotu, která musí dbát na to, aby svým vysvětlením soutěžní podmínky nezměnila a pro účastníky soutěže nevznikaly nepřehledné situace spojené s nejistotou o tom, co ze soutěžních podmínek zůstává závazné a co nikoliv. Naopak dle rozhodčího senátu není důvod bránit formálnímu spojení dvou dokumentů – vysvětlení soutěžních podmínek a změny soutěžních podmínek, pokud jsou obě části jednoznačně formálně odděleny. Rozhodčí senát ovšem zdůrazňuje, že rozhodne-li se zadavatel sloučit vysvětlení zadávací dokumentace s její změnou, mělo by to být pro účastníky soutěže zcela zřejmé, např. by to mělo být evidentní již z názvu dokumentu. Rozhodčí senát považuje za netransparentní, je-li takový dokument označen pouze jako Vysvětlení soutěžních podmínek. Zde sledává pochybení na straně zadavatele. Dokument měl být řádně označen „Vysvětlení soutěžních podmínek a změna soutěžních podmínek“, aby bylo na první pohled zřejmé, že jeho obsahem je pro účastníky zásadní úprava soutěžních podmínek.

Zadavatel tedy dle rozhodčího nálezu pochybil, když vysvětlení soutěžních podmínek sloučil se změnou soutěžních podmínek, aniž by to z názvu dokumentu nebo jeho vyhotovení bylo pro účastníky zřejmé.

Změnu soutěžních podmínek je nutné oznámit stejným způsobem, jako byla soutěž vyhlášena

K otázce č. 2 rozhodčí senát konstatoval, že považuje způsob zveřejnění dokumentu označeného jako „Vysvětlení soutěžních podmínek č. 8“, jehož součástí byla rovněž změna soutěžních podmínek, za nedostatečný.

Poukazuje přitom na § 98 a 99 Zákona, které ukládají zadavateli zveřejnit nebo oznámit změnu soutěžních podmínek stejným způsobem, jakým byla oznámena zadávací podmínka, která byla doplněna. Je otázkou výkladu, má-li se jednat pouze o způsoby relevantní z hlediska Zákona, nebo také o další způsoby, kterými byla soutěž oznámena fakticky. Rozhodčí senát v tomto případě zastává stanovisko, že změna soutěžních podmínek musí být oznámena na všech místech, kde se fakticky oznamuje soutěž samotná, tedy především rovněž na webu ČKA a webu organizátora. Tato místa řada účastníků považuje za klíčová pro získávání základních informací týkajících se soutěží, a pokud zájemcům o účast soutěže a soutěžní podmínky oznamují, měla by je rovněž upozornit na zásadní změny.

Zadavatel tedy dle rozhodčího nálezu jednal v rozporu s § 99 odst. 1 Zákona o zadávání veřejných zakázek, když změnu soutěžních podmínek měnící formou odevzdání návrhů neoznámil dodavatelům stejným způsobem jako soutěžní podmínky, tj. také na webu organizátora a na webu ČKA.

Zadavatel nenese odpovědnost za způsob odevzdání návrhu účastníkem

K otázce č. 3 rozhodčí senát konstatoval, že se ztotožňuje s argumentací zadavatele. Zadavatel ani prostřednictvím svého zástupce, organizátora, nenese odpovědnost za to, jakým způsobem účastník soutěže odevzdá soutěžní návrh. Kontrola soutěžního návrhu při jeho převzetí, ať už z hlediska formy anebo obsahu odevzdání, není jednak v praktických možnostech zadavatele, a navíc by skutečně hrozila porušením zásady anonymity (jak ji chápe Soutěžní řád ČKA) a byla v rozporu s požadavkem na elektronickou komunikaci mezi zadavatelem a dodavateli.

Nelze přitom nepřisvědčit námětu navrhovatele, že systémem by měl být ideálně automatizovaný do takové míry, že účastníka soutěže upozorní na formální nedostatky jím odevzdaného návrhu, případně jeho návrh vůbec nepřijme. V oblasti architektonických soutěží však vzhledem k jejich různorodosti nelze natolik inteligentní systémem v dohledné době zřejmě očekávat.

Zadavatel tedy dle rozhodčího nálezu nepochybil, když při převzetí soutěžního návrhu v listinné podobě prostřednictvím organizátora soutěže neupozornil navrhovatele na povinnost elektronického odevzdání.

Při organizaci architektonické soutěže je nutné hledat co nejsrozumitelnější a korektní postup

Rozhodčí řízení poukázalo obecně na skutečnost, která se při organizaci architektonických soutěží někdy projevuje. V případě, že vzniknou spory v rámci organizace nebo průběhu soutěže, argumentuje často zadavatel i organizátor souladem proběhlých procesů a výkonů se Zákonem či Soutěžním řádem. Těto argumentaci nelze upřít věcnost a správnost.

Stavovský soud jako orgán ČKA, kam následně návrhy na zahájení řízení směřují, a orgán, který se poté konkrétními námitkami zabývá, níméně apeluje na autorizované architekty, kteří vystupují v roli organizátorů soutěží nebo porotců, aby si uvědomili, že jde v jejich případě kromě praktického výkonu zakázky o službu jejich autorizovaným kolegům, kteří jsou také členy ČKA.

Dle rozhodčího senátu je třeba brát v úvahu zvláštní povahu architektonické soutěže, v jejímž průběhu svou účastí soutěžící přináší zadavateli velké množství práce s nízkou pravděpodobností, že za ni budou odměněni. Tato určitá asymetrie by se měla odrážet v přístupu k účastníkům, který by měl být v mezích zákona co nejvíce srozumitelný, nezavádějící a přívětivý.

Účast v soutěži, jak jsme již zmínili, je v důsledku vložených nákladů a energie mnohdy těžko racionálně obhajitelným dobrodružstvím. Ceny a odměny, a tedy určitou formu satisfakce, si za vykonané úsilí odnese jen velmi nepatrný počet účastníků.

Pro všechny zúčastněné jsou zárukou korektního přístupu se znalostí specifika soutěže právě kolegové autorizovaní architekti v rolích nezávislých porotců a organizátorů.

Pokud nám tedy Zákon a Soutěžní řád ukládá určitých 100 % nutných úkonů, které musíme v rámci přípravy, organizace a porotování soutěží učinit, zkusme učinit 200 %. Pokud je např. určitý způsob informování účastníků nezbytný, ale jiný, přehlednější není vyloučený, volme ten přehlednější. Hledejme a konejme nikoli minimum, které nám Zákon a SŘ ukládá, ale možné maximum, které umožňuje a nezakazuje.

Svou ochotou soutěže organizovat a porotovat se snažíme přispět ke kvalitě architektonického prostředí v této zemi. Čím více budeme v těchto aktivitách vnímat potřeby našich kolegů účastníků, tím větší bude ochota se klánit s nejistým výsledkem účastnit. Výsledky pak budou lepší. To je bezpochyby naším společným cílem!

Stavovský soud ve svém rozhodčím nálezu doporučil všem zadavatelům a organizátorům soutěží, aby při výkladu povinností vyplývajících ze zákona o zadávání veřejných zakázek více zohledňovali specifika, smysl a účel architektonických soutěží.

David Mateáško
Předseda Stavovského soudu ČKA

NOVÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 19. 8. 2020 do 2. 11. 2020 upozorňujeme zejména na:

Zákon č. 403/2020 Sb.,

kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Novela umožňuje lepší využití nových typů povolovacích řízení podle stavebního zákona i pro stavby dopravní infrastruktury. Jedná se o společné povolení, kterým se umísťuje a povoluje stavba, a společné povolení s posouzením vlivů na životní prostředí. Umístění a povolení stavby dopravní infrastruktury bude nově možné na základě méně podrobné dokumentace s tím, že v případě, že k žádosti o vydání společného povolení bude přiložena tato méně podrobná dokumentace, je stavebník povinen později 5 dní před zahájením stavby předložit stavebnímu úřadu dokumentaci pro provádění stavby tak, aby na jejím základě mohl stavební úřad provádět kontrolu provádění stavby a tuto dokumentaci mohl rovněž využít při kolaudačním řízení.

Novelizován je i zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, kde je nově zavedeno jediné závazné stanovisko, které nahradí veškeré správní akty vydávané podle tohoto zákona, s výjimkou stanoviska podle § 45i odst. 1.

Do správního řádu se zavádí lhůta pro vydání závazného stanoviska (30 dní, respektive ve zvlášť složitých případech 60 dní).

Významná část se týká novelizace stavebního zákona, kde je zejména vymezen územní rozvojový plán jako nový závazný nástroj územního plánování, jehož prostřednictvím budou v návaznosti na politiku územního rozvoje vymezovány plochy a koridory zejména dopravní a technické infrastruktury mezinárodního nebo republikového významu nebo takové, které svým významem přesahují území jednoho kraje. Podstatnou změnou je zavedení výslovné lhůty pro vydání závazného stanoviska v řízeních dle stavebního zákona a zavedení fikce vydání souhlasného závazného stanoviska pro případ nevydání závazného stanoviska ve stanovené lhůtě. Zřizuje se také národní geoportál územního plánování, který bude informačním systémem veřejné správy na úseku územního plánování a jehož součástí bude též evidence územně plánovací činnosti.

→ Zákon je účinný od 1. 1. 2021.

Zákon č. 386/2020 Sb.,

kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, a mění a zrušují další související právní předpisy

Základním bodem tohoto předpisu je zrušení daně z nabytí nemovitostí, a to dokonce částečně zpětně, od 1. 12. 2019.

Ke změnám dochází také v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Je prodloužena doba pro osvobození příjmů od daně v případě prodeje nemovitostí, a to z 5 na 10 let. Je definováno, co se rozumí bytovou potřebou

pro účely odpočtu úroků z hypotečních úvěrů či stavebního spoření.

- Zákon je účinný od 26. 9. 2020, s výjimkou částí týkajících se novelizace zákona o daních z příjmů, které nabudou účinnosti od 1. 1. 2021.

Vyhláška č. 393/2020 Sb.,

o digitální technické mapě kraje

Vyhláška stanovuje strukturu a obsah digitální technické mapy, údaje poskytované do ní stavebníkem, formu a podmínky poskytování údajů z této digitální technické mapy.

- Předpis nabude účinnosti 1. 7. 2023, s výjimkou § 8 (seznam vlastníků, provozovatelů a správců dopravní a technické infrastruktury), který bude účinný od 1. 1. 2023.

Daniela Rybková

OTÁZKY A ODPOVĚDI

V průběhu roku dostává Právní oddělení Kanceláře ČKA desítky dotazů týkajících se výkonu profese architektů, na něž autorizovaným osobám i jiným subjektům odpovídá. Vybíráme některé z nich.

Měření výšky okenního parapetu

Mám dotaz na výklad § 26 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb.: „Okenní parapety v obytných a pobytových místnostech, pod nimiž je volný venkovní prostor hlubší než 0,5 m, musí být vysoké nejméně 850 mm od úrovně podlahy nebo musí být doplněny zábradlím nejméně do této výšky.“ Trochu není jasné, jestli se věta „pod nimiž je volný venkovní prostor hlubší než 0,5 m“ vztahuje k parapetům, nebo místnostem, a odkud se tedy výška 500 mm počítá. Já se domnívám, že od úrovně podlahy k upravenému terénu, jak je uvedeno i v ČSN 73 4301, čl. 5. 1. 3. 2. Referentka tvrdí, že se to měří od parapetu.

Právní oddělení vzneslo dotaz na MMR, odbor stavebního řádu. Ředitelka odboru stavebního řádu Ing. Žanet Hadžić zaslala následující odpověď:

K vašemu dotazu na stanovení výchozí úrovně měření volného venkovního prostoru pod okenními parapety při určení hloubky 0,5 m k upravenému terénu v souvislosti s výkladem § 26 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), sděluji, že podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“) mimo jiné informační metodickou pomoc vyšším územně samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením. Zákon neukládá ani neumožňuje ministerstvu poskytování odborných stanovisek a rad fyzickým osobám či právníkům osobám. K výše uvedené problematice se ministerstvo může vyjádřit pouze v obecné rovině, neboť mu nepřísluší vyjadřovat se ke konkrétním řízením ani jinak zasahovat do působnosti stavebních nebo jiných úřadů. Stanovisko je proto jen obecně vyjádřeným právním názorem pro aplikaci ustanovení právního předpisu v působnosti ministerstva.

V souladu s ustanovením § 26 odst. 5 vyhlášky musí být „okenní parapety v obytných a pobytových místnostech, pod nimiž je volný venkovní prostor hlubší než 0,5 m, vysoké nejméně 850 mm od úrovně podlahy nebo musí být doplněny zábradlím nejméně do této výšky“.

V normě ČSN 73 4301 Obytné budovy v bodě 5. 1. 3. 2. je stanoveno: „okenní parapety v obytných a pobytových místnostech, pod nimiž je volný venkovní prostor hlub-

ší než 500 mm (měřeno od úrovně podlahy nadzemního podlaží k upravenému terénu) musí být nejméně 850 mm vysoké nebo musí být doplněny zábradlím nebo jiným řešením nahrazujícím funkci zábradlí nejméně do této výšky. Výška parapetu se měří od povrchu podlahy k horní hraně vnitřního obkladu parapetu“.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, nestanovuje konkrétní detailní technické podrobnosti a požadavky pro navrhování jednotlivých konstrukcí staveb, to je úlohou technických norem (dále jen „ČSN“). V případě vysvětlení způsobu měření volného venkovního prostoru pod okenním parapetem k upravenému terénu lze odkázat na ČSN 73 4301 Obytné budovy. Měření se provádí od úrovně podlahy nadzemního podlaží k upravenému terénu.

Pro úplnost sděluji, že ustanovení § 27 vyhlášky řeší ochranu zábradlím nebo jinou zábranou před nebezpečím pádu osob nebo zvířat. Ustanovení 27 vyhlášky odkazuje na normové hodnoty, konkrétně na normu ČSN 74 3305 Ochranná zábradlí, podle kterých se rozhoduje o zřízení zábradlí, uvedených v ČSN 74 3305, článku 5 bod 5. 1. 1, tabulce č. 1 – „Mezní rozměry volného prostoru“ a v příloze A normy – „Měření hloubky volného prostoru“ jsou rozkresleny jednotlivé příklady.

Autorská práva původního autora stavby vs. požadavky stavebníka

Co má přednost při stanovení vnějšího vzhledu v rámci oprav bytového domu – výsledek hlasování společenství vlastníků, nebo stanovisko autora stavby, který bydlí v tomto domě a argumentuje původní schválenou projektovou dokumentací z roku asi 1980? V tomto případě se jedná o barvu zábradlí teras, nevhodné a zbytečné zvýšení zábradlí (původní vyhovuje i současným PSP).

Je třeba vycházet z toho, kdo je vaším klientem. Vůči tomu jste smluvně vázán a jeho pokyny jsou pro vás prvořadé. Pokud má klient odlišný názor od autora původní stavby, je třeba posoudit, zda by splnění požadavků klienta mohlo být jednáním v rozporu s autorským zákonem, zejména ustanovením § 38d písm. b), podle něhož platí, že do práva autorského nezasahuje ten, kdo architektonické dílo vyjádřenou stavbou, výkresem nebo plánem užije pro účely údržovacích prací anebo změny dokončené stavby v míře nezbytně nutné a při zachování hodnoty architektonického díla. Autor stavby nemá právo veta týkající se všech druhů úprav, ale může se bránit změnám vybočujícím z nezbytně nutné míry a změnám, které poškozují hodnotu jeho díla. Výklad těchto neurčitých právních pojmů je často složitý. V daném případě bych vycházela z toho, že např. změna barvy zábradlí (a zřejmě ani „zbytečné“ zvýšení zábradlí – otázka je, proč ho tedy klient požaduje?) nebudou změnou nezbytně nutnou. Ani v takovém případě se však nemůžete rozhodnout bez dalšího vycházet z pokynu původního autora, protože s ním nejste ve smluvním vztahu. Za správný postup bych považovala klientovi sdělit, že nemůžete vyhovět v určitých pokynech, protože byste se tím podle svého výkladu dopustil porušení autorského zákona.

K formám výkonu povolání autorizovaného architekta

Mám dotaz, zda je v souladu s autorizačním zákonem možné, aby autorizovaný architekt vykonával pozici jednatele a společníka ve svou rúzných s. r. o.

Z pohledu zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, ani žádného vnitřního řádu ČKA není výkon povolání ve více společnostech s ručením omezeným vyloučen.

Pro jistotu však poukazuji na zákon o obchodních korporacích, který upravuje v § 199 zákaz konkuren-

ce, kde se uvádí, že jednatel společnosti nesmí bez svolení všech společníků

- a. podnikat v předmětu činnosti nebo podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného,
- b. být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby s obdobným předmětem činnosti nebo podnikání nebo osobou v obdobném postavení, ledaže se jedná o koncern, nebo
- c. účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo podnikání.

Pro úplnost poukazují na novelizaci zákona o obchodních korporacích, která vstoupí v účinnost od 1. ledna 2021. Základem novelizace je ustanovení § 62:

1. Na osobu, která se fakticky nachází v postavení člena voleného orgánu, přestože jím není, a bez zřetele k tomu, jaký vztah k obchodní korporaci má, se použijí ustanovení tohoto zákona o nepřipustnosti konkurenčního jednání a ustanovení občanského zákoníku a tohoto zákona o povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a následcích porušení této povinnosti.
2. Ustanovení tohoto zákona o střetu zájmů člena voleného orgánu se na osobu uvedenou v odstavci 1 použijí obdobně, s výjimkou § 54 odst. 4 a § 56 odst. 2. O možném střetu zájmů nebo o úmyslu uzavřít smlouvu s obchodní korporací informuje osoba uvedená v odstavci 1 statutární orgán a kontrolní orgán; nebyl-li kontrolní orgán zřízen, informuje nejvyšší orgán.

Veřejné projednání online

Je možné v současné době provedení veřejného projednání návrhu územního plánu online? Není to protizákonné omezení práv dotčených osob, které nemají přístup k internetu?

Možné to v souladu s metodickým pokynem MMR je:
 → www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/2-uzemne-planovaci-dokumentace-a-jejich-zmeny/projednavani-uzemne-planovaci-dokumentace-v-dobe-p

Osobně tento postup nepovažuji za protizákonný ani omezující zákonem garantovaná práva. Argument, že nemá někdo přístup k internetu, už v dnešní době není dost významný na to, aby se kvůli několika takovým teoretickým jedincům o několik měsíců zpozdilo projednání územního plánu. Nicméně i taková osoba má samozřejmě právo vznést k návrhu námitky / připomínky, takže nelze říct, že přišla o své právo vyjádřit se k návrhu ÚPD.

K požadavkům na úpravy projektové dokumentace

Jsem zpracovatelem komplexní projektové dokumentace pro společné povolení (DÚR + DSP), součástí této dokumentace byla také část D.1.2 C) Statické posouzení, kde autorizovaný projektant této dílčí části navrhl statické řešení a doložil statickým výpočtem. Na tuto projektovou dokumentaci bylo vydáno společné povolení. Klient však nabytí dojmů (který byl podpořen prováděcí firmou...), že je statika předdimenzovaná, a zajistil si své statika, který navrhl úpravy. Vzhledem k tomu, že mé autorizační razítko na společné dokumentaci bylo podkladem pro vydání společného povolení, nesu za celou stavbu zodpovědnost. V minulosti jsem tyto případy řešil tak, že jsem chtěl, aby mi klient předložil tyto změny ke schválení a můj statik je odsouhlasil. Otázky ale zní – musím se změnami souhlasit, resp. musí je můj statik odsouhlasit? Mám nést zodpovědnost za statika, se kterým nemám žádný smluvní vztah? Mám informovat stavební úřad?

Úpravu statiky a navazující změny dokumentace odsouhlasit obecně vzato nemusíte, pokud je neodsouhlasíte, pak za ně neodpovídáte. Pokud se tak s investorem dohodnete a změnu odsouhlasíte (např. zápisem ve stavebním deníku), pak odpovědnost pochopitelně přebíráte. Pokud změna není povolována stavebním úřadem (což být může a nemusí, podle rozsahu a podle toho, zda může mít dopad na ostatní účastníky řízení) a je jen oznamována při kontrolní prohlídce, pak souhlas projektanta není nutný – odpovědnost za ni může plně převzít dodavatel a stavební dozor. V tomto případě je lepší změnu neodsouhlasovat. Ale je jasné, že pro investora je výhodnější váš souhlas mít a může vás do toho tlačit. Přestože odpovídáte pouze za projektovou dokumentaci tak, jak jste ji zpracoval a autorizoval, doporučovala bych nechat se o změnách informovat, protože bohužel může dojít k situaci, že u některého druhu škody nebude úplně jednoduché určit, čím byla způsobena, jestli úpravou dokumentace, anebo nějakou vadou, která v ní byla už předtím, případně kombinací obojího. Pokud byste zjistil, že úpravy dokumentace ohrožují bezpečnost nebo jiný veřejný zájem, doporučovala bych informovat stavební úřad. Sice tuto povinnost přímo nemáte, ale je to určitě výhodné z hlediska budoucího vyvinění z možných škod.

Eva Faltusová

42

TÉMA

OZVĚŇENY

ČESKÉ

CENY

ARCI

Y ZA

HITEKTURU

2020

Sídlo firmy Lasvit vítěznou realizací

České ceny za architekturu 2020

Na slavnostním galavečeru České ceny za architekturu (ČCA) streamovaném z Divadla Archa na web ČT art byly v pondělí 23. listopadu vyhlášeny výsledky 5. ročníku této soutěžní přehlídky realizovaných staveb organizované Českou komorou architektů (ČKA).

Hlavní cenu získali Jiří Opočenský a Štěpán Valouch z ateliéru **ov architekti** za rekonstrukci a dostavbu Sídla firmy Lasvit v Novém Boru. Ve finále letošního ročníku České ceny za architekturu porota vybírala mezi šesti stavbami. Vítěz i finalisté se etablovali z 27 nominovaných prací, které ČKA představila v červnu tohoto roku. Celkově se o Českou cenu za architekturu v 5. ročníku ucházelo 191 děl dokončených v posledních pěti letech.

Uděleno bylo rovněž šest Cen partnerů: Cena Ministerstva pro místní rozvoj ČR za prosazování kvalitní výstavby prostřednictvím architektonických soutěží, Cena Ministerstva průmyslu a obchodu ČR za velkorysý přístup k novostavbě průmyslového objektu, Cena Agentury ochrany přírody a krajiny ČR za inspirativní řešení dominanty v přírodním prostředí, Cena společnosti Central Group za inovativní přístup k řešení nového bydlení, Cena společnosti VELUX za práci s denním světlem a Cena společnosti Vekra za dostupné bydlení s nadčasovou perspektivou.

Akademie České ceny za architekturu současně ocenila Výjimečný počin, kterým se staly pořady České televize Šumná města a Šumné stopy.

Finalisty z 27 nominovaných vybírala mezinárodní porota v čele s předsedou **Henri Bavou** (Francie). Dalšími členy byli **Alessandra Cianchetta** (Velká Británie), **Jeanne Dekkers** (Nizozemsko), **Gillian Horn** (Velká Británie), **Csaba Nagy** (Maďarsko), **Štefan Polakovič** (Slovensko) a **Jeroen van Schooten** (Nizozemsko). Zasedli začátkem září, aby zhlédli a zevrubně prodiskutovali nominované stavby. Posoudili a ocenili, dle vlastních slov, současnou českou architekturu v národním a mezinárodním kontextu. Bez jakýchkoliv kategorií. Porota přivítala a ocenila širší a rozsah realizací: „... od velkých po malé, rekonstrukce i novostavby, krajinářská architektura, průmyslové i školní budovy, bytové i kancelářské prostory, kostely i pivovary, památníky i parkingy.“ Porotu velmi překvapil a udělal na ni dobrý dojem vysoký standard architektonických řešení, což zužující výběr ztěžovalo. „Velká péče, kreativita, představitost a citlivost k širším vztahům byly evidentní v mnoha projektech,“ shodli se porotci. Dále se zamysleli i nad smyslem architektury pro celou společnost: „Naše

okolí má na naše životy a to, jak je žijeme, obrovský vliv – dobrá architektura může znamenat velmi mnoho. Promyšlené návrhy pečlivě realizované tak, aby vytvářely místa povzbuzující společenské styky a umožňující slušné podmínky prostřednictvím vhodně voleného měřítka, jsou základem jakékoliv dobré architektury, kdykoliv a kdekoliv. (...) Nezapomínejme na tuto pravdu v jinak zamlžené nejistotě dnešní doby.“

Hlavní cena a Finalisté

Hlavní cenu porotci udělili **Jiřímu Opočenskému a Štěpánu Valouchovi** za realizaci Sídla firmy Lasvit (2019). Autoři z ateliéru **ov architekti** navrhli pro investora v Novém Boru citlivou rekonstrukci skupiny tradičních severočeských dřevěných staveb z počátku 19. století doplněnou dvěma novými objekty podobného stavebního objemu, ale v nové materializaci. „Oceněné dílo je kombinací původního a navrhovaného, starého a nového, tradičního s tím úplně současným. Právě bravurnost přístupu k zadanému problému a lehkost, s jakou finální výstup působí v tak složitém architektonickém prostředí, dovedly porotu ke konečnému verdiktu a udělení hlavní ceny,“ uvedla ke svému výběru porota. Vítězná realizace je podle ní „originálním, suverénním a komplexním dílem“. Porotci vyzdvihli, že „odvážný vstup architektů do původní objemové struktury, pochopení její podstaty a doplnění, umocněné novými detaily a materializací, jsou nejsilnějšími stránkami neohroženého investorského-architektonického počínu“. Sídlo firmy Lasvit je podle nich „logo prokazující jistý realizační um všech zúčastněných, které zároveň vysílá signál odvážného pokusu o nestandardní, nonkonformní přístup k řešení“.

Čestné ocenění Finalista České ceny za architekturu 2020 získalo kromě vítězné stavby pět dalších různých prací z celé České republiky. Hned dvě přitom jsou od jednoho autorského týmu, ateliéru 111 architekti. **Rodinný dům v Jinonicích** (2019) je stavbou, kterou považuje porota za „dobrý příklad toho, jak může být architektura prospěšná společnosti i soukromému majiteli. (...) Prostý a skromný exteriér popírá velkorysost a bohatost domu, které člověk vnímá uvnitř“. **Dílny Opatov** (2019) jsou podle poroty „reprezentantem toho nejlepšího, co v současné době česká architektura nabízí – jednoduchost, racionalitu, čistý koncept, to všechno postavené na opodstatněné kontextualitě“. Porotu oslovil také projekt **Revitalizace pražských náplavek** (Petr Janda / brainwork, 2019). Ocenila „moudré úvahy architekta při navrhování projektu, s břitkými a vysoce kvalitními vestavbami do mohutných stávajících zdí nábřeží a jednoduchými úpravami kobek v nich, umožňujícími různé využití a náplň v budoucnu“. Již v minulých ročnících oceněným ateliérem jsou **CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS**. Letos porota udělila titul Finalista jejich projektu **Enotéka Znojmo** (2019). Jedná se o přeměnu bývalé pivovarské technické haly na enotéku založenou dle poroty na „velmi jasném konceptu, který definuje fasádu a interiér do nejmenšího detailu. Tímto konceptem je dialog, dialog mezi minulostí a současností, mezi interiérem a okolním městem“. Další Finalista, **Mateřská škola Za Branou Pacov** (VYŠEHŘAD ateliér, 2018), je podle porotců „velmi dobře navržená budova s jednoduchým půdorysem, kde jsou všechny funkce přirozeně propojeny jak mezi sebou, tak i s exteriérem. (...) Děti, které v této školce vyrostou, si budou pamatovat školku i zahradu jako krásné a bezpečné místo. Budou pyšné na to, že strávily tolik času v tomto nádherném prostředí!“ K souboru staveb, které

postoupily do finálového kola, porota uvedla: „Vyjadřujeme náš upřímný obdiv a gratulujeme všem projektům v užším výběru. Tyto kvalitní stavby jsou důvodem k oslavě pro celou českou architekturu.“

Šest Cen partnerů

V České ceně za architekturu se udělují rovněž Ceny partnerů. Cenu Ministerstva pro místní rozvoj ČR za prosazování kvalitní výstavby prostřednictvím architektonických soutěží získala **Hasičská zbrojnice a zázemí technických služeb v Líbeznicích** (EHL & KOUMAR ARCHITEKTI, 2019). Hodnotitelé vyzdvihli, že „se jedná o účelovou stavbu, u kterých je pořádání architektonických soutěží výjimečné, tím spíše u relativně malé obce, a proto si tento přístup zaslouží ocenění“. Výsledek podle nich ukazuje, že „i u tohoto typu zakázek je smysluplné architektonickou soutěž využít, a to nejen s ohledem na estetickou hodnotu výsledné stavby, ale i na provozní jednoduchost a snadnou údržbu, která nebude rozpočet obce nadměrně zatěžovat“.

Cena Ministerstva průmyslu a obchodu ČR za velkorysý přístup k novostavbě průmyslového objektu patří **Výrobnímu a administrativnímu objektu firmy Pilana Karbid v Hulíně** (ellement architects, 2019). Ministerstvo ohodnotilo, že „budova svým architektonickým výrazem a před ní provedenou parkovou úpravou pozitivně ovlivňuje rozlehlost a poněkud neutěšenou industriální zónu na okraji Hulína, ve které je umístěna, a v neposlední řadě ukazuje následováníhodnou cestu pro zvýšení zaměstnanosti v regionu, a to nejen v sektoru strojírenství“.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR udělila cenu za inspirativní řešení dominanty v přírodním prostředí **Rozhledně na Velké Deštné** (architekti.in, 2019). Agentura ocenila „zejména respekt novostavby vůči přírodnímu prostředí včetně přiměřené výšky zohledňující dorůstání okolních stromů, užití dřeva jako přírodního materiálu pro viditelnou část konstrukce a originalitu půdorysného řešení, které zároveň umožňuje vnímat jednoduchou vertikální stavbu z dálkových pohledů“.

Cenu společnosti Central Group za inovativní přístup k řešení nového bydlení obdržel projekt **Vila Park Olomouc** (CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS, 2019). Oceněna byla „nenápadná elegance uměřené architektury, skvělé obytné měřítko staveb a dotažený parter“.

Cenou společnosti VELUX za práci s denním světlem vyznamenali hodnotitelé **Základní školu Jára Cimrmana v Praze-Lysolajích** (PROGRES ATELIER, 2018). Společnost VELUX odměňuje „péči, kterou architekti v projektu světelným parametrum věnovali, stejně jako vlastní provedení učeben, jež díky tomu poskytují plnohodnotný prostor pro celodenní vzdělávání školou povinných dětí“.

Cenu společnosti Vekra za dostupné bydlení s nadčasovou perspektivou získal **Bytový dům na Sylvánu v Plzni** (PRO-STORY, 2019). Podle hodnotitelů „v plné míře naplňuje požadavky na stavbu vyváženou z hlediska užitné hodnoty, designu a nízkých provozních nákladů, a představuje tak jednu z plnohodnotných cest pro budoucí velké i menší stavební projekty“.

Vyhlášení dalšího ročníku soutěžní přehlídky Česká cena za architekturu 2021 proběhne 12. ledna 2021 a bude spojeno se slavnostní prezentací výsledků Přehlídky diplomových prací.

Výjimečný počín z oblasti architektury

V rámci České ceny za architekturu jsou Akademií ČCA oceňovány rovněž výjimečné aktivity na poli architektury. Ocenění za Výjimečný počín se dostalo pořadům České televize **Šumná města a Šumné stopy**. Tvůrčí dvojice Radvan Lipus a David Vávra předložila veřejnosti „erudovaný, citlivý a s úctou sestavený pohled na přeměny městské krajiny posledních století a srozumitelnou a hravou formou připomněli každému z nás jejich skutečné hodnoty“. Šumná města se věnovala moderní architektuře českých sídel a měla celkem 66 dílů, Šumné stopy se v 54 dílech zaměřily na neprávem opomíjený odkaz českých architektů ve světě.

Česká cena za architekturu 2020 v číslech:

191	přihlášených děl
27	nominovaných děl
1	Hlavní cena
6	Finalistů
6	Cen partnerů
1	Výjimečný počín
7	členů poroty

Katalog ČCA 2020

Galavečer

České ceny za architekturu 2020

V pondělí 23. listopadu 2020 rozdali zástupci ČKA ocenění 5. ročníku České ceny za architekturu. Držitelem hlavní ceny se stali ov architekti se stavbou sídla firmy Lasvit v Novém Boru. Nestandardní situace si vyžádala originální formát galavečera. Přímý přenos z Divadla Archa s moderátorem Jiřím Zemanem, performerem Petrem Niklem a Marthou Issovou. A také Janem Burianem, Michalem Nejtkem a Beatou Hlavenkovou u klavíru, na němž tančily objekty, vstupy oceněných architektů na ZOOMu, cesta Davida Vávry, Jana Kasla a Ivana Plicky přes Prahu do kanceláře držitelů hlavní ceny, Petr Stolín v roli messenger, stejně jako vstupy poroty, partnerů i medailonky oceněných staveb, to vše si můžete připomenout v záznamu galavečera na:

art.ceskatelevize.cz/inside/ceska-cena-za-architekturu-2020-live-yPJxp

Kompletní výsledky ČCA 2020 jsou zveřejněny www.ceskacenaazaarchitekturu.cz

David Vávra o vítězi ČCA 2020

Již za zimního svitu,
jako jeden mezi prvními,
byl jsem v nové budově Lasvitu!
A hned jsem jim říkal
na metál jste přeci moc bohatí...
... a v komisi někdy bývají levicoví kati.
Však! Jsem se zmýlil.
A měl jsem chybu v předsudku.
Ale přece proto nejsem žádný padouch!
Hlavní cenu získávají
v roce 2020
Opočenský-Valouch!

Štěpán Valouch a Jiří Opočenský, laureáti Hlavní ceny České ceny za architekturu 2020

Radovan Lipus, David Vávra a Renata Vlčková drží ocenění za Výjimečný počin ČCA 2020, které převzali od Jana Kasla a Ivana Plicky

Ocenění doručovali messengeri – např. loňský laureát ČCA Petr Stolin nebo zaměstnanec Kanceláře ČKA Marek Job (na snímku)

Jan Burian v Divadle Archa v rámci Galavečera ČCA 2020

Foto Boys Play Nice

Administrativní prostory rekonstruovaného památkově chráněného objektu. Foto Tomáš Souček

Interiér jednací místnosti. Foto Tomáš Souček

Hlavní cena

Hodnocení poroty

Sídlo firmy Lasvit v Novém Boru je podle názoru mezinárodní poroty originálním, suverénním a komplexním dílem. Rozhodování o jeho vítězství předcházela dlouhá diskuse vyhodnocující všechny vlastnosti projektu, jež vyústila v ocenění skvělého celkového architektonického řešení i realizace stavby. Oceněné dílo je kombinací původního a navrhovaného, starého a nového, tradičního s tím úplně současným. Právě bravurnost přístupu k zadanému problému a lehkost, s jakou finální výstup působí v tak složitém architektonickém prostředí, dovedly porotu ke konečnému verdiktu a udělení hlavní ceny. Renomovaná česká firma Lasvit je dnes svou produkcí fenoménem s mezinárodní prestiží. Před několika lety se rozhodla postavit si sídlo firmy, které by adekvátně reprezentovalo její postavení. Z vyzvané architektonické soutěže vyšel vítězně ambiciózní návrh tehdy mladého dua architektů Opočenský – Valouch, kteří jej dotáhli v následujících letech do dnešní vítězné podoby. Skupina tradičních severočeských dřevěných staveb z počátku 19. století byla citlivě zrekonstruována a doplněna dvěma novými objekty podobného stavebního objemu, ale v nové materializaci. Odvážný vstup architektů do původní objemové struktury, pochopení její podstaty a doplnění, umocněné novými detaily a materializací, jsou nejsilnějšími stránkami neohroženého investorského-architektonického počínu. Požadavky na nové dispoziční uspořádání částí budovy ve spojení s novými hmotami si vyžádaly jak složité architektonické intervence, tak citlivou akcentaci anebo jen podtržení těchto zásahů do překrásné struktury tradiční architektury. Původní dřevěné prvky byly doplněny subtilními ocelovými konstrukcemi schodů, zábradlí a dalších vložených substancí, které v sobě nesou současnou noblesu, smysl pro měřítko a význam svého umístění. Zcela odlišnou kapitolu tvoří dva nově vložené objemy, které jsou hmotově příbuzné stávajícím objektům. Stávají se vnímanou částí celku, který ale doplňují po svém. Jeden je tmavý, obložený fasádou z cementových šupin – tašek. Druhý, rovněž taškový, je transparentním svítícím reprezentantem hlavní ideje návrhu. Vytváří ústřední, dojemový akcent celé kompozice hmot. Je nositelem řemeslné profesionality firmy, kterou promítá svojí originalitou do prostředí, a zároveň nositelem schopností tvůrců architektonického řešení. Ti se zde nebáli (skoro až s mladickou drzostí) přetavit svého reprezentanta původní ideje do skvělého, velmi silného, vyabstrahovaného statementu. Sídlo Lasvit je logo prokazující jistý realizační um všech zúčastněných, které zároveň vysílá signál odvážného pokusu o nestandardní, nonkonformní přístup k řešení. Význam většího historického objektu, kromě jeho centrálního umístění v kompozici, je i v jeho obsahu – funkci. Je nositelem reprezentativních částí dispozice. Návrh a následná realizace byly složitou cestou hledání, nacházení, kombinování, prototypování... Výsledek je ale jednoznačný – silná idea přetavená do reprezentanta společného úsilí, jehož výsledkem je zpráva, že se po cestě neuhnulo. Stálo to za to!

SÍDLO FIRMY LASVIT,
NOVÝ BOR

ov architekti

Autoři
 Jiří Opočenský
 Štěpán Valouch

Spolupráce
 David Balajka
 Anna Schneiderová

Klient
 Lasvit, s. r. o.

Realizace
 2014–2019

Autorská zpráva

Návrh obnovy a doplnění areálu firmy Lasvit míří k vzhledu jeho sjednocení do harmonické kompozice celého bloku. Dva stávající památkově chráněné domy byly doplněny o dva nové, které vycházejí z proporcí typických v místě. Tvar domů je abstrahován do jednoduché formy obdélného půdorysu zastřešeného valbovou střechou. Dvůr obklopený původními stavbami i soudobou architekturou se stává chráněnou „rajskou“ zahradou pro odpočinek i práci. Nový skleněný dům nahradil zděný krček, který dříve propojoval historické stavby. Dům je středem sídla firmy, je kavárnou i jednacím prostorem. Je uvnitř obklopen policemi, které slouží jako knihovna a sklad vzorků, skleněných prvků. Skleněné elementy v policích jsou prozářeny denním světlem, po setmění jsou podsvíceny a září ven. Plášť i střecha jsou pokryty skleněnými šablonami, které byly vyvinuty ve spolupráci s Lasvitem. Vycházejí z proporce a kladení břidlicových desek užívaných na štítech a střechách v regionu, textura skleněné šablony vychází z lomu plátů břidlice. Dva historické, památkově chráněné domy č. p. 170 a 171 byly renovovány, očištěny od nevhodných zásahů z 80. let a adaptovány pro kancelářský provoz firmy. Zateplení z vnější strany bylo odstraněno, na obvodovou zeď byla nahozena hliněná omítka. Napadené trámy byly vyměněny za nové. Podkrovní prostory jsme ponechali pokud možno volné. Podlaha na terénu stojí nově na provětrávaných tvarovkách, v patře byly osazeny suché sklady na novodobé násypy, které zajišťují prostor pro vedení sítí i zlepšení akustiky. V zadní části pozemku je kolmo k ulici umístěn černý dům. Skrývá třípodlažní prostor otevřený do krovu, doplněný o jeřábovou dráhu. Střecha i plášť jsou z černých cementových šablon. Třináct metrů vysoký prostor je určený k prezentaci nově vyvíjených artefaktů.

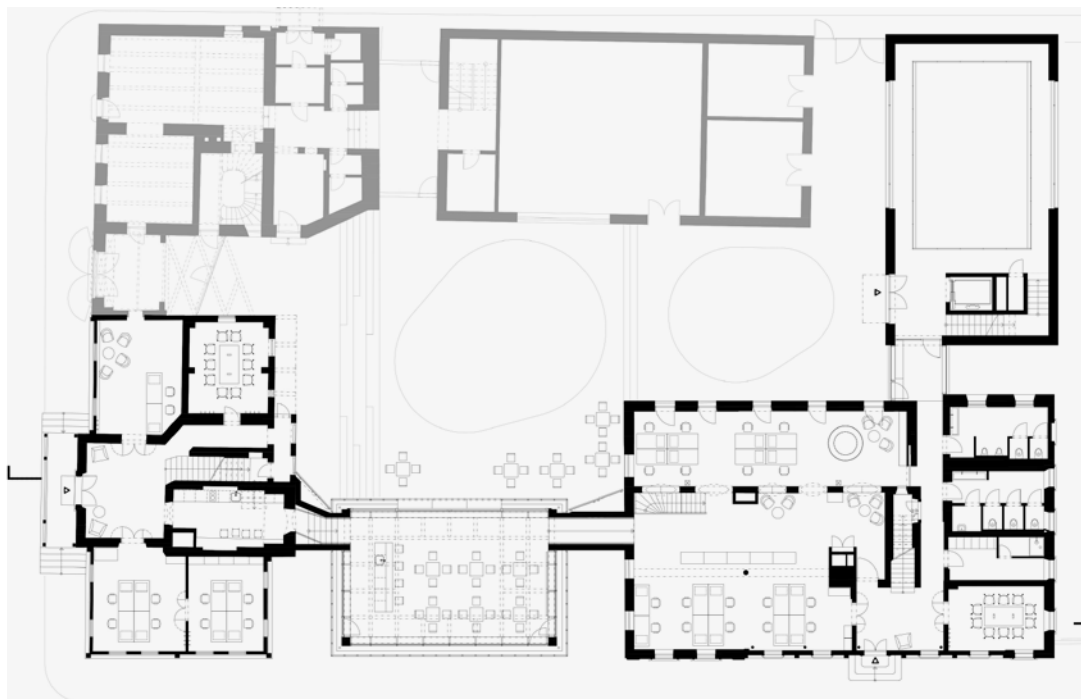
Rekonstruovaný interiér administrativní části památkově chráněného objektu. Foto Tomáš Souček

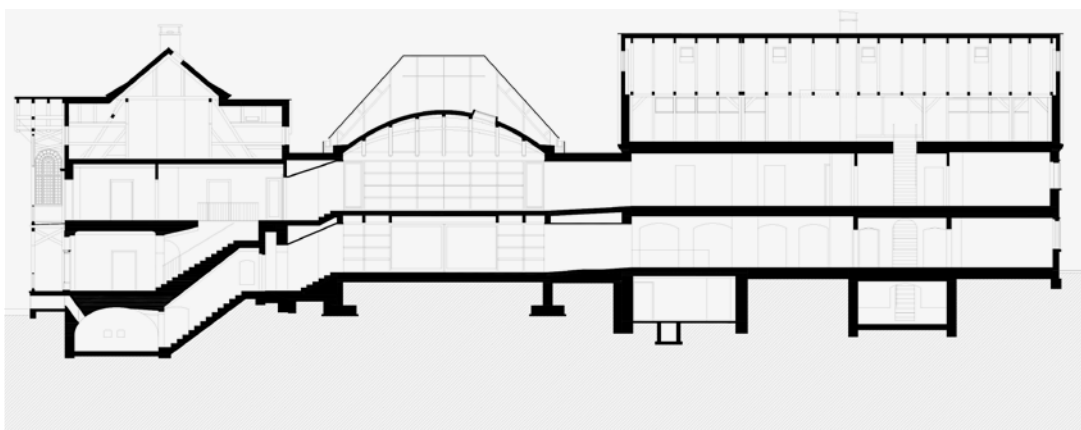
Interiér kavárny. Foto Tomáš Souček

Pohled do dvora na obě novostavby – z černých cementových šablon a skleněných šablon. Foto Boys Play Nice

Půdorys

Řez

Situace

ov architekti

Aparthotel Sv. Vavřinec v Peci pod Sněžkou (2013)

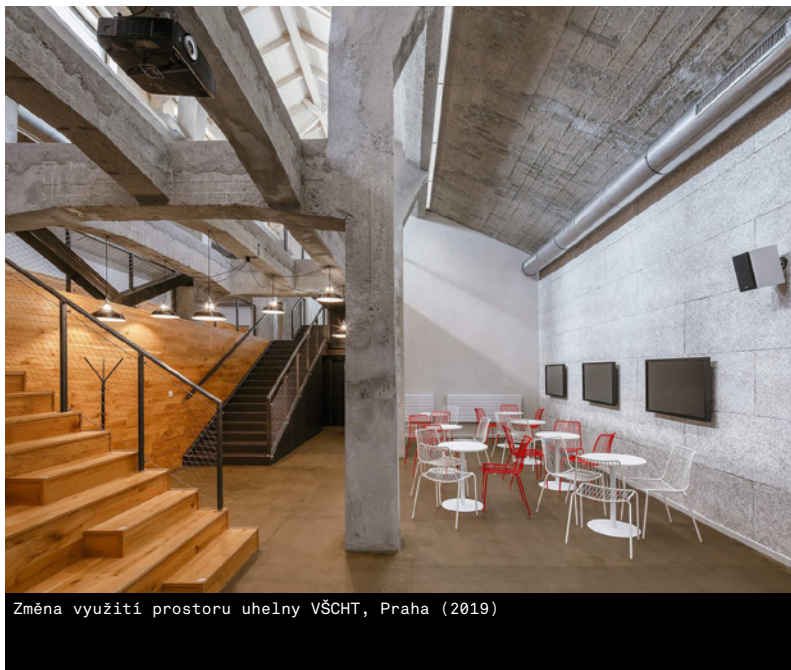
Architektonická kancelář ov-a vznikla v roce 2007. Její zakladatelé Jiří Opočenský (1978) a Štěpán Valouch (1977) se zpočátku věnovali především realizaci rodinných domů a interiérů, od roku 2010 navázali prací na větších projektech a urbanistických celcích. Ve stejném roce založili společnost ov architekti, s. r. o. V roce 2012–2013 vedli ateliér ZAN na FA ČVUT v Praze. Kancelář má nyní 12 stálých členů. Oba autorizovaní architekti vystudovali v roce 2005 FA ČVUT v Praze. Jiří Opočenský pracoval v letech 2003–2006 v ateliéru KAVA, Štěpán Valouch získal praxi v ateliéru DŮM architekti, kde dělal mimo jiné hlavního architekta projektu nákupního centra Šestka, předtím byl na pracovní stáži v Šanghaji. Autoři za sebou mají mnoho ocenění – v roce 2007 obdrželi hlavní cenu za realizaci rodinného domu ve Svitavách v soutěži Nový domov 2007, v roce 2010 získali Young Architect Award za projekt Visutého parku nad křižovatkou Malovanka. Zvítězili rovněž v mnoha architektonických soutěžích – např. Přestavba administrativní budovy Beroun, 2014, Mateřská škola Černošice, 2015, Propojení budov VŠCHT v Praze, 2017, Tréninková sportovní hala v Borkách, 2017, Multifunkční hala s venkovním sportovištěm u ZŠ v Praze–Suchbole, 2018, Revitalizace Tržního náměstí v Liberci, 2020, atd. Jejich Spolkový dům ve Slavonicích byl v roce 2015 nominován na Mies van der Rohe Award, zároveň získal ocenění Cemex Building Award 2016 (zvláštní cena v kategorii Social Value a 3. místo v kategorii Collective Space). V roce 2019 byla Uhelna VŠCHT v Praze–Dejvicích nominována na Grand Prix Architektů v kategorii rekonstrukce, ve stejném roce byl Aparthotel Svatý Vavřinec v Peci pod Sněžkou nominován na Stavbu roku. Jejich návrhy jsou charakteristické jasným konceptem a kvalitním zpracováním detailu. Studie i realizace jsou publikovány v prestižních časopisech u nás i v zahraničí. Štěpán Valouch vede ateliér na FA ČVUT, Jiří Opočenský je městským architektem v Libčicích nad Vltavou.

Propojení budov VŠCHT, Praha (2020)

Jiří Opočenský

Štěpán Valouch

Změna využití prostoru uhelný VŠCHT, Praha (2019)

Spolkový dům Slavonice (2013)

Foto Alexandra Timpau

Příjezd k hale

Hala slouží údržbě větších zemědělských strojů

Finalista

Hodnocení poroty

Realizace haly ve východočeské obci Opatov se dostala při hodnocení staveb České ceny za architekturu odbornou porotou vysoko – až do poslední trojky. Spolu s rekonstrukcí rodinného domu v Jinonicích od stejných autorů a vítězem ceny se tak stavba stala reprezentantem toho nejlepšího, co v současné době česká architektura nabízí – jednoduchost, racionalitu, čistý koncept, to všechno postavené na opodstatněné kontextualitě.

Oceněným návrhem a jeho výslednou realizací je – ve výsledku – jednoduchý hospodářský objekt údržby těžkých strojů agrovýroby na předměstí Opatova. Logoidní tvar (jako repetice v okolí již viděného, běžného), krásná, subtilní konstrukce jako podstata – kostra, nescoucí v sobě i na sobě otevřený program – vzduch, barvu a materiál s tímto spojený, jsou nejsilnějšími atributy objektu. Hmotné stavby okolního prostředí se tak prací ateliéru vyabstraovaly do objektu srovnatelné architektonické kvality. Jen vylepšeného, vyčištěného a fungujícího jako účelné zdůraznění podstaty. Velmi jednoduchý program haly údržby se svým hygienickým zázemím se tímto přetavil do síly jednoduchého výrazu, kvůli němuž se tento v soutěžích relativně neobvyklý typologický druh architektury dostal tak vysoko v hodnocení porotou. Krásný, zavětrovaný ocelový skelet, předzazený zateplený plášť z trapézového plechu, množství světla pronikajícího přes copilitové plochy fasády a světlíku, to vše se spolupodílelo na finálním dojmu, který přináší něco tvarově i vizuálně známého, ale zároveň zcela nového. Čisté, jasné, přesvědčivé řešení obyčejného problému. Bez přehánění – je moc příjemné vidět bravurně zvládnuté banální zadání, nadřazení kvality výsledku nad běžné očekávání tím, že si autoři v počátku nepřipustili jeho významovou obyčejnost.

DÍLNY OPATOV

Atelier 111 architekti

Autoři

Jiří Weinzettl

Veronika Indrová

Spolupráce

Michal Hamada

Klient

Farma Opatov

Realizace

2019

Autorská zpráva

Novostavba dílen, nacházející se v zemědělském areálu na okraji obce Opatov, je určena především pro servis a údržbu velkých zemědělských vozů a strojů. Součástí objektu je i zázemí pro zaměstnance celého areálu: sociální zařízení, šatny a denní místnost. Výraz dílen nese prvky původních okolních klasických zemědělských staveb (sedlová střecha, střešní světlík), zároveň je však hmotově přizpůsoben svému účelu. Opláštění z bílého trapézového plechu je obdobné jako opláštění sousední bioplynové stanice. Konstrukční prvek v podobě příhradové konstrukce vytváří výrazný lineární světlík v místě střešního hřebene. Světlík a boční prosklené fasády jsou navrženy v systému profilového průsvitného materiálu, u světlíku se tak částečně propisuje příhradová konstrukce.

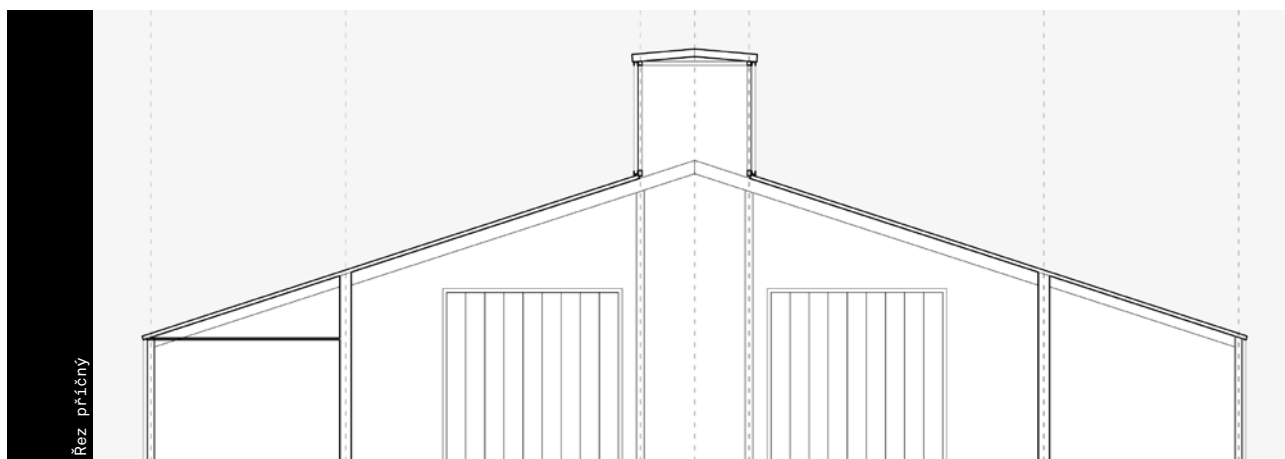

Foto Laurian Ghinitoiu

Noční výhled z interiéru enotéky na kostel sv. Mikuláše.
Foto alex shoots buildings

Degustační místnost. Foto Laurian Ghinitoiu

Finalista

ENOTÉKA ZNOJMO

CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS
& URBAN DESIGNERS

Autoři

Ondřej Chybík
Michal Křištof

Spolupráce

Petr Novák
Ondřej Mundl
Luděk Šimoník
Martin Holý
Roman Koplík
Vratislav Zika
Hanka AlGibury
Michal Klimeš
Lenka Vořechovská

Klient

Vinařství Lahofer

Realizace

2019

Hodnocení poroty

Přeměna bývalé pivovarské technické haly na enotéku ve Znojmě je založena na velmi jasném konceptu, který definuje fasádu a interiér do nejmenšího detailu. Tímto konceptem je dialog, dialog mezi minulostí a současností, mezi interiérem a okolním městem. Bývalý pivovar z 19. století byl svědomitě rekonstruován a jeho sousední technické prostory ze 70. let 20. století byly ponechány jako vnější skořápka. Interiér byl zcela nově definován, v otevřeném prostoru na výšku dvou pater jsou sochařsky uspořádané vzájemně propojené platformy, evokující v této bílé krychli atmosféru místních tradičních vinných sklepů. Bílé stěny znázorňují různé změny, kterými budova prošla, a nová, strategicky umístěná okna různých tvarů a velikostí v původně slepé fasádě umožňují výhledy na nedalekou kapli z 9. století, gotický kostel a hlouběji do údolí. Různé architektonické vrstvy v budově a městě jsou prezentovány v jednotné harmonii, v nadčasovém vzájemném dialogu.

Autorská zpráva

Projekt, nacházející se v přestavěném pivovaru z 19. století a přilehlém technickém prostoru, disponuje výhledem na rotundu svatě Kateřiny z 9. století a sousedící gotický kostel sv. Mikuláše, a tím dohromady vystihuje spleť historické a architektonické vrstvy města. Naším cílem bylo propojit dvě místa s osobitým dědictvím a u každého z objektů uplatnit individuální koncepční přístup k renovaci, čímž jsme reflektovali strukturální a funkční historii budov s ambicí posunout konvenční představy o rekonstrukcích budov. Pivovar, pocházející z 19. století, byl zrestaurován na základě tradičních postupů a dal vzniknout degustační místnosti, která vybízí návštěvníky k ponoření se do bohaté historie moravské kultury vína. Bývalá technická místnost byla zachována pouze jako vnější schránka a její zdi poukazují na změny, kterými si budova prošla. Do této „white cube“ je vložena expresivní vestavba nově vymezující interiér. Tato tmavá hmota organických tvarů vyplňuje prostor, aby tak přiblížila měřítko a atmosféru tradičních vinných sklepů v regionu. Vzhled fasády této bývalé technické haly není důsledkem estetických ambicí, ale vyplývá z naší snahy předvést původní vrstvy této budovy a rovněž nabídnout výhledy na město. Také byla zbourána zeď, která dříve bránila ve výhledu od řeky, což umožnilo nový dialog mezi obyvateli města a novou enotékou.

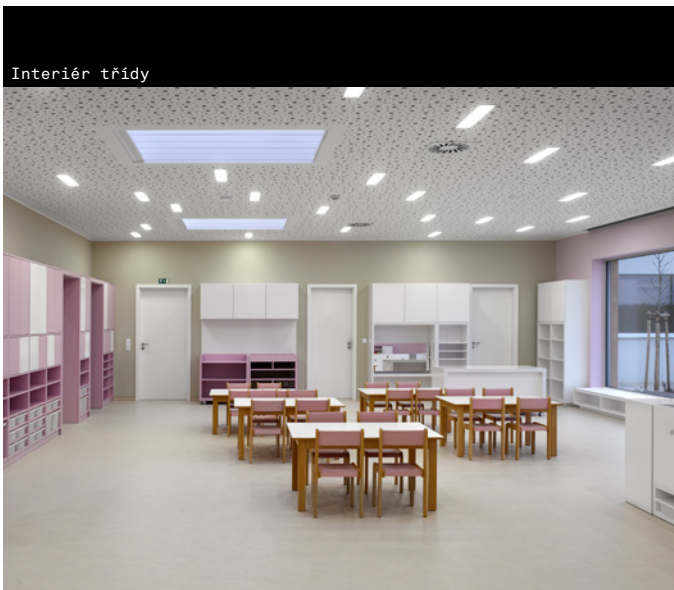

Foto Filip Šlapal

Hřiště

Interiér třídy

Finalista

MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZA BRANOU, PACOV

VYŠEHRAD atelier

Autoři

Pavel Marek

Jiří Smolík

Tomáš Maceška

Martin Šafránek

Zdeněk Rychtařík

Spolupráce

Tereza Mandíková

Kristina Sudreová

Klient

Město Pacov

Realizace

2018

Hodnocení poroty

Školka je velmi dobře navržena budova s jednoduchým půdorysem, kde jsou všechny funkce přirozeně propojeny jak mezi sebou, tak i s exteriérem. Jednotlivé prostory jsou dobře orientovány ke slunci, všechny místnosti určené pro děti jsou přímo napojené na dřevěné terasy. Zároveň není pozemek moc zarostlý, ale to se časem změní, až zeleň víc vyrostle. Materiály použité na budově jsou velmi jemné – dřevo v exteriéru a pastelové barvy na venkovním hřišti. Vnitřek vypadá trochu moc čistě, ale jsme si jisti, že děti ho po čase promění na krásný prostor pro hru i učení. Budovu lze bezesporu považovat za příklad dobré architektury. Děti, které v této školce vyrostou, si budou pamatovat školku i zahradu jako krásné a bezpečné místo. Budou pyšné na to, že strávily tolik času v tomto nádherném prostředí!

Autorská zpráva

Na rozlehlém pozemku severně od centra města Pacov stála původní mateřská škola o pěti odděleních, která byla v nevyhovujícím technickém stavu. Byla navržena nová budova splňující parametry současné moderní stavby pro výchovu předškolních dětí. Ta se skládá z hlavní dvoupodlažní budovy a pěti jednopodlažních pavilonů, propojených spojovací chodbou. Pavilony, ve kterých jsou jednotlivá oddělení, jsou doplněny velkými dřevěnými terasami. Celý areál školky je propojen zpevněnými plochami. Mezi vstupem do hlavní budovy a ulicí Jana Vojny se nachází parkoviště pro zaměstnance i návštěvníky, zásobování je směřováno na východní stranu hlavní budovy. Konceptem návrhu nové budovy mateřské školy je rozmístění jednotlivých přízemních pavilonů – oddělení do velké zahrady. V návrhu jsou použity dva typy pavilonů, lišící se vnitřním uspořádáním. Pavilony jsou vůči sobě pootočené o 90 ° a vytvářejí tak mezi sebou zajímavé polouzavřené prostory pro pobyt dětí. Na severní části pozemku je umístěna hlavní budova. Její hmota graduje z přízemní části do druhého podlaží, kde jsou umístěny učebny. Velkorysou konzolou druhého podlaží je jasně definován hlavní vstup do budovy. Hlavní vstup navazuje na společný prostor/halu, která vbíhá mezi jednotlivé pavilony a vytváří zde neméně zajímavý komunikační prostor propojující všechny pavilony a umožňující jejich obslužnost. Jednoduché kvádry jednotlivých pavilonů jsou prořezány minimálním počtem velkorysých otvorů, výraz určuje zejména velká lodžie zprostředkovávající propojení s exteriérem. Ve stejném duchu kontrastu plných ploch a velkorysých otvorů je pojednána i hlavní budova. Pavilony jsou obloženy modřínovými palubkami, lodžie jsou akcentovány obložení výrazně barevnými deskami. Hmota zázemí je pojednána v neutrální šedé omítce.

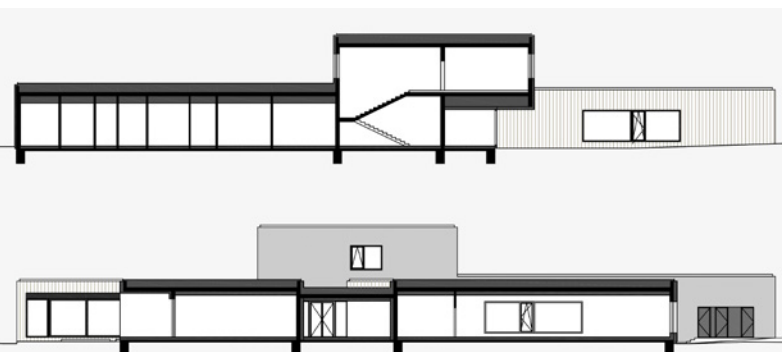

Foto BoysPlayNice

Interiér barové kobky s eliptickým pívotovým oknom,
Rašínovo nábreží

Celkový pohľad na Rašínovo nábreží

Finalista

REVITALIZACE PRAŽSKÝCH NÁPLAVEK

Petr Janda / brainwork

Autoři

Petr Janda

Spolupráce

David Fořt

Maty Donátová

Anna Podroužková

Bára Simajchlová

Kateřina Tšponová

Klient

Hlavní město Praha

Realizace

2019

Hodnocení poroty

Porota byla okouzlena projektem na revitalizaci pražských náplavek, nadšená jasným a zároveň citlivým návrhem nových otvorů do kobek podél Vltavy. Celý projekt pokrývá celkem 4 kilometry, na kterých přináší do jednoduše rekonstruovaných nik novou náplň, jako jsou kavárny, galerie, dílny a veřejné toalety. Tento projekt se připravoval 10 let a je výsledkem představitivosti a vytrvalosti architekta, který tuto regeneraci inicioval a s tak vytříbeným vkusem realizoval. Je to skvělý příklad toho, jak může architektura oživit místo a lehkým, přesným působením mít na věci velký vliv. Porotu nejvíce zaujala důmyslná otočná eliptická skleněná okna/dveře do některých kobek, umístěná do původních oblouků nábrežní zdi. Přinášejí do místa cosi čerstvého a vzrušujícího a zároveň sem dobře zapadají a nevypadají nepatříčně. Architektonický přístup a odezva perfektně odhaduje hravost a eleganci, která přitahuje další interakci a zapojení. Porota ocenila moudré úvahy architekta při navrhování tohoto projektu, s břítkými a vysoce kvalitními vestavbami do mohutných stávajících zdí nábreží a jednoduchými úpravami kobek v nich, umožňujícími různé využití a náplň v budoucnu.

Autorská zpráva

Projekt budovaný 10 let jsme spoluiniciovali v roce 2009 jako programové a architektonické oživení pražské náplavky, historicky koncipované jako přístaviště a překladiště materiálu. V době našeho vstupu byl prostor opuštěný po povodni v roce 2002 a oficiálně pronajímán pro parkování. Postupnou obsahovou aktivací jsme dosáhli dnes již legendárního kulturně společenského oživení a následně architektonické kultivace. Rozsáhlé území je v součtu dlouhé 4 km a rozkládá se na třech pražských nábrežích – Rašínově, Hořejším a Dvořákově. Dokončená první fáze je největší porevoluční pražskou investicí do veřejného prostoru, první svého druhu a sociokulturního přesahu. Koncentrovala se na rekonstrukci 20 prostor kobek v nábrežní zdi (dříve čapadel ledu a skladů). Nevytváří klasické interiéry, pracuje s logikou definující kobky jako zálivu vnějšího prostoru s maximálním kontaktem s náplavkou a řekou. Budou sloužit jako kavárny, ateliéry, galerie a veřejné WC s modulární diverzitou a vybavením dle každého nájemce. Vrací se do nich většina provozovatelů, kteří fenomén náplavky spoluvytvářeli. Zásahy jsou řešeny jako symbiotické splnutí s původní architekturou nábrežní zdi, do které přirozeně vrůstají a akupunkturou drobného měřítka znovuvytváří monumentální celek. Na Rašínově nábreží je 6 kobek přístupných eliptickými pivotovými okny z organického skla o tloušťce 7 cm a průměru 5,5 m. 14 kobek na Hořejším nábreží má ocelové skulpturní dveře. Povrchy jsou betonové pískované s litou podlahou, vložené prvky z potínanovaného černého plechu. Vzduchotechnika s rekuperací a vytápěním podlah umožňuje spolu s infrazářiči celoroční provoz. Kobky jsou bezbariérové s mobilními protipovodňovými lamelami. Další fáze řeší mobiliář, plovoucí lázně, lodní terminál a dokončení zbylých kobek.

Foto BoysPlayNice

Pohled ze zahrady

Interiér kuchyně

Finalista

Hodnocení poroty

Tento rodinný dům v Jinonicích od Ateliéru 111 vyvolal mezi porotci velmi inspirující diskusi. Týkala se jeho dialogu se stávajícím okolím, velkého množství různých řezů domem a porovnání minimalistických detailů a místních materiálů.

Dům sestává ze tří hmot. Nejstarší, kamenná část obrácená do ulice, je částečně zachována a je hlavním vstupním prostorem. Dvě nové hmoty, ve kterých je garáž, obývací pokoj a ložnice, jsou pootočené vůči hlavní budově coby potvrzení toho, jak byl dům v minulosti přistavován.

Štukové omítky a rezné keramické tašky na všech třech budovách sjednocují staré a nové, jemně a chytře.

Proporce domu vycházejí ze struktury okolní zástavby. Tímto způsobem prostý a skromný exteriér popírá velkorysost a bohatost domu, které člověk vnímá uvnitř.

Svažitý terén přidává kompozici hmot další rozměr. Dynamická část domu nabízí neustále se měnící vztah mezi budovou a okolní krajinou.

V interiéru jsou působivé a nečekané úrovně denního osvětlení. Jednoduché a prosté materiály a čisté detaily, jako například odhalený dřevěný krov, vytvářejí v domě příjemnou a útulnou atmosféru. Detaily schodiště do prvního patra spojují ocel a dřevo způsobem, který je příjemný na dotek a zároveň je jasně vyjádřený.

To jsou důvody, proč je porota nadšená tímto příspěvkem do soutěžní přehlídky a považuje ho za dobrý příklad toho, jak může být architektura prospěšná společnosti i soukromému majiteli.

RODINNÝ DŮM, JINONICE

Atelier 111 architekti

Autoři

Jiří Weinzettl

Barbora Weinzettlová

Veronika Indrová

Spolupráce

Michal Hamada

Klient

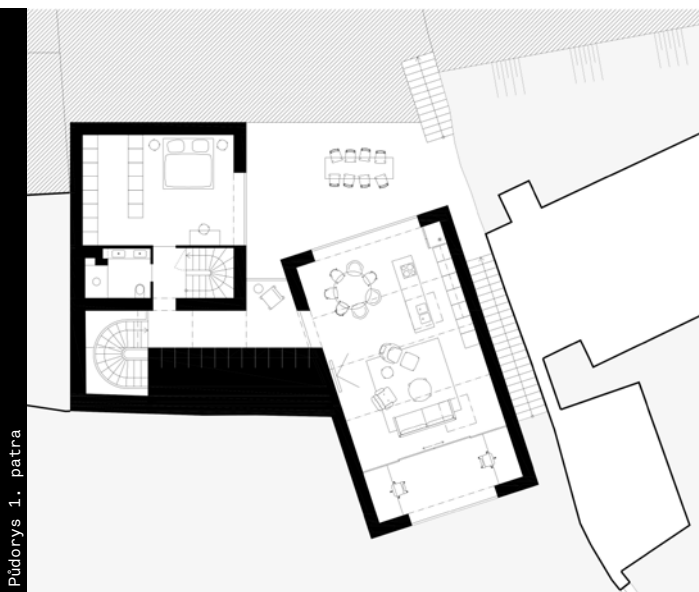
Soukromí investoři

Realizace

2019

Autorská zpráva

Úzká ulice s částečně dochovaným ospalým charakterem starých Jinonic se v jednom místě rozevívá v plácek se studní. V jeho čele stál opuštěný dům, hmotový slepenec, jehož pozdější neuvážené přístavby převyšovaly původní přízemní objekt. Soubor těchto drobných stavení, vyskládaných ve svažitě zahradě, se nacházel ve velmi zanedbaném, neobývatelném stavu. V návrhu ponecháváme pouze nejstarší kamennou část orientovanou do ulice. Skrze ni je možné vystoupat do hlavního obytného podlaží, rozprostírajícího se ve dvou nových hmotách. Nejvyšší část věnujeme dětem. Všechny obytné prostory, včetně dětských podkrovních pokojů, mají přímou návaznost na prosluněnou svažitou zahradu, od ulice odcloněnou vlastním domem. Terasy jsou ve dvou výškových úrovních propojeny s hmotou bazénu. Jeho betonová stěna nabízí stinné venkovní místo navazující na hlavní obytný prostor, vodní hladina je pak přímo přístupná od dětských pokojů. Starou a novou část spojuje z vnějšku v celek jednotná barevnost štukové omítky i rezná keramická taška na střeše. O stářích jednotlivých částí domu napovídá zejména detail; s původním tvaroslovím lehce kontrastuje současná minimalistická pojetí. To je patrné zejména u okenních otvorů.

Cena partnera

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY
A KRAJINY ZA INSPIRATIVNÍ
ŘEŠENÍ DOMINANTY
V PŘÍRODNÍM PROSTŘEDÍ

ROZHLEDNA NA VELKÉ
DEŠTNÉ

architekti.in

Autoři

Lukáš Svoboda

Tomáš Jurák

Spolupráce

Petr Kříž

Adam Michna

Václav Kočí

Vít Gerhard

Jan Martinek

Veronika Kavková

Zuzana Šarmanová

Andrea Chroustová

Klient

Obec Deštné

v Orlických horách

Realizace

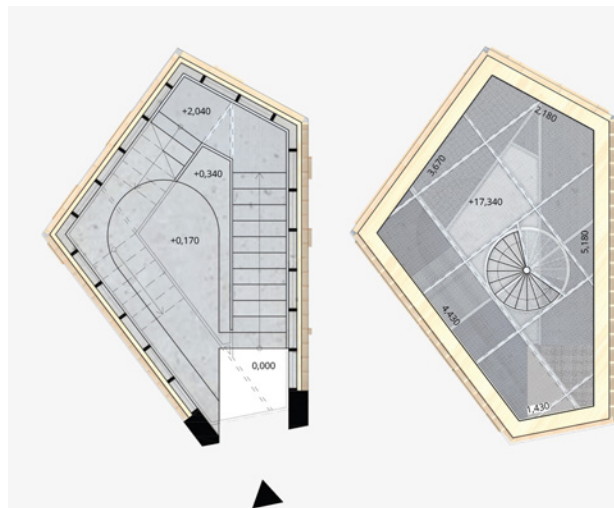
2019

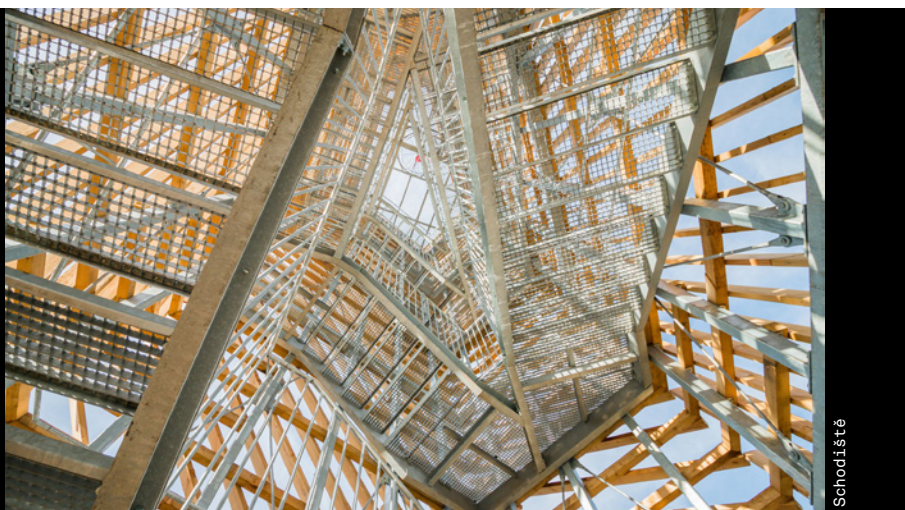
Odůvodnění udělení Ceny partnera

Agentura ocenila zejména respekt novostavby vůči přírodnímu prostředí včetně přiměřené výšky zohledňující dorůstání okolních stromů, užití dřeva jako přírodního materiálu pro viditelnou část konstrukce a originalitu půdorysného řešení, které zároveň umožňuje vnímat jednoduchou vertikální stavbu z dálkových pohledů. Ztvárnění obvodového pláště, které evokuje působení deště a větru, odráží typické klimatické podmínky v nejvyšších partiích Orlických hor.

Autorská zpráva

Návrh rozhledny na vrcholu Velké Deštné byl inspirován především místními klimatickými podmínkami. Jak samotný název hory napovídá, zásadním klimatickým jevem, který se zde hojně vyskytuje, je déšť. Druhým zásadním jevem, který neodmyslitelně patří k místním podmínkám, je vítr. Déšť unášený větrem se proto stal hlavním vizuálním a výtvarně-estetickým motivem návrhu. Architektonickým záměrem je zhmotnění deště v jeho různých podobách. Proudění deště byly transformovány do tyčových prvků konstrukce rozhledny. Různé směry dešťových přívalů hnáných větrem se propisují do směrů prvků, které se kříží na jednotlivých stěnách rozhledny. Vzdušnost, transparentnost, otevřenost či průhlednost stěnových konstrukcí nechává do interiéru věže vstoupit všechny živly a projevy počasí, díky čemuž se ani při výstupu na vyhlídkovou plošinu nepřerušuje kontakt s okolní přírodou. Vrcholová plošina je zcela otevřená, bez jakýchkoliv překážek, které by narušily výjimečný panoramatický výhled. Tato otevřenost umožňuje vychutnat si volnost krajiny a v širokých souvislostech vnímat její přirozenou krásu. Návštěvník zde může plně prožít pocit volnosti a svobody, možná i euforie po výstupu. Při nepříznivých klimatických podmínkách, kdy nebude možné ocenit daleké výhledy do krajiny, má být zajímavým cílem již samotná stavba rozhledny, případně výstup na její vrchol. Průhlednost, případně uzavřenost jednotlivých stěn se plynule proměňuje v závislosti na úhlu pozorování a odkazuje tak na rychlou proměnlivost místního počasí. Na oba živly, určující podobu rozhledny, odkazují symboly umístěné na samém vrcholu a také v patě rozhledny. Větrný rukáv je vystaven nejsilnějším porывům větru na vrcholovém stožáru. Lavička ve tvaru dešťové kapky je naopak umístěna v místě nejnižším, kam voda přirozeně dopadá.

Cena partnera

Odůvodnění udělení Ceny partnera

Rezidenční areál Vila Park Olomouc se vyznačuje nenápadnou elegancí uměřené architektury, skvělým obytným měřítkem staveb a dotaženým parterem. Areál představuje nadčasový přístup k pohodlnému příměstskému bydlení a vyniká domyšlenými stavebními detaily a kvalitou použitých materiálů.

Autorská zpráva

Hlavní kvalitou lokality, nacházející se v atraktivní, a přitom klidné části Olomouce, je její přírodní ráz. Místo je součástí Neředínského horizontu – jednoho z nejvýznamnějších přírodních útvarů, které tvoří hranici mezi městem a krajinou. Návrh navazuje na tento charakter a vytváří místo pro bydlení protkané vegetací, která s sebou přináší řadu kvalit v podobě příznivějšího klimatu, vysoké míry soukromí a v neposlední řadě kontinuitu zdejší biodiverzity. Prostorový koncept souboru o celkovém počtu 336 bytů na ploše pěti hektarů je založen na pěti samostatných blocích uspořádaných kolem centrálního veřejného parku, při vstupu do území doplněného o obchody v parteru a novou zastávku MHD. Park svojí otevřeností zajišťuje pěší prostupnost a napomáhá dobré orientaci v celém území. Každá z pěti etap je tvořena skupinou viladomů na společné podnoží, tvoří tak samostatný celek s vlastním vnitroblokem – poloveřejným prostorem, který slouží převážně obyvatelům dané etapy a přirozeně rozvíjí jejich komunitní život. Nadzemní podlaží viladomů obsahují byty v maximálním počtu tři na podlaží. Společný vchod a prostory tedy sdílí šest až devět bytů, díky čemuž je zaručena vzájemná sounáležitost ke společným částem domu. Téměř každý byt v území má velkorysou ložnici, příčně provětranou dispozici, ideální orientaci vůči slunci a výhled do parkové zeleně i soukromého vnitrobloku. Přírodní charakter bydlení je dále rozvíjen v architektonické úrovni návrhu, a to především volbou materiálů, kdy jako hlavní výrazový prvek domů je použit obklad ložnic modřínovým dřevem bez povrchové úpravy.

SPOLEČNOST CENTRAL GROUP
ZA INOVATIVNÍ PŘÍSTUP
K ŘEŠENÍ NOVÉHO BYDLENÍ

VILA PARK OLOMOUC

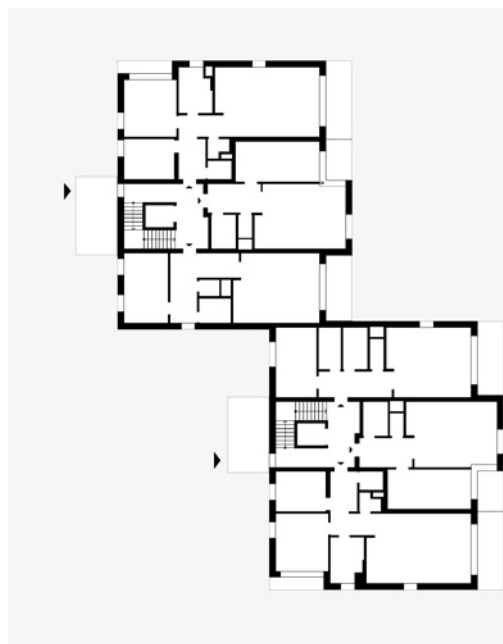
CHYBIK + KRISTOF
ARCHITECTS & URBAN
DESIGNERS

Autoři
Ondřej Chybík
Michal Křištof

Spolupráce
Martin Holý
Ondřej Mundl
Lucie Škořepová
Matěj Štrba
Ondřej Švancara
Victor Cojocararu

Klient
GEMO, a. s.

Realizace
2019

Pohled na prostor mezi obytnými bloky

Foto alex shoots buildings

Detail fasády s lodžii

Cena partnera

Odůvodnění udělení Ceny partnera

Ministerstvo pro místní rozvoj vyzdvihlo, že se jedná o účelovou stavbu, u kterých je pořádání architektonických soutěží výjimečné, tím spíše u relativně malé obce, a proto si tento přístup zaslouží ocenění. Výsledek ukazuje, že i u tohoto typu zakázek je smysluplné architektonickou soutěž využít, a to nejen s ohledem na estetickou hodnotu výsledné stavby, ale i na provozní jednoduchost a snadnou údržbu, která nebude rozpočet obce nadměrně zatěžovat. Hasičská zbrojnice nabízí „za méně peněz více muziky“, jde o objekt úměrný prostředí, decentní a čistý v detailu.

Autorská zpráva

Objekty hasičské zbrojnice a technických služeb vytvářejí s bílým Domem služeb trojici veřejných staveb, které spolu komunikují a dávají novému prostoru lidské měřítko. Hasičská zbrojnice se otáčí svým čelem do Mělnické ulice a široké schodiště umožňuje důstojný nástup do nového veřejného prostoru. Objekt zázemí technických služeb pohledově odděluje pobytovou reprezentativní část dvoru od manipulační a skladové plochy. Jednotný vzhled a tvarování objektů odkazuje na tradiční konstrukci vesnické hospodářské stavby. Sjednocená barevnost objektů zdůrazňuje obecní význam a společenské poslání staveb.

MINISTERSTVO PRO
MÍSTNÍ ROZVOJ ČR ZA
PROSAZOVÁNÍ KVALITNÍ
VÝSTAVBY PROSTŘEDNICTVÍM
ARCHITEKTONICKÝCH
SOUTĚŽÍ

HASIČSKÁ ZBROJNICE
A ZÁZEMÍ TECHNICKÝCH
SLUŽEB V LÍBEZNICÍCH

EHL & KOUMAR ARCHITEKTI

Autoři

Lukáš Eh1

Tomáš Koumar

Klient

Obec Líbeznice

Realizace

2019

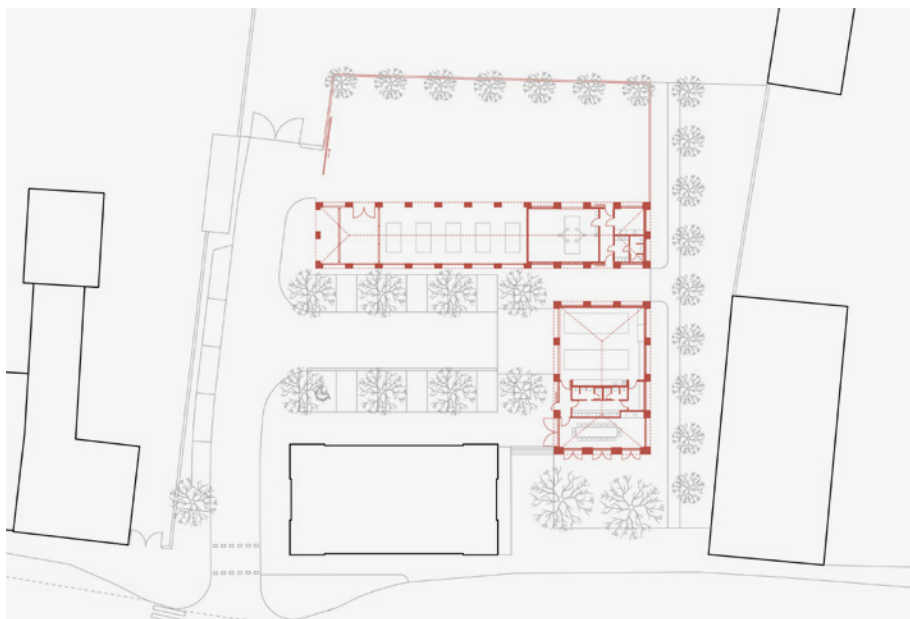
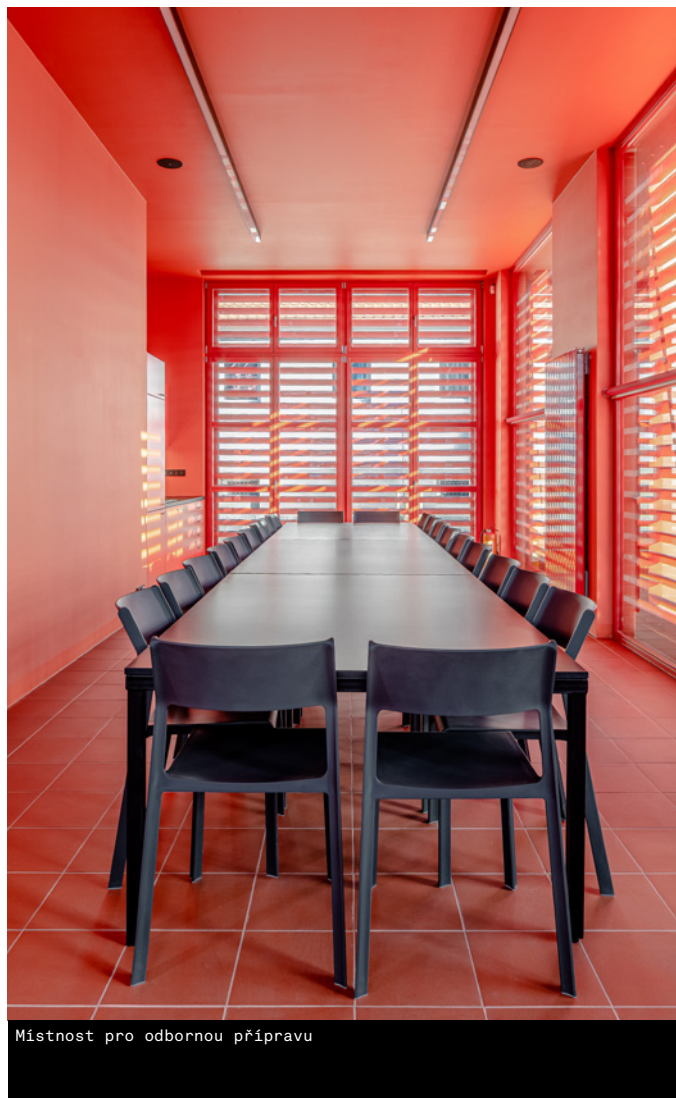
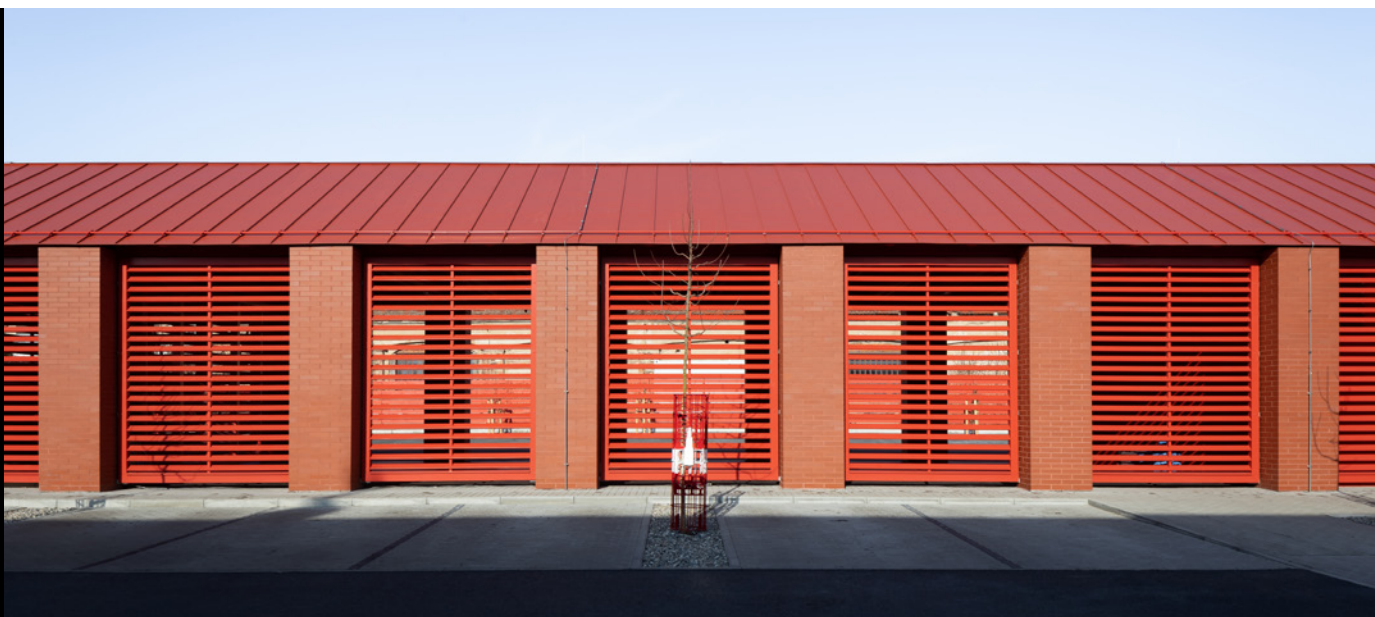

Foto Monolot

Místnost pro odbornou přípravu

Cena partnera

MINISTERSTVO PRŮMYSLU
A OBCHODU ZA VELKORYSÝ
PŘÍSTUP K NOVOSTAVBĚ
PRŮMYSLOVÉHO OBJEKTU

VÝROBNÍ
A ADMINISTRATIVNÍ
OBJEKT FIRMY PILANA
KARBID V HULÍNĚ

element architects

Autoři

Hana Maršíková

Jitka Ressorová

Jan Pavézka

Spolupráce

Jakub Bachman

Pavel Gurecký

Pavel Ohnoutek

Ondřej Stolařík

Kateřina Páterová

Klient

PILANA Karbid,

s. r. o.

Realizace

2019

Odůvodnění udělení Ceny partnera

Cena je udělena za výstavbu architektonicky i z hlediska užitných vlastností zdařilého objektu pro výrobu, skladování, prodej a servis rotačních nástrojů pro CNC obrábění. Budova sestává z výrobní haly a administrativní přístavby. Potřebná komunikace zaměstnanců je zajištěna prostřednictvím otevřeného atria protínajícího správně budovu, terasy, ochozů a transparentních stěn umožňujících průhledy. Díky čistotě architektonického řešení, přehlednosti a dostatku denního světla se docílilo příjemné vnitřní klima, ke kterému přispívá také pochozí budovu i její okolí ochlazující extenzivní zelená střecha. Budova svým architektonickým výrazem a před ní provedenou parkovou úpravou pozitivně ovlivňuje rozlehlou a poněkud neutěšenou industriální zónu na okraji Hulína, ve které je umístěna, a v neposlední řadě ukazuje následováníhodnou cestu pro zvýšení zaměstnanosti v regionu, a to nejen v sektoru strojírenství.

Autorská zpráva

PILANA Karbid, s. r. o., je mladá rodinná česká firma zabývající se výrobou karbidových nástrojů. Ve dvou etapách vznikla nová hala a na ni navazující administrativní budova. Komunikace uvnitř budovy, vizuální kontakt a potřeba být si na blízkou se stala hlavním tématem architektonického návrhu. Pro novou stavbu bylo důležité zohlednit omezený prostor bez perspektivy dalšího růstu do okolí. Na parcele o rozměru 2450 m² vznikla nejdříve jednopodlažní hala a na ni navázala třípodlažní stavba s převyšlým horním patrem, které je možné v budoucnosti doplnit o další poschodí, a předprostorem. V hale je dostatek denního světla, které proniká hlavními okny a světlíky záměrně orientovanými na severní stranu, celoročně je zde stabilní teplota okolo 24 °C. Hala má pochozí zelenou střechu a je opláštěná sendvičovými panely, které přechází na administrativní část. Třípodlažní budova administrativy je monolitickým betonovým skeletem, který je přiznaný v interiéru. Důležitým komunikačním prvkem uvnitř objektu je malé zastřešené atrium, jímž proniká světlo. Z jedné budovy je možné vidět do druhé a naopak, průhled na pracující firmu funguje také z exteriéru. V atriu jsou ochozy fungující jako místo setkávání a zároveň cesta na zelenou střechu.

Foto BoysPlayNice

Zelená pochozí střecha haly

Interiér administrativní části

Cena partnera

SPOLEČNOST VEKRA
ZA DOSTUPNÉ BYDLENÍ
S NADČASOVOU
PERSPEKTIVOU

BYTOVÝ DŮM NA SYLVÁNU
V PLZNI

PRO-STORY

Autoři

Jiří Zábran

Spolupráce

Patrik Novák

Josef Houška

Petr Vávra

Klient

BC Real, a. s.

Realizace

2019

Odůvodnění udělení Ceny partnera

Bytový dům Na Sylvánu v Plzni v plné míře naplňuje požadavky na stavbu vyváženou z hlediska užitné hodnoty, designu a nízkých provozních nákladů, a představuje tak jednu z plnohodnotných cest pro budoucí velké i menší stavební projekty. Úspora v pořizovacích nákladech nespočívá ve využití levných, nebo dokonce ošizených materiálů, ale naopak, jak je tomu zde, v použití vysoce funkčních a kvalitních konstrukčních prvků s důrazem na maximální životnost. Dům citlivě zapadá do svého okolí a díky čistému architektonickému řešení se stává dominantou v oblasti se starším panelovým sídlištěm a typickou porevoluční bytovou výstavbou. V jeho okolí našly místo vzrostlé stromy i retenční nádrž. Stavba je pro své obyvatele nejen dobrou investicí, ale i příjemným a bezpečným místem k životu.

Autorská zpráva

Bytový dům v Plzni na Sylvánu stojí na hranici posledních panelových domů a nižší, porevoluční výstavby. Soubor je tvořený L domem a věží. Výraz domu není založený na barevném řešení, ale na pravidelném rastru jednoduchých prvků a oken. Jedná se o reakci na barevné sídliště. Právě novodobá barevnost dosáhla v poslední době na sídlištích nevidaných rozměrů. Zadáním bylo navrhnout dům s velmi nízkým rozpočtem. Snahou na tomto domě bylo ukázat, že jde dosáhnout silného architektonického výrazu s použitím levných prvků. Tím pro nás byly prefabrikované balkony a vlnité průsvitné desky na lodžích. Zvláštní péči jsme věnovali vnitrobloku. Navrhli jsme zde retenční nádrž a prostor pro vysoké stromy.

Foto Petr Polák

Pohled od vstupu

Pohled na fasádu ze dvora

Cena partnera

Odůvodnění udělení Ceny partnera

Veřejná stavba má, podle vypisovatele, mnohem širší dopad na kultivaci prostoru než soukromá, tudíž je velmi důležité oceňovat vznik kvalitních řešení z tohoto segmentu. Celá řada studií ukazuje, že dobře navržená škola podporuje nejen získávání znalostí a vědomostí, ale má vliv na fyzické i psychické zdraví a pohodu dětí. Protože školní docházka obvykle trvá sto devadesát pět dní v roce, předtím, než náš svět zasáhla pandemie, trávilo milion a tři sta tisíc českých dětí ve škole více času než kdekoli jinde, vyjma svých domovů. Kvalita vnitřního prostředí ve školách má zásadní vliv na schopnost dětí se soustředit a dobře provedené osvětlení denním světlem může významnou měrou tomuto cíli napomoci. Z dostupných zdrojů vyplývá, že studenti ve třídách s nejsilnějším denním osvětlením se zlepšili o dvacet procent v testech z matematiky a až o šestadvacet procent v testech ze čtení. Přesto i dnes vzniká mnoho projektů, které tento důležitý atribut zanedbávají. Autoři projektu dostavby ZŠ Járy Cimrmana velmi promyšleně pracují se strategií rozmístění oken, díky čemuž jsou učebny prosvětleny přirozeným světlem téměř po celou dobu obvyklé výuky. Společnost VELUX oceňuje péči, kterou architekti v projektu světelným parametřům věnovali, stejně jako vlastní provedení učeben, jež díky tomu poskytují plnohodnotný prostor pro celodenní vzdělávání školou povinných dětí.

Autorská zpráva

Během posledních let bylo zpracováno několik studií, které měly řešit nedostatek volných míst pro nové žáky a zároveň provozní kolize a špatný technický stav některých částí budovy. Nenavazujeme na nekvalitně řešené části, nedolepujeme další appendix, ale pracujeme s návrhem v dialogu s původní historickou budovou. Zvenku samozřejmě doplnění nechává uvnitř vzniknout moderním, zajímavým a prosvětleným prostorům. Novou nástavbu navrhujeme nad půdorysem tělocvičny a jejím zázemím. Velkorozponové ocelové nosné rámy dávají vzniknout převyšným podkrovním prostorům. Specializované učebny jsou velkoryse otevřené do hřebene krovu ve výšce sedmi a půl metru. O příjemné studijní prostředí se stará oboustranné nasvětlení denním světlem a akustický obklad z dřevoláknitých desek. Do méně kvalitních prostor v historické budově umísťujeme hlavní šatny pro 300 žáků. Jejich dominantou je tunu vážící dubový kmen, který musel své místo v šatnách najít bez pomoci mechanizace. Díky konceptu stavění nad již zastavěným půdorysem minimalizujeme zásahy do školní zahrady a vzniká tak prostor pro adekvátní předpolí nového vstupu. Školní zahradu chrání plot z ocelové pozinkové pásoviny, který díky navrženému rozestupu lamel otevírá při chůzi po chodníku rozmanité průhledy kolemjdoucím.

SPOLEČNOST VELUX
ZA PRÁCI S DENNÍM
SVĚTLEM

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
JÁRY CIMRMANA V PRAZE-
-LYSOLAJÍCH

PROGRES ATELIER

Autoři
Vojtěch Kaas
Jan Kalivoda

Spolupráce
Petr Sova
Milada Vorzová

Klient
MČ Praha-Lysolaje

Realizace
2018

Foto Alexandra Timpau

Dlouhý, široký a krátkozraký – pracovní část

Pohled z ulice

Výjimečný počin

Šumná města

Šumné stopy. Foto archiv České televize

Šumná města. Foto archiv České televize

a Šumné stopy

Odůvodnění Akademie ČCA

Přestože je architekturu nejlépe fyzicky prožít, rozhodla se již před čtvrtstoletím dvojice Radovan Lipus a David Vávra přiblížit českou architekturu prostřednictvím televizní obrazovky nejširší veřejnosti. Hluboko do paměti televizních diváků se tak zapsaly nezaměnitelné komentáře architekta Davida Vávry, který nás provázel všemi díly dokumentárních cyklů Šumná města (natáčených v produkci České televize letech 1995–2008) a Šumné stopy (2010–2019). Šumná města se věnovala moderní architektuře českých sídel a měla celkem 66 dílů, Šumné stopy se v 54 dílech zaměřily na neprávem opomíjený odkaz českých architektů ve světě. Režisér a autor cyklů Radovan Lipus a scenárista David Vávra předložili veřejnosti erudovaný, citlivý a s úctou sestavený pohled na přeměny městské krajiny posledních století a srozumitelnou a hravou formou připomněli každému z nás jejich skutečné hodnoty.

Závěrečná zpráva poroty

Do letošního, již pátého ročníku České ceny za architekturu organizovaného Českou komorou architektů se přihlásilo 191 prací. Opět byla zvolena mezinárodní porota, tentokrát s architektky a krajinářskými architektky ze Slovenska, Maďarska, Francie, Holandska a Velké Británie, aby posoudila a ocenila současnou českou architekturu v národním a mezinárodním kontextu. V prvním kole výběru porota sestavila z předložených prací seznam 27 nominací. V druhém kole byl tento seznam po mnoha diskusích a hlasování zkrácen na šest, o kterých porota znova zevrubně debatovala, aby výběr opět zúžila na tři projekty a z nich vybrala vítěze.

Také letos se do soutěže přihlásil úctyhodný počet staveb, což porota přivítala a ocenila jejich šíří a rozsah. Od velkých po malé, rekonstrukce i novostavby, krajinářská architektura, průmyslové i školní budovy, bytové i kancelářské prostory, kostely i pivovary, památníky i parky. Porota posuzovala řadu projektů financovaných jak ze soukromých, tak veřejných prostředků, od renomovaných architektů i méně známých tvůrců, nechyběly ani projekty realizované na základě vítězství v architektonických soutěžích. Užší výběr reflektoval různorodost předložených prací – zařadili jsme mezi ně revitalizaci nábřeží, mateřskou školu, rodinný dům, průmyslovou halu, vintéku a sídlo firmy. Porota si také velmi váží staveb, které realizovali svépomocí studenti. Takové projekty porotu velmi zaujaly a zajistily podnětnou diskusi. Totéž platí také o některých dalších projektech, které se do užšího výběru nedostaly. I ony si kvůli svému důvtipu a imaginaci zaslouží uznání.

Porotu velmi překvapil a udělal na ni dobrý dojem vysoký standard architektonických řešení, což zúžující výběr ztěžovalo. Velká péče, kreativita, představitost a citlivost k širším vztahům byly evidentní v mnoha projektech, které jsme viděli. Vyjadřujeme náš upřímný obdiv a gratulujeme všem projektům v užším výběru. Tyto kvalitní stavby jsou důvodem k oslavě pro celou českou architekturu!

O cenách za rok 2020 se nemůže mluvit bez zmínky o pandemii nemoci covid-19, která ovlivňuje všechny aspekty života na celé zeměkouli. Pro proces udělování cen to bohužel znamenalo, že porota nemohla navštívit nominované budovy osobně, a tak se výběr prováděl prostřednictvím digitálních médií, na dálku. Organizátoři vyvinuli obrovské úsilí pro to, aby nečekané překážky překonali. Zajistili natočení filmů o všech 27 nominovaných dílech, takže porota dostala podrobné informace a měla možnost se ke kterémukoliv z nich vyjádřit a vznášet dotazy a vyjasňovat si řešení staveb. I když to samozřejmě znamenalo, že porota bohužel přišla o proži-

tek toho, když se člověk k nominovaným stavbám přibližuje, když do nich vstupuje, obchází je, dotýká se a vnímá jejich komplexnost, což není možné digitálně dostatečně reprodukovat. Ale doufáme, že budeme moci fantastické budovy, které jsme alespoň na dálku viděli, navštívit příští rok a užít si a oslavit dosažené výkony, kterých jsme byli svědky v přihlášených pracích.

Ještě důležitější je to, že pandemie nám všem zdůraznila význam místa, prostoru a spojení s nimi – bez ohledu na vzdálenost. Jedná se o skutečnosti, které architekti znají dlouho, ale které nyní široce a akutně vnímáme, bohužel často proto, že je mnozí postrádají. Ačkoliv se v Evropě začíná rýsovat ekonomická recese, která nevyhnutelně ovlivní stavebnictví, myslím si, že je důležité, aby architekti a lidé, kteří vytvářejí různé prostory, nezapomněli na tuto pozitivní lekci tvrdě získanou z omezení pohybu a spolupráce, která byla na nás v této době uvalena. A aby tyto zkušenosti i nadále propagovali mimo své profesní bubliny.

Naše okolí má na naše životy a to, jak je žijeme, obrovský vliv – dobrá architektura může znamenat velmi mnoho. Promyšlené návrhy pečlivě realizované tak, aby vytvářely místa povzbuzující společenské styky a umožňující slušné podmínky prostřednictvím vhodně voleného měřítka, jsou základem jakékoliv dobré architektury, kdykoliv a kdekoliv. Přívětivá autobusová zastávka, která láká člověka, aby se zastavil na kus řeči se sousedem; rozhledna, která nabízí cíl a možnost pohledu z jiné perspektivy, obnovený park, který dává prostor k nadechnutí, reflexi a načerpání nových sil; revitalizované nábřeží, které otevírá další kousek města a podporuje umělecké i komerční využití. Další z těchto projektů, které byly nedávno v České republice postaveny, i mnoho jiných, mimo jiné odhalují, co všechno může architektura přinést a jak velký vliv může i jen relativně malý zásah mít. Nezapomínejme na tuto pravdu v jinak zamřené nejistotě dnešní doby. A oslavme pozitivní přínos, který může architektura mít, v oceněných stavbách České ceny za architekturu.

Henri Bava

Čeští architekti vytvářejí moderně- -senzitivní design v dialogu s krajinou

Česká cena za architekturu se mi moc líbila, byla dobře zorganizovaná a představovala výběr chytrých a zajímavých projektů. Naše mezinárodní porota to zvládla online, z různých časových pásem: jeden z nás byl ve Spojených státech a my ostatní jsme se museli přizpůsobit, nacházet řešení na půl cestě. Porota byla velmi soustředěná, nepředpokládá: všichni byli pozitivní, zvědaví a připravení naslouchat názorům ostatních členů.

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Udělal na mě velký dojem, jak moc je česká architektura kontextuální, když jsem viděl, na kolik je specifická místa pro architektury inspirovající: vinohrady, obdělávaná pole, břehy řek nebo topografie: čeští architekti vytvářejí jakýsi moderně-senzitivní design v dialogu s krajinou.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Jak jsem řekl dříve, vaše architektura je velmi kvalitní, v každém měřítku, dokonce i rodinné domy jsou úžasnou příležitostí pro vaše talenty. To určitě naznačuje, že je stále málo velkých a komplexních projektů, nebo pokud takové jsou, není jich českým architektům zadáváno dost! Česká cena za architekturu je ideální způsob ukázat každému ve vaší zemi, jak skvělé architektury máte! Vědí, jak přizpůsobit návrh každému měřítku, a mají dobře fungující a svěží nápady. Jedním z dalších kroků ČCA by mohlo být její zaměření se na stavby většího měřítka, veřejný prostor, urbanismus a širší kontext i společenskou úlohu architektury.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Jistě, nejlepší a nejpříjemnější je návštěva na místě. A budovy v jejich kontextu města (moc mi chyběla Praha!). Bez osobní návštěvy na místě bylo pro porotu těžké ocenit individualitu a pak i úroveň výjimečných vlastností každého projektu. Abychom to všechno lépe pochopili, navrhli jsme, že budeme postupovat podle jedné velmi staré metody, a požádali organizátory, aby nám pokaždé ukázali místo před a po, místo abychom se jen dívali na výsledek jeho transformace. Organizátoři spontánně našli různé zdroje, online obrázky, mapy atd., aby nám představili původní situaci. A porota tak mohla sledovat strategii každého projektu, ocenit analýzu a reakci na ni a pak i kvalitu realizace. Bylo by prospěšné, kdyby soutěžící vždy poskytli s příhláškou více informací o místě a pozemku.

Jeanne Dekkers

Společnost a místo ovlivňují podmínky vzniku dobré architektury

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Jednotlivé realizované stavby je velmi těžké porovnávat, protože se od sebe navzájem liší. Vlastně se jedná o několik kategorií dohromady. Architektura a krajinářská architektura, architektura a interiér, částečná nebo celková rekonstrukce či nová funkce stávající budovy. Některé stavby jsou v podstatě sochami v krajině. Česká architektura a její tvarosloví je směsicí mezinárodního a tradičního stylu střední Evropy. Současní architekti jsou samozřejmě ovlivňováni mezinárodními trendy v jejich oboru. Ale u většiny projektů je důležitým tématem materializace. A já si myslím, že použití dobrých materiálů je součástí architektury střední Evropy, stejně jako její vztah k místu, přírodě nebo vystavěnému prostředí.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Již v prvním výběru bylo mnoho drobných projektů. Malé projekty jsou často projektovány a realizovány s velkou láskou, pozorností a péčí. Vidíte na jejich detailech, že na nich projektanti pracovali systematicky, postupovali od velkého měřítka až k nejmenšímu detailu. Myslím si, že v časech globalizace se malé měřítko stává stále důležitějším. Cítit se v dnešním velkém světě jako doma lze, jen pokud vám k tomu dá společnost a místo takové podmínky – podmínky, které umožní příjemné prostředí, kde se budeme cítit jako doma, vytvořit. To je důležité stejně pro bytové domy jako pro kanceláře i školní budovy.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Dobrá architektura je taková, která pracuje se všemi smysly. Všechny smysly spolu zajišťují prožitek dobré architektury. A toho nebylo možné docílit. Myslím, že porota dělala, co mohla. Její členové mají velké zkušenosti v tom, jak chápat architekturu prezentovanou na papíře. Ale nejlepší výsledek dobré práce poroty přináší živá diskuse o architektuře, o projektech, a samozřejmě jejich osobní návštěva. A to mi opravdu chybělo. Dokumentace jednotlivých projektů byla nádherná, profesionální, obrázky a videoprojekce nám o nich poskytly seriózní představu. Ale teprve kdybychom je mohli vidět na místě, v měřítku, s materiály a prostorem, teprve pak bychom měli skutečný prožitek kvalitní architektury.

Jeroen van Schooten

V české architektuře se objevuje více tradičního řemesla

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Česká architektura se samozřejmě od zahraniční nijak neliší, ale možná je v ní obsaženo víc tradiční řemeslnosti. A také mě hodně překvapila ohromná rozmanitost projektů. Kanceláře, zastávky, podniková ředitelství, soukromé domy, bytové domy, univerzitní budovy, rekonstrukce, muzea a další. To byl důvod, proč bylo pro porotu velmi těžké porovnat jednotlivé přihlášené projekty, ale na druhé straně nám to poskytlo zevrubný přehled o architektonické praxi v České republice.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Nevím, proč to tak bylo. V prvním kole jsme my, členové poroty, byli požádáni, abychom nominovali 25 nejlepších. A opravdu jsme mezi nimi vybrali relativně malé, ale velmi zajímavé realizace. Konečně, vřdyt jako profesionálové sami víme, jak je těžké provést a dokončit velký a složitý proces výstavby. U menších projektů jsou mnohdy ambice a záměry architekta jasnější. U velkých projektů se dost často musí dělat ústupky. A to je možná ten důvod, proč se do výběru dostal relativně velký počet menších projektů.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Organizace programu letošního ročníku byla kvůli pandemii Covid-19 těžká a přípravný tým ji zvládnul velmi dobře. Dali nám spoustu digitálních informací o všech projektech. Poslední kolo zasedání poroty, které trvalo několik dní, se konalo přes MS-Teams. Ukázali nám videa nominovaných projektů. Ale samozřejmě stále nejlepší způsob, jak zažít architekturu, je navštívit ji na místě a projít si ji. Doufám, že další ročník proběhne už bez pandemie a zase umožní mnohem osobnější přístup.

Alessandra Cianchetta

Kultura architektury v české společnosti žije a je všudypřítomná

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Během každé fáze hodnocení – od prvního výběru až po volbu vítězů – na mě udělaly obrovský dojem kvalita, důvtip a rozmanitost předložených projektů. Bez ohledu na měřítko, žánr či typologii bylo jasné, že současná česká architektura nežije jen z nespočetného množství širších kulturních odkazů. Ale že volně interpretuje svoji lokální identitu způsobem hledícím do budoucnosti a nachází si tak své místo na globální scéně.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Porota skutečně vybrala několik malých projektů, a nebyly to výhradně bytové projekty, které zaznamenala pro jejich výbornou kvalitu a provedení. To je zvlášť významný fakt, protože ukazuje vysoký stupeň architektonické kultury a úroveň kultivovanosti klientů a zadavatelů, a to znamená, že kultura architektury žije a je ve společnosti běžně přítomná.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Možné to je, ale není to ideální. Filmový tým odvedl skvělou práci a my jsme si opravdu mohli utvořit více než jen představu o tom, který projekt je dobrý a který o trochu méně. Avšak budova má v sobě subtilní prvky, které lze na fotografiích zachytit jen těžko, ať je sebelepší. Světlo, čas, atmosféru potřebujeme, stejně jako vše ostatní v životě, zažít přímo a všemi smysly.

Csaba Nagy

Nebylo jednoduché najít kvalitní velké budovy

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Udělal na mě dojem, jako na maďarského architekta, velký počet kvalitních budov s tolika různými funkcemi. Veřejné i soukromé zakáz-

ky. Byly mezi nimi vynikající příklady toho, jak architektura může oživit místa nebo stávající stavby.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Jako projektant vím, že je vždy lehčí navrhnout malou budovu s jasnou a jednoduchou funkcí. Stejně je to, když jste členem poroty, je lehčí pochopit malé projekty a také najít rozpory nebo nedůslednosti. To se stalo i nám v prvním kole výběru, takže jsme se nakonec donutili najít i nějaké velké budovy s komplexními funkcemi.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Velké poděkování patří především organizátorům za to, že zařídili všechny filmy o 27 projektech ze širšího výběru a dali porotě možnost klást otázky, když jsme potřebovali něco o některém projektu vyjasnit. I když to samozřejmě znamenalo, že si porota nemohla užít chvíle, když člověk k nominovanému projektu přichází, vstupuje do budovy, obchází ji, dotýká se a cítí ji, což digitálně zprostředkovat prostě nejde.

Štefan Polakovič

Slovenská architektura toleruje více cest než česká

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

Českou architekturu samozřejmě sledujeme a vnímáme její kvality celé roky. Na rozdíl od slovenské je většinou racionální, uspořádaná, upravená. Slovenská produkce je sice málokdy výjimečná, ale zdá se mi, že (hlavně mladší týmy) přistupují k řešení s volnějším postojem. Jako by se u nás tolerovalo více cest a výrazových architektonických jazyků, možností akceptace jejich vyjádření.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

V slovenských cenách je to velmi běžné. A snad i pochopitelné. Silné zaměření majitelů na své osobní cíle a problémy generuje zvýšený zájem o výsledek řešení, očekávanou kvalitu.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Beru to tak, že jsme neměli jinou možnost. Jistě je osobní návštěva architektury jedním z nejsilnějších momentů posuzování. Každý z porotců by asi potvrdil, jak mu obhlídka in situ změnila pohled na věc, kterou před-

tím viděl na fotografiích nebo nafilmovanou. Na obranu porotování v současné, složité situaci je ale potřeba říci, že všichni soutěžící na tom byli stejně, co se týče případné možnosti trochu jiného vyznění svých staveb. Ano, někteří v dobrém, jiní ve zlém. Tak jak může obhlídka stavbě pomoci, tak jí umí také uškodit. To, co nám porotcům nejvíce chybělo, je právě společný diskurs na místě činu, vnímání vazeb k prostředí, rozprava o návaznostech, detailech a posouzení celkového vyznění realizovaných prací. Co dělat? Tak to teď je. Jsem přesvědčený, že jsme, i přes ztížené podmínky, rozhodli správně.

Gillian Horn

Je důležité kvalitu výstavby posuzovat alespoň digitálně než nedělat nic

Je česká architektura něčím specifická? Co vás při posuzování staveb nejvíce překvapilo?

U předložených prací mě ohromil jejich smysl pro ukotvenost – u tolika z nich bylo patrné silné vnímání místa a kořenů. Bylo příjemně svěží, že budovy a jejich umístění v krajině byly neokázalé a všeobecně kvalitně postavené. To jsme skutečně rádi viděli.

V letošním roce se mezi finalisty dostaly relativně drobné stavby. Dá se z toho něco vyvozovat?

Neměli jsme stanovený proces a kritéria, jak získat užší výběr. Ale byli jsme rádi, že jsme v konečném seznamu nominovaných staveb a následně i finalistů mohli mít různé typy budov různých měřítek. Nechám na ostatních, aby z toho vytvořili závěry, co to může znamenat.

Kvůli pandemii COVID 19 jste nemohli navštívit nominované stavby osobně. Lze vůbec architekturu objektivně posoudit jen na základě fotografií a videoprojekce?

Možnost navštívit stavby osobně je samozřejmě lepší než je hodnotit z fotografií a videí, která nedokážou zachytit skutečný pocit, jež člověk získá na místě – například akustiku, dotyk a vůni, přímý vjem, který získáte, když někde fyzicky jste. Ale nedá se nic dělat. Já si myslím, že je lepší a důležité kvalitu výstavby – při omezeních daných pandemií – posuzovat alespoň digitálně než nedělat nic. A nemyslím si, že to snižuje úspěch vítězů. Když nic jiného, znamenalo to, že jsme nemohli plně ocenit výkony projektů v širším výběru. Ale doufám, že to budeme moci udělat příští rok, kdy budeme zase moci volně cestovat.

Rozhovory připravily Radka Fořterová a Markéta Pražanová, přeložila Lucie Metlíková

Reflexe pěti ročníků ČCA

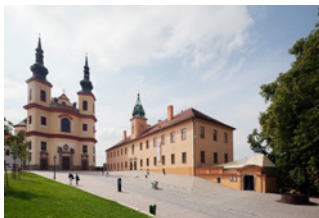
ČKA oslovila vybrané teoretiky a historiky architektury s žádostí o zhodnocení kvality architektury objevující se v posledních pěti ročnících České ceny za architekturu. Dalším úkolem vyzvaných osobností bylo posoudit, zda nominované stavby skutečně představují reprezentativní výběr české produkce, tedy zda ČCA a názor její poroty odráží stav české architektury.

ČCA 2016

ČCA 2017

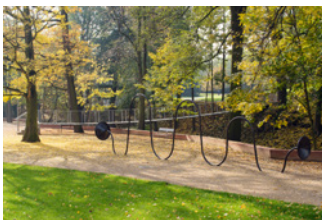
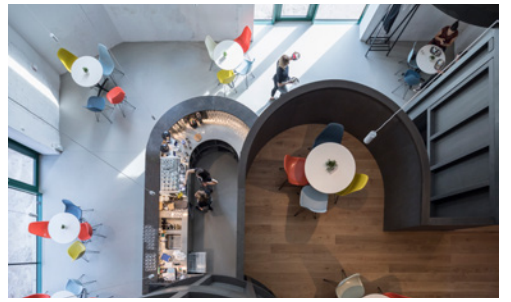
CCA 2018

CCA 2019

CCA 2020

České architektuře chybí společenská a především politická kultura

Jana Tichá
teoretička a kritička
architektury

Česká cena za architekturu je podle statutu udělována autorovi architektonického díla realizovaného na území České republiky bez ohledu na jeho národnost či státní příslušnost. Přesto se mezi přihlášenými a nominovanými vyskytují zahraniční architekti stále jen sporadicky, což nesvědčí o silném propojení české a evropské, neřku-li světové architektonické scény. Mobilita mladší generace architektů, podporovaná mj. i programy studentských výměnných pobytů, jako je Erasmus, tuto bilanci snad v dohledné době zlepšší. Českých architektů, kteří se usadí v zahraničí a založí vlastní kancelář třeba ve Vídni, zatím není mnoho, ale už je mezi nominovanými a finalisty najdeme. Hlavním pojítkem Ceny se světem za hranicemi České republiky je tedy stále mezinárodní porota. Ta je každoročně sestavena z respektovaných osobností, jimž mezinárodní praxe nechybí a zkušenost z práce v různých zemích a rozmanitých kulturních a společenských kontextech je dobře vybavuje pro práci porotce.

Mezinárodní porotu považuji za naprosto klíčovou pro kvalitu soutěže. Sedm nezávislých osobností poskytuje cennou zpětnou vazbu, která je pro relativně malou českou architektonickou scénu důležitá. Hodnocení poroty se příliš neliší od hodnocení domácí produkce českými experty, což je vlastně dobrá zpráva. Pokud se podíváme do ročenek Česká architektura nebo na české nominace na Mies van der Rohe Award, pak tam stavby finalistů ČCA zpravidla najdeme. Dá se z toho ale vyvozovat, že je česká architektura plně srovnatelná s evropskou úrovní? Mezi finalisty Evropské ceny za architekturu – Mies Award – už česká stavba nebyla více než deset let. Čím to může být, nad tím jsem se nedávno zamýšlela jinde (ve sborníku Ke stolu!, který vydal IPR). Prostý nedostatek profesní diplomacie, nebo spíš nedostatky v obecné architektonické kultuře? Obávám se, že tady ještě jeden, závažnější důvod. Česká cena za architekturu jej odkrývá stále znovu, v každém dalším ročníku.

Pokud se budeme držet mínění Kennetha Framptona, že architektonická kultura je tvořena dvaceti nebo třiceti lidmi ve věku zhruba od třicítky do padesátky, kteří v určité době pracují v určité zemi či regionu na dost vysoké úrovni, pak myslím, že tuto kulturu ve smyslu podhoubí kvalitní architektonické produkce máme. Co nám

chybí, je kultura společenská a především politická. Kvalitní veřejné stavby v České republice za těch pět let, co je Česká cena za architekturu udělována, bychom spočítali na prstech jedné – dobře, obou rukou. Mezi přihlášenými uchazeči o Českou cenu za architekturu jsou pravidelně zhruba dvě třetiny staveb soukromých investorů a jen jedna třetina staveb z veřejných rozpočtů, přičemž se často jedná spíše o rozpočty malých obcí než větších měst a celků. I velké kulturní instituce mnohdy financují zcela nebo z převážné části soukromí stavebníci. Tato neschopnost společnosti jako celku a její politické reprezentace budovat architektonickou infrastrukturu pro veřejný život nás od vyspělejších evropských zemí vzdaluje. Ovšem vzdaluje nás třeba i od Polska, které se potýká s vážnými problémy, ale přesto tam vzniklo v posledních letech hned několik pozoruhodných kulturních staveb z veřejné ruky nebo na bázi spolupráce veřejného a soukromého sektoru, na základě architektonické soutěže. A právě stavby významných veřejných institucí jsou zpravidla ty, které jsou v evropské soutěži Mies Award oceňované.

Ale zpátky k tématu, tedy k České ceně za architekturu. Její význam spočívá i v tom, že ukazuje zřetelně jak kvality, tak nedostatky české architektonické produkce. Některé jsou řešitelné architektonickými prostředky, jiné (a závažnější) bohužel asi ne. Vyhledáváním kvalitních staveb a jejich propagací sehrává ČCA důležitou roli v celkovém zlepšování společenského prostředí u nás, toho fyzického i toho mentálního a hodnotového. Po pěti letech je možná brzy na to, chtít vidět pouhým okem nějaké výrazné výsledky. Ale že je připravená půda, o tom nepochybuji. O významu mezinárodní poroty již byla řeč. Cena je dobře koncipovaná jako „prestižní, nikoli však elitní“ ocenění, nízkoprahový proces přihlášení díla do soutěže neodrazuje množství práce ani poplatky, které někdy pořadatelé podobných cen vybírají. Účast v soutěži je tak snadno přístupná i mladým a začínajícím architektům a architektkám, kteří díky publikaci všech přihlášených děl v internetové databázi získávají šanci upozornit na svou práci široký okruh zájemců z řad odborníků i laiků, a třeba i potenciálních klientů. Po rekordní účasti v prvním ročníku zájem architektů poklesl na polovinu (mám za to, že v tom hrál roli i poměrně velkorýsy časový limit pěti let od dokončení stavby; od druhého ročníku je naprostá většina staveb z posledního roku, maximálně dvou), nyní však počet přihlášek znovu mírně stoupá. Pozoruhodným rysem letošního ročníku je nízký počet nominací, vybraných porotou do druhého kola. Snad to není vzkaz o kvalitě české architektonické produkce, ale zkrátka jen výsledek jednání sedmi lidí, kteří se mají na něčem shodnout.

Česká architektura postupně ztrácí schopnost posouvat se dál

Jakub Potůček
historik umění
a architektury

Rád bych předestřel, že dříve bych jakékoliv bilancování odmítnul. Ovšem dnes, kdy tolik problémů získává děsivě hmatatelné rozměry, výzvu České komory architektů vítám jako příležitost říci, kam myslím, že má naše architektura směřovat.

Když ČKA v roce 2016 uvedla v život Českou cenu za architekturu, vedl ji k tomu bohužel záměr zvýšit povědomí o zdejší tvorbě. Jak se to daří za hranicemi, je otázka, nicméně doma je Komora bezpochyby úspěšná. Soutěž totiž koncipovala tak, aby probíhala krok po kroku napříč celým rokem. Nominované stavby, z nichž pak mezinárodní porota vybere vítěze, veřejnosti dávkuje po částech, což logicky šponuje její zájem a očekávání, které jsou díky dobře cílené mediální kampani směřovány k finální televizní show. Připočteme-li k tomu pluralitu – soutěž je bez jakýchkoliv poplatků a registrací přístupná komukoliv, kdo na území České republiky během uplynulých pěti realizoval jakoukoliv stavbu – máme tu životaschopný model s potenciálem, se kterým je ale nutné dál pracovat. Obávám se totiž, že současná podoba soutěže, která se pro rozjezd zdála optimální, není z dlouhodobého hlediska udržitelná. Její koncept je příliš liberální a výstup, de facto jediná hlavní cena, tudíž nemůže komplexně reflektovat dění.

Je samozřejmě dobře, že konečné rozhodnutí má v rukou výhradně nezávislá mezinárodní porota, jenomže ta ze své podstaty disponuje jen povrchními informacemi. A protože se ve svém rozhodování neopírá o žádný soubor přesně definovaných hodnotících kritérií, determinují její verdikt osobní preference, jež mají tendenci upřednostňovat před dalšími aspekty díla jeho esteticko-formální stránku. Nominované práce včetně vítězné nám pak o naší stavební tvorbě neřeknou víc než to, co už dobře víme. Tedy že nejsilnější stránku české architektury představují malé úsporné stavby, krásné, leč poněkud zbytečné solitéry, dále mateřské a základní školy, úpravy veřejného prostoru, rekonstrukce památek staré i moderní architektury a především konverze průmyslových objektů. Dobře také víme, že takových staveb je stále málo, ale když už je oslavujeme, dejme tomu krásnou školní budovu, nechceme pranýřovat ty, kdo s pomocí polystyrenu zprnili nejednu funkcionalistickou školu. Jis-

tě, negativa se v programech galavečerů špatně vyjímají. Jenomže pokud má ČKA vyšší ambice než jen produkovat zábavní show, pak by měla formát soutěže přepracovat. Jinak hrozí, že její výsledky budou dál veřejnosti říkat, že stavět nepotřebné stavby nebo plýtvat betonem jen tak pro forma je v pořádku, zatímco hledání alternativ, ať už v oblasti stavebních postupů či vizuality, už nikoli.

Ano, narážím tím na podobu českého architektonického mainstreamu, který mi připadá jako vystřížený ze života zlaté mládeže, v jejímž prostoru pochopitelně neexistují žádné problémy ani výzvy, kterým je nutné čelit. Proto jediné, co takovou tvorbu zajímá, je vizuální stránka věci odehrávající se ve znamení pouze jediného stylu, jakéhosi derivátu někdejšího minimalismu. Česká architektura v honbě za atraktivní vizualitou, která se tu spolu s designem a betonem stala fetišem, tak postupně ztrácí stylovou rozmanitost, odpovědnost i schopnost posouvat se dál. Ocitla se tak v situaci, která se nápadně podobá stavu z počátku dvacátých let 20. století, což jsem si plně uvědomil v souvislosti s přípravou loňské výstavy Devět-sílu, od jehož založení letošního 5. října uplynulo sto let. Tehdejší architekti, a nejen ti devětsílitští, byli přesvědčeni, že stavební tvorba ustrnula v neschopnosti reagovat na dalekosáhlé společenské změny, protože nedokázala nebo snad nechtěla skoncovat s minulostí.

Stejně rázně, jako se s minulostí rozešla avantgarda, právem ji viníc z rozpoutání první světové války, se od současných mechanismů zodpovědných za blížící se klimatický kolaps musí odtrhnout také naše architektura. Jedině pak budou její protagonisté moci směřovat k nezbytné, ekologicky už skutečně šetrné architektuře. Ke stavbám inovativně využívajícím obnovitelných i kompozitních materiálů a šetrným betonem jen pro případ, kdy to vyžadují extrémní podmínky v kombinaci se specifickou funkcí. Samozřejmě, že taková transformace architektury v sofistikovanou multioborovou disciplínu, která se již evidentně neobejde bez zapojení umělé inteligence, nebude lehký proces. Ale nám už se přece limity dané oborem, společenským konsenzem nebo dobou nedjednou podařilo překročit. Jenom jsme na to pozapomněli. Dobré příklady najdeme třeba ve 40. a 50. letech, kdy průmysloví architekti vyvíjeli a v praxi ihned uplatňovali mnohem progresivnější metody, než si spojujeme s výstavbou panelových sídlišť. Nebo v heroické éře Hubáčkova vedení SIALu, jehož televizní věž na Ještědu nám budiž stálým vzorem i příkladem. Hledání podoby budoucí architektury má ještě jeden pozitivní aspekt. Nebudeme muset marnit čas něčím tak marginálním, jako je styl, protože ten se v kritické reakci na změny, jež nás v blízké budoucnosti neminou, zrodí přirozeně, sám, stejně, jako se avantgardě při hledání nových forem vyjevil purismus. Možná jsem naivní, když si myslím, že rolí České ceny za architekturu je posouvat zdejší stavební kulturu právě tímto směrem, nicméně u zrodu takové soutěže budu s radostí nápomocen.

Z hlediska kultivování profese by nás mělo zajímat

komplexní vystavěné prostředí

Ondřej Beneš
architekt

Cesta vedoucí k založení České ceny za architekturu v režii České komory architektů byla dlouhá. K samosprávě profese, vydávání periodika, spolupráci se samosprávami ve věci zřizování obecních architektů, podpore pořádání architektonických soutěží bylo vyhodnocování kvality realizací připojeno skoro logicky. Česká komora architektů tak má v agendě celkové kultivování architektonické profese, která zahrnuje i se soutěžením spjaté výstavy a podporu regionálních samospráv. Až se můžeme ptát – kam dál chce Komora růst? Bude stát i u podpory regionálních center architektury?

Bilanční reflexe z vývoje polistopadové prezentace architektury vedoucího k ČCA byla možná ještě zajímavější. V českém prostředí by tak k podkladům, se kterými pracujeme a ke kterým už dlouhodobě patří průběžná reflexe časopisecká, kurátorská, výstavní mohl být další neméně cenný zdroj.

Česká cena za architekturu na svém počátku, v prvním ročníku, udělala ostrý řez. Účast a kvalita přihlášených prací byly mimořádné, mimořádná byla i porota. Prezentace prací prostřednictvím ČCA je už od samého počátku výjimečná. Akce není jednorázová, ale jsme v souvislosti s ní provázeli celým rokem navýsost společenskými akcemi. Grafika publikací, web, výstavní panely, vše „má styl“.

Na otázku, zda ČCA odráží stav české architektury, musím odpovědět, že ano. Stejně jako si nejsem vědom, že by v odborné veřejnosti vznikala pnutí nesouhlasu vůči postupu nebo hodnocení poroty. Určitě se najdou realizace, kterým bych z palety přihlášených dal mezi nominované přednost, a naopak některé mě mezi nominovanými překvapí. Chápu to ale tak, že se vždy jedná o autorský výběr konkrétní, subjektivně uvažující poroty.

Velmi dobře si pamatuji to všeobecné uspokojení nad výsledky prvního ročníku. Reprezentativní výběr finalistů i výběr výherce, který asi nejvíce překvapil samotného vítězného autora. Osobně jsem vítal přenesení těžiště pozornosti na jižní Moravu v druhém ročníku, stejně jako návrat do Liberce v loňském ročníku přes monumentální realizaci betonárky na pražském industriálním předměstí.

Detailnímu hodnocení kvality staveb posledních pěti ročníků mám tendenci se vyhýbat. Velmi dobře si uvědomuji, že i za tím posledním projektem dokumentovaným architektonicky čistými fotografiemi se skrývá silný příběh, který barevná reprodukce zploští, vyprázdní.

Když jsme s kolegy vyhodnocovali finalisty prvního ročníku, shodli jsme se na tom, že mohl zvítězit doopravdy kdokoli. Určitě se můžeme pokoušet vytvářet si dodatečnou „srovnávací rovinu“, která nám pomůže výsledky vyhodnocovat. Určitě by nám ke správnému rozhodování přispěla nejvíce analýza z pohledu fenomenologického zakotvení, které u nás má velmi silné tradice. Nejvyšších met dosáhlo především v Anglii svůj talent rozvíjejícím Daliborem Veselým, na něž v českém prostředí navazuje především Oldřich Ševčík a Petr Kratochvíl. Toto „fundamentální“ zakotvení teoretického diskursu má své protiváhy v diskursu světovém, například v názorech a postojích M. Hayse nebo P. Eisenmana. Naproti tomu bychom mohli většinu českých úvah o architektuře zařadit do operativních přístupů, které bychom na světové scéně zařadili do – obzvláště na východním pobřeží USA kultivovaných – „projektivních teorií“.

Vzhledem k velké diskontinuitě vývoje architektonické teorie a kritiky v druhé polovině dvacátého století u nás se nejzřetelnější „zkratka“ stal koncept „české přísnnosti“, který se stále nepodařilo doplnit do produktivní polohy kultivování jejího protipólu obdobným způsobem, jako k tomu dospěli nám historicky a kulturně velmi blízcí Rakušané.

Z hlediska pro architekturu nejvlastnějších kvalit a vlastností by u nás ale mohl zakofenit pohled hodnotící architekturu z hlediska přínosu, který v nadcházející digitální době bude ještě hledanější, z pohledu skutečného fyzického lidského setkávání.

Pokud jsem na začátku příspěvku psal o výhodě komentující profesně-společenskou situaci vedoucí k ustavení ČCA, nejiné je to i s definicí prostředí, klimatu, ve kterém si architektonická produkce hledá své místo na slunci. Zde v českém prostředí významnou práci vykonává Václav Cílek. Jsou to právě společenské obory pohybující se na hraně zájmu, které nám již delší dobu dávají najevo, že krize, která na nás čeká, má být řádově razantnější než ta, kterou jsme si prošli na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Už nyní se hlasitě ozývají dlouho nashromážděné problémy způsobu, které byly ještě donedávna okrajové. U toho všeho by měli být i architekti a těší mne, že špičkové architektonické práce objevující se mezi finalisty každého ročníku ke zpracovávání takovýchto témat směřují.

O co by se mohli kritici architektonické práce pokoušet? Akupunkturní estetická, kunsthistorická, kurátorská hodnocení jednotlivých architektonických zásahů jsou velmi efektivní. Rádi používáme, interpretujeme, reinterpetujeme minulost, do které se konkrétní návrhy pokoušíme včíst, zařadit. Z hlediska celkového dalšího kultivování profese by nás mělo stejným způsobem zajímat i komplexní vystavěné prostředí, abychom se naučili produktivním způsobem uchopit realitu tak, že i pokleslá a průměrná architektonická díla v ní budou mít své místo.

CENA
ARCHITEKTŮ

NEJLEPŠÍ
PROJEKT V ČR

ABSOLUTNÍ
VÍTĚZ

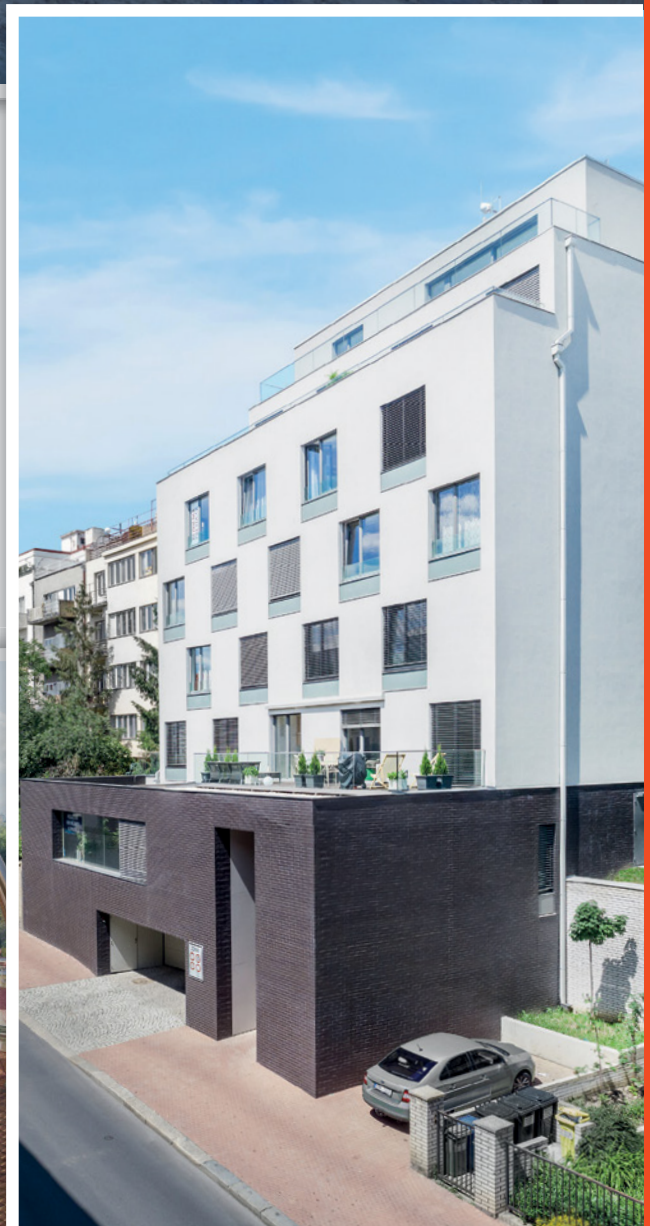
*Chybí Vám v dnešní době více prostoru
a maximální soukromí pro plnohodnotnou
práci z domova a klid pro učení Vašich dětí?*

 Real-Treuhand
Raiffeisen Immobilien

*Představujeme Vám unikátní byt
4-5 + kk v nejvyšším patře rezidence, který je
ihned k předání ve stavu shell & core, což
Vám umožní řešení interiéru přesně
dle Vašich představ.*

Podívejte se na 3D virtuální prohlídku bytu na:
WWW.REZIDENCEPALATA.CZ

Praha 5 - Smíchov

88

SOUTĚŽE

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ – KOMPLEXNÍ REKONSTRUKCE AREÁLU TRÁVNÍČKOVA, BRNO

Dvoufázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Generální finanční ředitelství, Praha
Organizátor	CCEA MOBA
Sekretář soutěže	Karin Grohmannová
Předmět soutěže	Komplexní rekonstrukce areálu Trávníčkova v Brně pro potřeby Finanční správy České republiky. Cílem bylo stávající budovy zrekonstruovat, adaptovat a dostavět tak, aby vyhovovaly zhruba 420 pracovníkům, jejichž přestěhování je zde plánováno z jiných brněnských a okolních lokalit. Klíčovými tématy měla být energetická úspornost, příjemný kontakt veřejnosti s úřadem a adekvátní podmínky pro práci zaměstnanců Finanční správy.
Datum konání soutěže	4. 6.–27. 9. 2019
Porota	Martin Komárek, Tomáš Rozehnal, Stanislav Běhal, Jakub Cigler, Svatopluk Sládeček, Lada Kolaříková, náhradníci Michal Sedláček, Tomáš Kozelský
Počet odevzdaných návrhů	12
Ceny a odměny celkem	2 500 tis. Kč
1. cena (1000 tis. Kč)	UYO architekti, s. r. o. / Kamil Zezula, Jan Skoumal, Adam Zezula

Návrh nejvyšší měrou naplnil svým zpracováním kritéria stanovená soutěžními podmínkami. Porota zde oceňuje celkovou lo-

giku provozu a dispozic stejně jako střídme ztvárnění fasád lehce navozující étos první republiky.

2. cena (700 tis. Kč)	4DS, spol. s r. o. / Luboš Zemen, Eva Zemenová, Vojtěch Navrátil
3. cena (400 tis. Kč)	BY architects, spol. s r. o.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ – PŘÍSTAVBA A NÁSTAVBA BUDOVY, PŘÍKOP, BRNO

Dvoufázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Generální finanční ředitelství, Praha
Organizátor	CCEA MOBA
Sekretář soutěže	Karin Grohmannová
Předmět soutěže	Přístavba a nástavba budovy na adrese Příkop č. p. 25 v Brně pro potřeby Finanční správy České republiky. Cílem bylo stávající budovu adaptovat a dostavět areál tak, aby vyhovoval zhruba 370 pracovníkům, jejichž přestěhování je zde plánováno z jiných brněnských a okolních lokalit. Klíčovými tématy měla být energetická úspornost a adekvátní podmínky pro práci zaměstnanců.
Datum konání soutěže	7. 6.–27. 9. 2019
Porota	Martin Komárek, Tomáš Rozehnal, Stanislav Běhal, Jakub Cigler, Svatopluk Sládeček, Lada Kolaříková, náhradníci Michal Sedláček, Tomáš Kozelský
Počet odevzdaných návrhů	7
Ceny a odměny celkem	2100 tis. Kč
1. cena (900 tis. Kč)	Kuba & Pilař architekti, s. r. o.

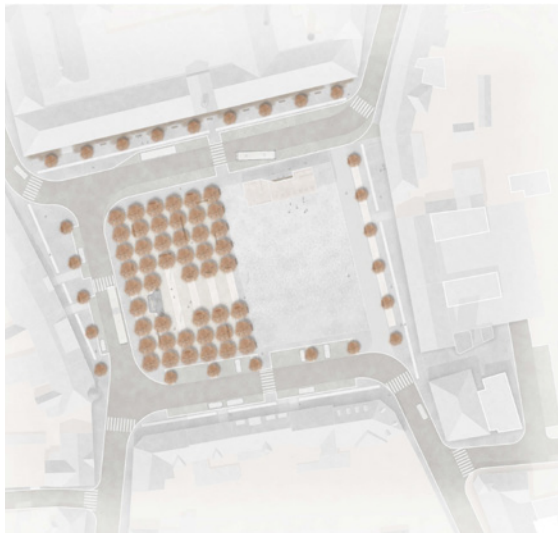
Návrh nejvyšší měrou naplnil svým zpracováním kritéria stanovená soutěžními podmínkami. Porota tento návrh shledala nejvyšší kvalitou zejména z provozně-funkčního hlediska, ale také z hlediska profesionality zpracování.

2. cena (550 tis. Kč)	M2AU, s. r. o.
3. cena (350 tis. Kč)	Radko Květ

ZBRASLAVSKÉ NÁMĚSTÍ, PRAHA

**Mezinárodní otevřená jednofázová
projektová architektonicko-krajinářská
soutěž o návrh**

Vyhlašovatel	Městská část Praha-Zbraslav
Organizátor	MOBA studio / CCEA MOBA
Sekretář soutěže	Karin Grohmannová
Předmět soutěže	Nalezení nejlepšího řešení pro hlavní náměstí v historické zástavbě městské části Praha-Zbraslav. Cílem bylo vytvořit kvalitní veřejný prostor napomáhající veřejnému životu a nalezení vhodného dopravního řešení, ve kterém chodci, veřejná doprava a individuální automobilová doprava budou tvořit logický celek. Cílem soutěže bylo pro městskou část najít partnera pro vytvoření kvalitního veřejného prostoru. Odhadované stavební náklady na realizaci jsou 50 mil. Kč bez DPH.
Datum konání soutěže	20. 2.–19. 6. 2020
Porota	Zuzana Vejvodová, Lucie Miovská, Zdeněk Sendler, Martin Jančok, Petra Marko, náhradníci Tomáš Ctibor, Filip Ditrich, Jana Zdráhalová
Počet odevzdaných návrhů	32
Ceny a odměny celkem	800 tis. Kč
1. cena (350 tis. Kč)	Luboš Františák, Matěj Ondruch, Viktor Schwab

Porota oceňuje celkovou vyváženost a čitelnou organizaci prostoru, která umožňuje bohatou nabídku využití. Autoři potvrzují, co je na náměstí neměnné, odklání průjezdnou dopravu od východní strany, propojují ji s hlavní plochou a dávají tak příležitost jejímu rozvoji. Zároveň vhodně nastavují velikost náměstí, pomocí zeleně pracují s měřítkem a proporcí a dle názoru poroty dosahují harmonického dojmu: polovina náměstí pro „pobyt v přírodě“, polovina pro „pobyt ve městě“ nabízí

dvoji obytnost. Otevřenější a uzavřenější prostory se vzájemně doplňují a koexistují v dobrém vztahu. Z krajinářského hlediska má návrh jasnou, silnou strukturu, která podporuje charakter náměstí pro jakékoli využití, ať už v běžném denním provozu nebo pro akce s programem. Porota také chválí pietní integraci pomníku do zeleně bez zbytečného patosu. Návrh je ve svém schématu dostatečně flexibilní a jeho další úpravy v rámci dopracování studie nepoškodí autorský koncept.

2. cena (250 tis. Kč)	ateliér tečka / Ateliér RENO / Luboš Klabík, Tomáš Klapka, Jaroslav Malina, Jitka Žambochová, Natálie Polesnáková, Kristýna Cmiralová, Jiří Koudelka
3. cena (150 tis. Kč)	Ondřej Tuček, Anna Blažková, Jan Binter, Matouš Štrba
Mimořádná odměna (25 tis. Kč)	BIRO space society (Chorvatsko)
Mimořádná odměna (25 tis. Kč)	Josef Hlavatý, Lenka Hlavatá

**TĚLOCVIČNA U ZŠ VÁCLAVA HEJNY V ČERVENÉM
KOSTELCI**

**Užší jednofázová projektová
architektonická soutěž**

Vyhlašovatel	Město Červený Kostelec
Sekretář soutěže	Michal Kudrnáč
Předmět soutěže	Zpracování studie nové tělocvičny v prostoru u ZŠ Václava Hejny (resp. mezi školami). Prvořadým cílem soutěže bylo nalezení odpovídající architektonické formy veřejné budovy tělocvičny a návrh studie této novostavby.
Datum konání soutěže	4. 5.–7. 8. 2020
Porota	Rostislav Petrák, Lukáš Ehl, Jan Hájek, Milan Vít, Štěpán Valouch, náhradníci Jiří Regner, Pavel Matyska, Mária Maninová
Počet odevzdaných návrhů	5
Ceny a odměny celkem	330 tis. Kč
1. cena (150 tis. Kč)	Ondřej Císlar, Filip Rašek, Barbora Lopraisová, Josef Choc

Porota oceňuje umístění vstupu z ulice B. Kafky včetně umístění adekvátního nástupu a ustoupení od uliční fronty. Nástup z horní části pozemku přináší nejlepší dispoziční řešení i příspěvek k veřejnému životu města a vztahu k budově divadla. Zároveň porota kladně hodnotí vazbu na parkování v ulici i k volejbalovému hřišti. Oceňuje jasnou logiku provozu oddělení sportovců a veřejnosti. Spodní část pozemku je ohleduplná k bytovému domu. Doporučení poroty: Porota považuje za slabší vztah nové a staré budovy, a proto doporučuje zvážit architektonické řešení napojení. Dále doporučuje přehodnotit umístění zrcadlového sálu v těsném kontaktu s ulicí. V dalším zpracování návrhu porota i zadavatel klade důraz na větší ekonomii zvoleného řešení, zejména nosné konstrukce haly i materiálového řešení. Velké okno na jižní fasádě bude způsobovat nerovnoměrné osvětlení hrací plochy, zároveň ale zadavatel vítá možnost přímého propojení na dvůr. Porota má obavu z řešení stísněného prostoru mezi školou a novou halou.

2. cena (100 tis. Kč)	Petr Malý, Zdeněk Chmel, Miroslav Chmel
3. cena (80 tis. Kč)	Sporadical / Aleš Kubalík, Jakub Našinec, Veronika Sávoová, Josef Kocián
4. cena	Jan Žalský, Tomáš Nováček, Vojtěch Tecl, Daniel Tomas Rodríguez Pino, Aneta Voženílková, Max Lipovský
5. cena	A.D.N.S. Production, s. r. o.

NOVÁ POBOČKA KNIHOVNY MĚSTA OLOMOUCE NA UL. TRNKOVA

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Statutární město Olomouc
Organizátor	Jan Horký
Sekretář	Jakub Kučera
Předmět soutěže	Řešení umístění pobočky Knihovny města Olomouce do objektu původní sídlištní kotelny na sídlišti, v křižovatce ulic Trnkova, Zikova a Rožňavská. Součástí řešení měl být jak návrh provozního a dispozičního uspořádání, tak návrh zapojení knihovny do života sídliště. Knihovna zde není vnímána jen jako „skladiště knih“, ale i jako komunitní centrum. Tedy místo setkávání, sdělování zkušeností, rozvíjení čtenářské gramotnosti, spolupráce se školami v okolí, setkávání s rodiči a malými čtenáři, konání výtvarných dílniček a besed s regionálními osobnostmi. Zvolený návrh má být následně rozpracován do dalších stupňů projektové dokumentace.

Datum konání soutěže	2. 3.–25. 6. 2020
Porota	Karel Konečný, Petr Hruša, Jitka Molnárová, Vítězslav Nový, náhradníci Pavel Grasse, Jana Křenková, Tomáš Jalučka, Michal Giacintov
Počet odevzdaných návrhů	58
Ceny a odměny celkem	290 tis. Kč
1. cena (110 tis. Kč)	kcarch, s. r. o. / Václav Kolínský, Ondřej Šperl, Václav Čermák

Návrh byl shledán na vysoké úrovni zejména s ohledem na pozoruhodné uspořádání prostorového plánu a splnění knihovnických nároků. Některé detaily musí být znovu ověřeny a dopracovány, ale vnitřní, téměř samozřejmě řešení uspořádanosti nabízí pozoruhodnou až hravou dispozici celého interiéru. Z hlediska vnější formy objekt jednoduchým až triviálním způsobem kopíruje půdorysnou stopu kotelny a určité odlehčení s prosklením v nadstřešním navýšení vzbuzuje pochybnosti o splnění nezbytných nároků na VZT zejména z hlediska tepelných zisků. Návrh je oceňován i z hlediska hledání prostoru pro technologie VZT, jejich rozvody apod. Jednoduchá forma však vyžaduje značné nároky na preciznost detailu a zpracování všech podrobností nejen vnějšího, ale i vnitřního architektonického výrazu. Zahradní úpravy, naznačené víceméně pouze ve vizualizaci, nabízejí další možnosti a dopracování jinak velmi jednoduchého vnějšího výrazu.

2. cena (100 tis. Kč)	Refuel, s. r. o. / Jan Skoupý, Zbyněk Ryška
3. cena (50 tis. Kč)	Daniel Struhařík, Miroslav Malý, Miroslav Chmel, Zdeněk Chmel, spolupráce Jan Ambrož
Odměna (15 tis. Kč)	The Büro, s. r. o. / Jan Vrbka, Ivo Stejskal, Jan Rolinc, Iva Mrázková, Kristýna Blažičková, spolupráce David Erik Bernátek
Odměna (15 tis. Kč)	Jaroslav Malina, Antonín Pokorný, Cyril Nešleha, Marcela Koukolová

NÁVRŠÍ POUTNÍHO KOSTELA NA CHLUMKU

Jednofázová otevřená projektová
architektonicko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel	Město Luže
Sekretář	Lada Vodičková
Předmět soutěže	Návrh krajinářských a stavebních úprav veřejných prostranství v oblasti návrší poutního kostela Panny Marie na Chlumku v Luži.
Datum konání	1. 6.–14. 8. 2020
Porota	Veronika Pešinová, Petr Budil, Tomáš Soukup, Vladimír Balda, Michal Fišer, Kurt Gebauer, Maxím Turba, náhradníci Michal Zlesák, Darina Holomková, Petr Pinkas, Klára Zahradníčková
Počet odevzdaných návrhů	12
Ceny a odměny celkem	530 tis. Kč
1. cena (200 tis. Kč)	IXA, v. o. s. / Benedikt Markel, Tomáš Hradečný, Klára Hradečná, Filip Chládek, Eliška Martínková, Jakub Kochman, Julie Kopecká, Martina Požárová

Návrh přináší na základě analýzy širších vztahů kvalitní (krajinářské) řešení území s logickým trasováním cest. Porota ocenila koncepční práci s motivem zídek jako prvku, který řešené území propojuje a řeší jeho jednotlivé prvky – vyrovnání terénu, částečné zakrytí nevhodných pohledů, posezení pro návštěvníky území, řešení dopravy v klidu (parkování) či prostoru pro možné zakomponování artefaktů. Jako hodnotné porota ocenila ponechání otevřeného pohledu na kostel P. Marie z jižní části řešeného území. Cenné je navržené plynulé propojení obou řešených částí, především prostoru před vstupem na Chlumek a do Lidového domu.

2. cena (170 tis. Kč)

3. cena (120 tis. Kč)

Ivan Vavřík, Anita Prokešová, Richard Ott, Lenka Feifrlíková SYMBIO STUDIO / Pavla Drbalová, Marie Gelová, Sandra Chlebovská, Matouš Lipus, spolupráce Jakub Nakládal, Anna Sedlmajerová, Pavlína Víchová

Odměna (20 tis. Kč)

BY architects, spol. s r. o. / Markéta Zdebská

Odměna (10 tis. Kč)

Petr Velička, Markéta Veličková

SOUTĚŽE PO TERMÍNU ODEVZDÁNÍ SOUTĚŽNÍHO NÁVRHU / ŽÁDOSTI O ÚČAST

ÚPRAVY VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ S VÍCEÚROVŇOVÝM PARKOVÁNÍM, BŘECLAV

Jednofázová užší projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Sekretář
Předmět soutěže

Město Břeclav
Karel Bařinka
Řešení veřejného prostranství s víceúrovňovým parkováním v prostoru u křižovatky ulic Slovácké a Stromořadí v Břeclavi. Úpravy veřejného prostranství vhodným způsobem dotvoří objekt pro parkování. Víceúrovňové parkování bude konstrukčně řešeno jako modulová stavba. V 1. etapě budou realizovány na místě stávajícího parkoviště úroveň přízemí a 1. podlaží, pojízdné střechy. Předpokládanou optimální celkovou kapacitou 1. etapy bude cca 152 parkovacích míst. V 2. etapě, která je uvažovaným výhledem za předpokladu dořešení souvisejících majetkových vztahů, bude navrženo řešení nároží a části při ulici Stromořadí. Navrženo může být rozšíření parkovacích ploch, případně občanská vybavenost. V 3. etapě bude návrh řešením umožňovat nadstavbu o jedno podlaží na celkový počet 2 podlaží a pojízdné střechy, a celkovou kapacitu cca 228 parkovacích míst. Objekt bude řešen v maximální možné míře jako energeticky soběstačný. Návrh musí respektovat ekonomické možnosti vyhlašovatele.

Předpokládané ceny a odměny celkem	290 tis. Kč
Porota	Svatopluk Pěček, Jakub Matuška, Jitka Ressová, Pavel Jura, David Mikulášek, náhradníci Zdeněk Mrlák, Vojtěch Mencl
Datum podání žádosti o účast	30. 10. 2020
Datum odevzdání soutěžních návrhů	10. 2. 2020

KRNOV NA START – REVITALIZACE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU V KRNOVĚ

Jednofázová užší projektová urbanisticko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel	Město Krnov
Organizátor	CCEA MOBA: MOBA studio
Sekretář soutěže	Igor Kovačević
Předmět soutěže	Návrh veřejných prostranství v okolí sportovišť při Smetanově okruhu a ulici Petrovicke a zároveň zpřístupnění areálu sportovišť v co největší míře veřejnosti. V rámci řešeného území je nutné vytvořit logické pěší cesty a navrhnout podobu ulice Petrovicke a vyřešit parkování. Cílem soutěže je pro město Krnov najít partnera pro dlouhodobou spolupráci při vytváření kvalitního veřejného prostranství. Odhadované stavební náklady na realizaci jsou 35 mil. Kč bez DPH, bez přeložek sítí. Soutěž tyto předpokládané náklady ověří a bude sloužit jako indikátor pro jejich případnou aktualizaci.
Předpokládané ceny a odměny celkem	550 tis. Kč

Porota	Tomáš Hradil, Zuzana Matelová, Radmila Fingerová, Alice Michálková, Adam Gebrian, náhradníci Lubomír Dehner, Tomáš Bindr
Lhůta pro podání žádostí o účast	9. 10. 2020
Datum odevzdání soutěžních návrhů	4. 12. 2020

CENTRUM SOUČASNÉHO UMĚNÍ A ARCHITEKTURY, ČESKÉ BUDĚJOVICE

Jednofázová užší projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Statutární město České Budějovice
Organizátor	Miroslav Vodák
Sekretář	Dagmar Zegermacherová
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu rekonstrukce sou-

časného „Domu umění“ na náměstí Přemysla Otakara II. č. p. 127 na „Centrum současného umění a architektury“. Součástí řešení bude návrh turistického informačního centra, výstavní galerie, edukačního centra, kancelářských prostor, experimentálního interaktivního prostoru, nezbytného sociálního a technického zázemí, včetně úpravy dvora a podloubí objektu.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

640 tis. Kč

Juraj Thoma, Viktor Vojtko, Světlana Procházková, Zdeněk Fránek, Zdeněk Jiran, Pavel Nasadil, Martin Krupauer, náhradníci Hynek Látal, Zuzana Kurz, Eva Zemenová

Termín podání žádostí o účast
Datum odevzdání soutěžních návrhů

16. 11. 2020
8. 2. 2021

OBYTNÁ ČTVRŤ DVORCE, TÁBOR

Soutěžní workshop nastavený na principech užší jednofázové projektové architektonické soutěže

Vyhlašovatel
Organizátor a sekretář
Předmět workshopu

Město Tábor
Iveta Čierna
Návrh urbanistického řešení lokality bývalých kasáren Jana Žižky v Táboře, kde by měla vzniknout nová obytná čtvrť Dvorce. Návrh stanoví formu a funkční využití daného území včetně návaznosti na širší okolí. Záměrem města Tábor je nalezení optimálního urbanistického řešení a využití území s ohledem na udržitelnost rozvoje místa, tj. energetickou a ekonomickou efektivitu, adaptabilitu na změny klimatu, sociální propustnost a dopravní napojení. Základní vizí areálu je smíšená městská čtvrť kombinující bydlení, pracovní příležitosti, základní služby, občanskou vybavenost a sportovně-relaxační možnosti s využitím širší občanské vybavenosti v okolí. Cílem je definování vize a charakteru samostatně fungující městské čtvrti, která se citlivě zapojí do živé existující struktury města a naplní aktuální poptávku potřeby navýšení bytového fondu. Očekává se nadčasové řešení v souladu se současnými urbanistickými trendy.

Předpokládané ceny a odměny celkem	900 tis. Kč
Porota	Štěpán Pavlík, Václav Klecanda, Jan Šěpka, Pavla Melková, Jiří Klokočka, náhradníci Michaela Petrová, Olga Bastlová, Lenka Burgerová
Datum odevzdání soutěžních návrhů	13. 11. 2020

MATEŘSKÁ ŠKOLA, SENIORSKÉ BYDLENÍ A VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ CENTRA OBCE JEŘMANICE

Jednofázová projektová užší krajinářsko-urbanisticko-architektonická soutěž o návrh

Vyhlašovatel	Obec Jeřmanice
Organizátor a sekretář	Jakub Chuchlík
Předmět soutěže	Návrh urbanistického, architektonického a krajinářského řešení novostaveb mateřské školy, seniorského bydlení a veřejných prostranství centra obce Jeřmanice. Předmět soutěže je možné realizovat na pozemcích ve vlastnictví obce. Zadavatel klade důraz na citlivé začlenění nové zástavby do krajinného panoramatu obce. Navržené řešení objektů, ulic, parkovišť a dalších veřejných prostranství by mělo respektovat měřítko a charakter okolní zástavby i důmyslně pracovat se svažtým terénem. Urbanistický koncept by neměl znemožnit případné budoucí využití obecních pozemků nad vymezeným řešeným územím.
Předpokládané ceny a odměny celkem	500 tis. Kč
Porota	Helena Fiebigerová, Radovan Čop, Jitka Trevisan, Markéta Zdebská, Martin Frei, náhradníci Petr Kleiner, David Pavlišta
Datum podání žádosti o účast	23. 11. 2020
Datum odevzdání soutěžních návrhů	1. 3. 2021

NOVÉ HLAVNÍ NÁDRAŽÍ BRNO

Mezinárodní dvofázová užší projektová urbanisticko-dopravně-architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Správa železnic, státní organizace / Statutární město Brno
Organizátor	Kancelář architekta města Brna
Sekretář	Kristina Župková

Předmět soutěže

Návrh nového hlavního nádraží města Brna včetně zastřešení a podoby nástupišť, návrhu dispozic vnitřních prostor, umístění hlavní výpravní haly, podoby fasád drážních objektů, vzhledu drážního tělesa, návrhu mostních konstrukcí a souvisejících veřejných prostranství v podrobnosti urbanisticko-dopravně-architektonické studie. Součástí návrhu je také nalezení optimální polohy a podoby autobusového nádraží, přestupního terminálu MHD, odstavných parkovišť, stanovišť taxislužby a úschovny kol. Návrh musí zohlednit jak jejich napojení na městskou dopravní síť, tak i jejich vzájemné vazby zejména s ohledem na kvalitu pěších přesunů a pěšího prostupu drážním tělesem a v neposlední řadě vazby na urbanistickou strukturu nové čtvrti. Návrh také zahrnuje kompletní řešení přednádražního a zanádražního prostoru včetně budov podle stavebního programu.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

47 500 tis. Kč

Ladislav Kubíček, Luděk Minář, Mojmír Nejezchleb, Bohumil Šimek, Markéta Vaňková, Zdeňka Vydrová, Jan Jehlík, Petr Hlaváček, Eva Jiříčná, Peter Gero, Igor Marko, náhradníci Luboš Knížek, Pavel Paidar, Filip Chváta, Martin Všetěčka, Michal Sedláček, Vladimír Sitta, Jakub Cigler, Irena Fialová, Štěpán Valouch

Datum podání žádosti o účast
Datum odevzdání soutěžních návrhů

19. 10. 2020

1. 2. 2021

DOSTAVBA HISTORICKÉHO CENTRA MĚSTA STARÝ PLZENEC

Jednofázová otevřená architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Město Starý Plzenec
Útvar koncepce a rozvoje města Plzně
Stanislava Maronová
Najít kvalitní a komplexní architektonicko-urbanistický návrh dostavby území v centru města Starý Plzenec, který bude řešit prostorové a funkční vazby nového rozšíření centra a jejich propojení se stávajícím dochovaným

historickým centrem s ohledem na udržitelnost řešení a bude postupně realizovatelný v průběhu následujících přibližně 20 letech. Město usiluje o rozšíření veřejného prostoru dopravně frekventovaného Masarykova náměstí o klidnější, chráněné, intimnější veřejné prostory, které budou umožňovat různé využití při různých příležitostech. Zároveň klade velký důraz na řešení Smetanovy ulice, je třeba akceptovat, že pozice stávajících krajských komunikací je neměnná. Návrh definuje veřejné prostory, jejich hierarchii. Hlavním způsobem dopravy by měla být chůze, je důležité propojení pěších dopravních cest nového rozšíření centra a jejich vhodné napojení na dnešní dopravní infrastrukturu. Druhou důležitou prioritou města je umístění veřejných staveb, které v současnosti chybí a které zároveň podtrhují veřejné využití území, tedy knihovny, komunitního centra či domova s pečovatelskou službou. Celkem by měla doplnit výstavba pro rezidenty. Řešené území je vymezeno ulicemi Radyňská, Nerudova, Jiráskova, Vrchlického.

Předpokládané ceny
a odměny celkem
Porota

500 tis. Kč

Vlasta Doláková, Pavla Burešová, Martin Stark, Jan Šépková, Eva Kovářiková, Antonín Novák, Jiří Klokočka, náhradníci Petra Štáhllová, Martin Rusina, Milan Svoboda

Datum odevzdání
soutěžních návrhů

18. 11. 2020

POCTA JIŘINĚ HAUKOVÉ A JINDŘICHU
CHALUPECKÉMU – UMĚLECKÁ INSTALACE VE
VEŘEJNÉM PROSTORU PRAHY 10

**Jednofázová otevřená projektová
architektonicko-výtvarná soutěž**

Vyhlašovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Městská část Praha 10
MOBA studio
Igor Kovačević
Najít nejlepší umělecké ztvárnění pocty Jiřině Haukové a Jindřichu Chalupeckému – tedy nejlepší řešení umělecké intervence v Parku Jiřiny Haukové a Jindřicha Chalupeckého mezi ulicemi Vršovickou a U Vršovického nádraží na Praze 10, konkrétně na parcele č. 2487/7. Cílem soutě-

že je najít pro městskou část Praha 10 partnera pro vytvoření kvalitní soudobé umělecké instalace ve veřejném prostoru, a to v souladu s pravidly danými Programem Umění pro město (<https://umenipromesto.eu/>). Odhadované celkové náklady na realizaci jsou 5 mil. Kč bez DPH.

500 tis. Kč

Renata Chmelová, Jana Kormrsková, Martin Valovič, Karina Kottová, Maria Loboda, Otto M. Urban, Tomáš Vaněk, náhradníci David Kašpar, Milan Houser, Edith Jeřábková

16. 11. 2020

Předpokládané ceny
a odměny celkem
Porota

Datum odevzdání
soutěžních návrhů

TERMINÁL PRAHA VÝCHOD

**Mezinárodní jednofázová otevřená
architektonicko-urbanistická soutěž
o návrh**

Vyhlašovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Správa železnic, státní organizace
HAVEL & PARTNERS, s. r. o., advokátní kancelář
Miroslav Vodák
Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu pro účely budoucí výstavby nového železničního terminálu Praha východ, který bude součástí prvního úseku vysokorychlostní tratě (VRT) v ČR. Terminál bude sloužit jako přestupní uzel mezi VRT Praha – Brno a VRT Praha – Hradec Králové a zároveň jako P+R bod pro dojíždění. Chystaný terminál s pracovním názvem Praha východ bude sloužit zejména obyvatelům severovýchodní části Středočeského kraje a přilehlých oblastí hlavního města. Terminál Praha východ bude nabízet rychlé železniční spojení pro pravidelné dojíždění do centra hlavního města a zároveň pohodlné spojení s Brnem, Ostravou, Drážďany, Vídní a mnoha dalšími městy u nás i v zahraničí. Navíc díky umístění na okraji metropole nabídne i bezproblémové parkování a dobrou dostupnost. Stejně jako v případě zahraničních stanic budovaných na okrajích metropolí se předpokládá, že terminál Praha východ bude sloužit i jako impulz k rozvoji přilehlého území. Svou představu o podobě širšího okolí nového ná-

Předpokládané ceny a odměny celkem	draží a možnosti jeho využití nabídnou architekti v ideové části soutěže. 3 000 tis. Kč
Porota	Pavel Paidar, Marek Pinkava, Jiří Poběřežský, Antonín Novák, Karel Hájek, Jiří Jandourek, Petr Štefek, Pavla Pannová, Anna Švarc, náhradníci Pavel Andršt, Matyáš Hron, Vladimír Nekolný, David Hlouch, Jiří Klokočka
Datum odevzdání soutěžních návrhů	20. 11. 2020

ZÁMECKÝ PARK V OSTRAVĚ-PORUBĚ

Jednofázová užší projektová krajinářsko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Statutární město Ostrava – městský obvod Poruba
Organizátor	Statutární město Ostrava, městský obvod Poruba
Sekretář	Martina Kostelníková
Předmět soutěže	Zpracování krajinářsko-urbanistického návrhu na řešení prostoru s názvem „Zámecký park v Ostravě Porubě“.
Předpokládané ceny a odměny celkem	1 750 tis. Kč
Porota	Lucie Baránková Vilamová, Zuzana Bajgarová, Petr Jedlička, Mojmír Kyselka, Vladimír Sitta, Magda Cigánková Fialová, Jiří Žid, náhradníci Petra Brodová, Rudolf Grimm, David Zajíček
Datum odevzdání soutěžních návrhů	24. 11. 2020

AREÁL BÝVALÉ KŘIŽANOVY PILY, VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Jednofázová otevřená ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Valašské Meziříčí
Organizátor	Město Valašské Meziříčí
Sekretář	Lucie Rapantová
Předmět soutěže	Nalézt návrh urbanisticko-architektonického, krajinářského a dopravního řešení lokality areálu bývalé Křižanovy pily a území v okolí vlakového nádraží. Vyhlašovatel předpokládá nalezení harmonického poměru mezi plochami zástavby, veřejných prostranství a dopravní a technické infrastruktury. V daném území se požaduje minimálně umístit – dopravní autobusový terminál, městský úřad, alej Emilie a Jana Křižanových a vyřešit parkování. Vy-

hlašovatel očekává silnou a nosnou ideu, která bude přesvědčivým startovacím impulzem ke konceptní proměně a revitalizaci zanedbaného prostoru, který se stane důstojnou a organickou součástí města.

Předpokládané ceny a odměny celkem

400 tis. Kč

Porota
Robert Stržínek, Hana Skácalová, Petr Klier, Milena Vitoulová, Pavel Grasse, náhradníci Irena Brouwerová, Martina Hovořáková

Datum odevzdání soutěžních návrhů

18. 11. 2020

REKONSTRUKCE JEŠUTOVA NÁMĚSTÍ A NÁMĚSTÍ II. ODOJE V BYSTRICI

Jednofázová projektová architektonicko-krajinářská soutěž o návrh

Vyhlašovatel	Město Bystřice
Organizátor	MOBA studio / CCEA MOBA
Sekretář	Igor Kovačević
Předmět soutěže	Najít nejlepší řešení na rekonstrukci Ješutova náměstí a náměstí II. odboje. Cílem soutěže je pro město Bystřice najít partnera pro vytvoření kvalitního veřejného prostoru a řešení dvou nejvýznamnějších veřejných prostranství města. Odhadované stavební náklady bez přeložek sítí na realizaci jsou 40 mil. Kč bez DPH.
Předpokládané ceny a odměny celkem	500 tis. Kč
Porota	Michal Hodík, Tomáš Russe, Roman Brychta, Ondřej Císlar, Eva Zemenová, náhradníci Jan Vaněček, Jaroslav Hulín
Datum odevzdání soutěžních návrhů	27. 11. 2020

PARKOVACÍ DŮM ZA KATEDRÁLOU, OSTRAVA

Užší jednofázová projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Statutární město Ostrava
Organizátor	Městský ateliér prostorového plánování a architektury
Sekretář	Martina Kostelníková
Předmět soutěže	Návrh architektonického řešení novostavby parkovacího domu na pozemcích parcelní číslo 461/1, 461/2 a 462/1 v k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava. Návrh je nutné řešit komplexně v rámci řešeného území v rozsahu vymezeném dle soutěžních

podkladů. Soutěžní zadání vychází z aktuální situace lokality historického centra města a novostavbu parkovacího domu je proto nutné řešit v jejím kontextu jako součást všech systémových vrstev města. Z prostorového hlediska je požadováno parkovací dům řešit tradičně jako součást městské blokové struktury s ohledem na sousedící významné stavby. Součástí soutěžního zadání je také úvaha o způsobu provozování parkovacího domu a na to navazující funkční náplní včetně případných budoucích změn.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

Vladimír Cigánek, David Witosz, Ondřej Vysloužil, Martin Krupauer, Ondřej Chybík, Vladimír Fialka, Milena Vitoulová, náhradníci Zuzana Bajgarová, Petr Buryška, Lucie Kadrmanová Chytilová, Petr Stanjura

Datum odevzdání soutěžních návrhů

20. 11. 2020

JEZERO MILADA

Mezinárodní užší dvoufázová projektová krajinářsko-urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlášovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Palivový kombinát Ústí, státní podnik
ONplan lab, s. r. o.
Karolína Koupalová
Nalezení optimální proveditelné a udržitelné koncepce postupné přeměny území jezera Milada v místo: které si i přes navržené změny zachová a bude dále rozvíjet svůj osobitý přírodní charakter s cílem vytvoření krajiny odolné vůči klimatickým změnám, vhodné pro příměstskou rekreaci, odpočinek v přírodě, sport s kvalitním zázemím a vybavením pro obyvatele okolních sídel, které bude lákat k pobytu i přespolní návštěvníky, které se stane nedílnou součástí širšího území, které bude dobře dostupné z okolních měst a obcí, vhodně doplní jejich občanskou vybavenost a v odůvodněných případech alokuje i plochy pro bydlení navazující na již zastavěné území, které přispěje ke zvýšení kvality života místních

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

Datum odevzdání soutěžních návrhů (1. kolo)
Datum odevzdání soutěžních návrhů (2. kolo)

obyvatel, přispěje k obnově „místa s dobrou adresou“.
3875 tis. Kč

Petr Kubiš, Tomáš Kupec, Martin Klika, Pavlína Janíková, Klára Salzmann, Jitka Trevisan, Jan Magasanik, Filip Tittl, Ondřej Špaček, náhradníci Jan Vondruška, Josef Kusebauch, Petr Nedvědický, Jana Princová, Ondřej Beneš, Vladimír Šanda, Roman Bukáček, Milota Sidorová, Miroslav Janovský

30. 11. 2020

26. 3. 2021

PARK U VODY, PRAHA 7-HOLEŠOVICE

Otevřená jednofázová projektová urbanisticko-krajinářská soutěž

Vyhlášovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Městská část Praha 7
Markéta Kohoutová
Markéta Pražanová
Zpracování urbanisticko-krajinářského návrhu parku u vody v Praze 7-Holešovicích. Cílem revitalizace prostoru je znovunavázání vztahu s řekou na levém vltavském břehu, posílení jedinečného charakteru parku se zachovalou stopou průmyslového provozu a využití potenciálu jednoho z mála veřejných míst v městské struktuře s rozlehlou zelenou plochou, které umožňuje volný pohyb kolem vody. Návrh by měl představit základní principy fungování nového parku, jeho schopnost dynamicky reagovat na proměňující se způsob užívání i uživatelů samotných, které revitalizace vyvolá. Zadavatel si nepřije instantní, luxusní, přesně definovaný nábřežní park. Nový park na ploše cca 2,9 ha by měl udržitelným způsobem zohlednit rizika a omezení, která s sebou přináší umístění v aktivní záplavové zóně.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

Datum odevzdání soutěžních návrhů

400 tis. Kč

Lenka Burgerová, Jiří Hejnic, Jan Sedlák, Patrik Hoffman, Tomáš Jiránek, náhradníci Jiří Knitl, Eva Jeníková

14. 12. 2020

BYTOVÝ DŮM 4DVORY, ČESKÉ BUDĚJOVICE

**Dvoufázová otevřená anonymní
architektonická projektově-ideová soutěž
o návrh**

Vyhlašovatel	Statutární město České Budějovice
Organizátor	HAVEL & PARTNERS, s. r. o., advokátní kancelář
Sekretář	Kamila Kulhánková
Předmět soutěže	Město České Budějovice vyhlašuje soutěž o návrh na novostavbu bytových domů v lokalitě 4Dvory. Výsledkem by v první etapě měl být projekt na více než 140 bytů, které budou poskytovat nájemní bydlení pro různé skupiny obyvatel, doplněné o menší komerční prostory. Lokalita 4Dvory je největší rozvojová zastavitelná plocha v majetku města a kromě bytové výstavby se zde uvažuje i s občanskou vybaveností a stavbami pro sport. Předpokládaná cena investice je 500 milionů Kč bez DPH. 2700 tis. Kč
Předpokládané ceny a odměny celkem	
Porota	Viktor Lavička, Tomáš Bouzek, Tomáš Chovanec, Tomáš Veselý, Luboš Zemen, Petr Hornát, náhradníci Irena Duchoňová, Jan Mádl, Petra Kunarová, Lukáš Kohl
Datum odevzdání soutěžních návrhů	7. 12. 2020

**PROBÍHAJÍCÍ
SOUTĚŽE**

CENTRÁLA SPRÁVY ŽELEZNIC

**Mezinárodní jednofázová otevřená
architektonická projektová soutěž o návrh**

Vyhlašovatel	Správa železnic, státní organizace
Organizátor	HAVEL & PARTNERS s. r. o., advokátní kancelář
Sekretář	Miroslav Vodák
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu podoby nového sídla Správy železnic, státní organizace, v jižním sousedství připravovaného Terminálu Smíchov podél ulice Nádražní v Praze 5. Cílem stavby nové Správy

železnic je vytvořit centrální pracoviště, které by odpovídalo nejen současným požadavkům na architektonické, technické a provozní řešení stavby, ale také zvýšilo efektivitu a flexibilitu pracovních procesů a celkově reprezentovalo budoucí vizi Správy železnic jako správce komplexního dopravního systému pro 21. století. Její budova by měla být zároveň navržena tak, aby naplnila principy ekologie a trvalé udržitelnosti. Předpokládá se, že v Centrále bude sídlit Generální ředitelství Správy železnic a pět organizačních jednotek s celkovým počtem cca 1350 zaměstnanců. Zadavatel preferuje umístění Generálního ředitelství v samostatné budově s možností propojení s dalšími objekty (např. subtilními konstrukcemi). V těch se předpokládá umístění Stavební správy západ, Centra telematiky a diagnostiky, Správy železniční geodézie, Centra sdílených služeb a Hasičského záchranného sboru.

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

7000 tis. Kč

Jiří Svoboda, Radim Anton, Jaroslav Wertig, Radek Kolařík, David Mateáško, Michal Fišer, David Hlouch, náhradníci Petr Hofhanzl, Jakub Bazgier, Pavla Urbánková, Jakub Veselý, Petr Vaníček, Tomáš Veselý, Tomáš Homola, Jan Kasl, Pavla Pannová

Datum odevzdání
soutěžních návrhů

12. 1. 2021

REVITALIZACE AREÁLU BÝVALÉHO CUKROVARU,
BŘECLAV**Jednofázová otevřená ideová urbanistická
soutěž**

Vyhlašovatel
Sekretář
Předmět soutěže

Město Břeclav
Karel Bařinka
Návrh revitalizace areálu bývalého cukrovaru v Břeclavi bude řešit umístění nových funkcí včetně řešení dopravního napojení. Návrh bude obsahovat základní hmotové a dispoziční řešení jednotlivých objektů a bude umožňovat realizaci po etapách dle ekonomických možností vyhlašovatele.

Předpokládané ceny a odměny celkem

650 tis. Kč

Porota	Jakub Matuška, Luboš Krátký, Radko Květ, Vojtěch Mencl, Zdeňka Vydrová, náhradníci Čestmír Blažek, David Mikulášek, Pavel Jura
Datum odevzdání soutěžních návrhů	4. 2. 2021

ŽELECHOVICE NAD DŘEVNICÍ – ÚPRAVY ČÁSTI CENTRA OBCE

Jednofázová otevřená projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel	Obec Želechovice nad Dřevnicí
Sekretář	Ivan Černý
Předmět soutěže	Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace části centra obce Želechovice nad Dřevnicí. Jedná se převážně o návrh nových objektů pro bydlení, doplněné občanskou vybaveností a úpravou venkovních prostor včetně návrhu jejich uspořádání, vybavení mobiliářem, zeleně, ve struktuře navazující na stávající podobu uliční sítě a parcelaci pozemků. Z návrhu by měly vyplynout regulační podmínky nové zástavby, prostorové a provozní vztahy v rámci řešeného území tak, aby se po realizaci záměru stalo uskupení objektů integrální součástí středu obce. Návrh zároveň zohlední další připravované záměry obce a ekonomické možnosti zadavatele.
Předpokládané ceny a odměny celkem	500 tis. Kč
Porota	Michal Špendlík, Petr Zámečník, Václav Babka, Václav Kocián, Ivan Bergmann, náhradníci Vlastislav Švrček, Ondřej Pšenčík
Datum odevzdání soutěžních návrhů	20. 1. 2021

NOVÁ NÁVES BAŠŤ S BUDOVOU ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Jednofázová projektová architektonicko-urbanistická soutěž o návrh

Vyhlašovatel	Svazek obcí Pod Beckovem
Organizátor	MOBA studio / CCEA MOBA
Sekretář	Igor Kovačević
Předmět soutěže	Návrh nové návsi obce Bašť, kde bude centrální budovu tvořit novostavba svazkové základní školy, včetně úpravy veřejného prostranství. V další nové zástavbě pro obec vzniknou v parteru

prostory pro obchod a služby a ve vyšších patrech obecní byty. Cílem soutěže je pro obec Bašť najít partnera pro vytvoření kvalitní veřejné vybavenosti. Odhadované stavební náklady na realizaci jsou 200 mil. Kč bez DPH na svazkovou školu a 150 mil. Kč bez DPH na novou zástavbu pro obec a náves.

2 100 tis. Kč

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

Martin Kupka, Vítězslav Kaliba, Martin Skalický, Jan Hájek, Emil Přikryl, Eva Šarochová, Tomáš Matuška, náhradníci Pavla Příšovská, Martin Čacký, Norbert Obršál

Datum odevzdání soutěžních návrhů

14. 1. 2021

REVITALIZACE OBJEKTU SOKOLOVNY V ROKYCANECH

Jednofázová otevřená projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Organizátor
Sekretář
Předmět soutěže

Město Rokycany
City Upgrade s.r.o.
Lucie Kadrmanová
Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace objektu Sokolovny na Nové centrum kultury města Rokycany. A rozhodnutí o začlenění stávajících budov, jejich úpravě, modernizaci, rekonstrukci či bourání. Součástí řešení na p. č. st. 600 v k. ú. Rokycany bude také řešení normových požadavků pro parkování vyvolané potřebami areálu centra kultury s minimální kapacitou 90 parkovacích stání, která budou zároveň sloužit jako kapacita veřejných stání obsluhujících centrum města. Výsledný návrh bude podkladem pro zpracování navazující projektové dokumentace.

2 000 tis. Kč

Předpokládané ceny a odměny celkem
Porota

Václav Kočí, Jan Šašek, Tomáš Rada, Radek Dragoun, Tomáš Petrášek, Barbora Kopečná, Martina Buřičová, náhradníci Václav Žůna, Lukáš Rada

Datum odevzdání soutěžních návrhů

15. 3. 2021

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

TŘI V JEDNOM PRO LIBČICE NAD VLTAVOU –
NOVÝ MĚSTSKÝ DŮM, ÚPRAVA RADNICE A NÁMĚSTÍ

Jednofázová užší projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Město Libčice nad Vltavou
Návrh novostavby městského domu a úpravy prostor městského úřadu a okolního veřejného prostranství. Cílem soutěže je pro město Libčice nad Vltavou najít partnera pro vytvoření kvalitní veřejné vybavenosti. Odhadované stavební náklady na realizaci jsou 65 mil. Kč, z toho 35 mil. Kč na kulturní dům, 15 mil. Kč na opravu radnice a 5 mil. Kč na úpravu křižovatkvy bez přeložek sítí (jednotlivé částky jsou bez DPH). Soutěž tyto předpokládané náklady ověří a bude sloužit jako indikátor pro jejich případnou aktualizaci.

SPORTOVNÍ HALA ROKYCANY

Jednofázová otevřená projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Město Rokycany
Zpracování architektonického návrhu novostavby objektu tělocvičny v Rokycanech včetně návrhu řešení jejího bezprostředního okolí s cílem doplnění místa pro sportovní aktivity dvou sousedních základních škol a doplňkových funkcí družiny a gymnastického sálu. Předmětem návrhu bude také vhodné zařazení stavby do struktury města. Smyslem soutěže je získat kvalitní ucelený architektonický návrh budovy a rozhodnout o vhodném a citlivém začlenění novostavby do struktury města se všemi historickými vazbami. Výsledný návrh bude podkladem pro zpracování navazujících projektové dokumentace.

SPOLKOVÝ DŮM VELEŠÍN

Otevřená jednofázová projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Organizátor
Sekretář soutěže

Město Velešín
City Upgrade, s. r. o.
Lucie Kadrmanová Chytilová,
Pavla Sommerschuh

Předmět soutěže

Návrh bude řešením novostavby Spolkového domu v uliční frontě na horní hraně náměstí J. V. Kamarýta, v atraktivní pozici naproti městskému úřadu. Spolkový dům by se měl stát místem, kde se bude odehrávat intenzivní městský spolkový, sportovní a společenský život, bude tedy především domem místních obyvatel. Svým umístěním poskytne obyvatelům Velešína prostor pro široký rozsah aktivit v blízkosti jejich bydliště, lokální identita celku města bude návrhem posílena. Smyslem soutěže je získat kvalitní architektonicko-urbanistický návrh novostavby budovy a přilehlých ploch.

Předpokládané ceny
a odměny celkem
Porota

650 tis. Kč

Petr Vágner, Petr Hornát, Jan Mach, Pavel Buryška, Markéta Zdebská, náhradníci Petr Trajer, Jiří Růžička, Jiří Opočenský

Předpokládaný termín
odevzdání soutěžních
návrhů

1. 2. 2021

NÁSTAVBA A REKONSTRUKCE STÁVAJÍCÍCH
PROSTOR ŠKOLNÍ BUDOVY V LIPKÁCH 1523,
HRADEC KRÁLOVÉ

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Královéhradecký kraj
Návrh pro realizaci nástavby, přístavby a kompletní rekonstrukce stávajících prostor školní budovy V Lipkách 1523, Hradec Králové – Střední školy služeb, obchodu a gastronomie. Dále vybudovat chybějící učebnu odborného výcviku studené kuchyně a efektivně využít všech prostor v budovách školy pouze pro potřeby výuky. Budova pochází ze 70. let minulého století a je až na malé úpravy (vybudování školní restaurace) v původním stavu. Byla projektována a několik let využívána jako centrum služeb

(např. prodejna akvaristiky, kanceláře okresního mysliveckého svazu). V přízemí budovy se nachází byt školníka. Začátkem 90. let začala být po drobných úpravách využívána pro odborný výcvik oborů kadeřník, kosmetička a zahradník. Po vybudování školní restaurace i pro obor kuchař-číšník.

vé zahradní čtvrti. Úkolem je artikulovat podobu náměstí i zástavby tak, aby byla v souladu se svým historicky založeným okolím, a posílit veřejnou vybavenost a zázemí pro společenské aktivity, což bude přínosem pro fungování čtvrti i města v budoucnosti.

REVITALIZACE PARKU U HRADEB PODÉL ULICE HORSKÁ

Jednofázová otevřená krajinářsko-urbanisticko-architektonická soutěž o návrh

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Městská část Praha 2
Zpracování krajinářsko-architektonicko-urbanistického návrhu k revitalizaci parku „U hradeb“ nacházejícího se na území městské části Praha 2 podél ulice Horská v těsné blízkosti zahrady „Ztracenka“ a parku „Folimanka“ se záměrem vytvoření prostoru pro volnočasové aktivity pro všechny věkové skupiny (včetně klidové zóny a zóny pro děti) s malým objektem občerstvení do 30 míst a venkovní terasou.

DOSTAVBA A ÚPRAVA NÁMĚSTÍ MÍRU, BRNO

Jednofázová otevřená projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Statutární město Brno
Návrh veřejného prostoru a životaschopné městské zástavby a takového funkčního využití, které zhodnocuje a rozvíjí charakter zadaného místa s důrazem na využití jeho potenciálu. Podoba veřejného prostoru náměstí Míru je dlouhodobě nevyhovující a vyžaduje koncepční a komplexní přístup k plánování jeho rozvoje. Zejména nevhodné je řešení tramvajové smyčky v kombinaci s vedením pozemních komunikací a jejich křížení. Lokalita je vhodná pro umístění funkcí místního i celoměstského významu, jde o přirozené centrum čtvrti i výchozí bod pro návštěvu institucí a společenských akcí v místě i na Kraví hoře. Charakter výstavby by měl být v souladu s okolní zástavbou vilo-

BYTOVÉ DOMY A MATEŘSKÁ ŠKOLA RAKOVNICKÁ V RUZYNI

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Městská část Praha 6
Na pozemcích 1910/2 a 1912/2 – Areál bydlení – navrhnout dva bytové domy s nájemními byty včetně související zahrady. Předpokládaná hodnota investice činí 80 mil. Kč bez DPH.
Na pozemcích 1914/2a 1916/3 – Areál MŠ – navrhnout dvoutržní mateřskou školu se služebními byty včetně související zahrady. Předpokládaná hodnota investice činí 40 mil. Kč bez DPH.
Na pozemcích 2248/1 a 2252 – ideovou součástí návrhu je úprava navazujících částí komunikace Rakovnická v úseku Ledecká/Přílepská a Ledecká v úseku Rakovnická/Stochovská.

REVITALIZACE KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ – NOVÉ STRAŠECÍ

Jednofázová otevřená architektonicko-krajinářská projektová soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Město Nové Strašecí
Řešení revitalizace Komenského náměstí a přilehlého okolí v centru města Nové Strašecí.

REKONSTRUKCE OBECNÍHO HOSTINCE A REVITALIZACE NÁVSI V PANENSKÝCH BŘEŽANECH

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Obec Panenské Břežany
Řešení rekonstrukce obecního hostince a revitalizace k hostinci přiléhající návsi.

REVITALIZACE AREÁLU BÝVALÉ MAYEROVY TOVÁRNY VE DVOŘE KRÁLOVÉ NAD LABEM

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Dvůr Králové nad Labem
Předmět soutěže	Zpracování architektonického návrhu na řešení rekonstrukce areálu bývalé Mayerovy továrny ve Dvoře Králové nad Labem (bývalý areál podniku Strojtex) v území městské památkové zóny Dvůr Králové nad Labem, areál však není zapsán na seznamu nemovitých kulturních památek ČR. Návrh by se měl stát jedním z podkladů k zadání zakázky na zpracování navazujících výkonových fází projekčních prací, dohledu nad jejich provedením a uvedením předmětné stavby do užívání. Návrh by měl architektonicky, výtvarně a provozními vazbami zapojit areál do historického centra města a otevřít ho široké veřejnosti z řad obyvatel města i jeho návštěvníků. Návrh by měl respektovat ekonomické možnosti zadavatele.

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CENTRUM V KAMENNÉM PŘÍVOZE V AREÁLU ŠÍBALOVA STATKU

Jednofázová otevřená projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Obec Kamenný Přívoz
Předmět soutěže	Návrh architektonického řešení společenského a kulturního centra obce Kamenný Přívoz ve stávajících prostorách Šibalova statku.

ZLÍN – ZÁSTAVBA BŘEZNICKÁ

Jednofázová otevřená anonymní urbanistická soutěž; projektová v rozsahu návrhu urbanistické struktury řešeného území a ideová v rozsahu řešení širšího území

Vyhlašovatel	Statutární město Zlín
Předmět soutěže	Zpracování urbanistického návrhu území v blízkosti centra Zlína, vymezeného ulicemi Březnická, Mostní, U Zimního stadionu a sportovní halou. Zadavatel předpokládá vznik polyfunkčního stavebního souboru, který bude přínosem centra měs-

ta Zlína a vhodně doplní své okolí funkčně i prostorově. Do území bude nutno zakomponovat vybrané požadavky dopravní, mezi uvažovanými záměry jsou muzeum veteránů, cvičná sportovní hala, bydlení, komerce či objekt soudu, to vše s důrazem na kvalitu vytvořeného veřejného prostoru.

OBNOVA PARKU NA MÍROVÉM NÁMĚSTÍ V HODONÍNĚ

Vyhlašovatel	Město Hodonín
Předmět soutěže	Zpracování architektonicko-krajinářského návrhu obnovy veřejných prostranství Mírového náměstí v Hodoníně. Cílem projektu je vytvořit kultivovaný veřejný prostor určený primárně k odpočinku a relaxaci, který bude zároveň sloužit pro konání sportovních i vzdělávacích aktivit přílehlých institucí a pro příležitostně pořádání kulturních akcí. Park na Mírovém náměstí by měl nabízet využití všem generacím, pomoci naplňovat společenský potenciál městské části a soudobou interpretací by měl navázat na doposud rezonující původní identitu místa. V širších souvislostech lze od projektu očekávat rehabilitaci veřejného prostoru, oživení zájmu obyvatel o jeho podobu a postupné budování vzájemné důvěry mezi městem a veřejností. Zájmové území tvoří tři části s rozdílným charakterem: park obdélného tvaru zaujímající největší plochu řešeného území a zároveň určující charakter celého území; komunikace a chodníky tvořící obvod parku; předprostor ZŠ Mírové náměstí.

JIRÁSKOVO NÁMĚSTÍ V KOLÍNĚ

Otevřená jednofázová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel	Město Kolín
Předmět soutěže	Zpracování architektonického urbanistického návrhu revitalizace veřejných prostranství území Jiráskova náměstí v Kolíně a navazujících prostor v rozsahu vymezeném v soutěžním podkladu P02 těchto soutěžních pod-

mínek, ve snaze získat kvalitní městský veřejný prostor, posílit jeho funkce a umožnit jeho lepší fungování. Soutěžní návrh bude sloužit jako podklad / vize postupné přeměny Jiráskova náměstí. Město Kolín, vědomo si důležitosti tohoto veřejného prostoru, bude na základě výsledků architektonické soutěže hledat cestu postupné realizace revitalizace v etapách. Za tím účelem bude vítězi soutěže zadána architektonicko-urbanistická studie na řešení revitalizace okolí kostela sv. Víta.

NÁMĚSTÍ MASARYKOVO NÁDRAŽÍ

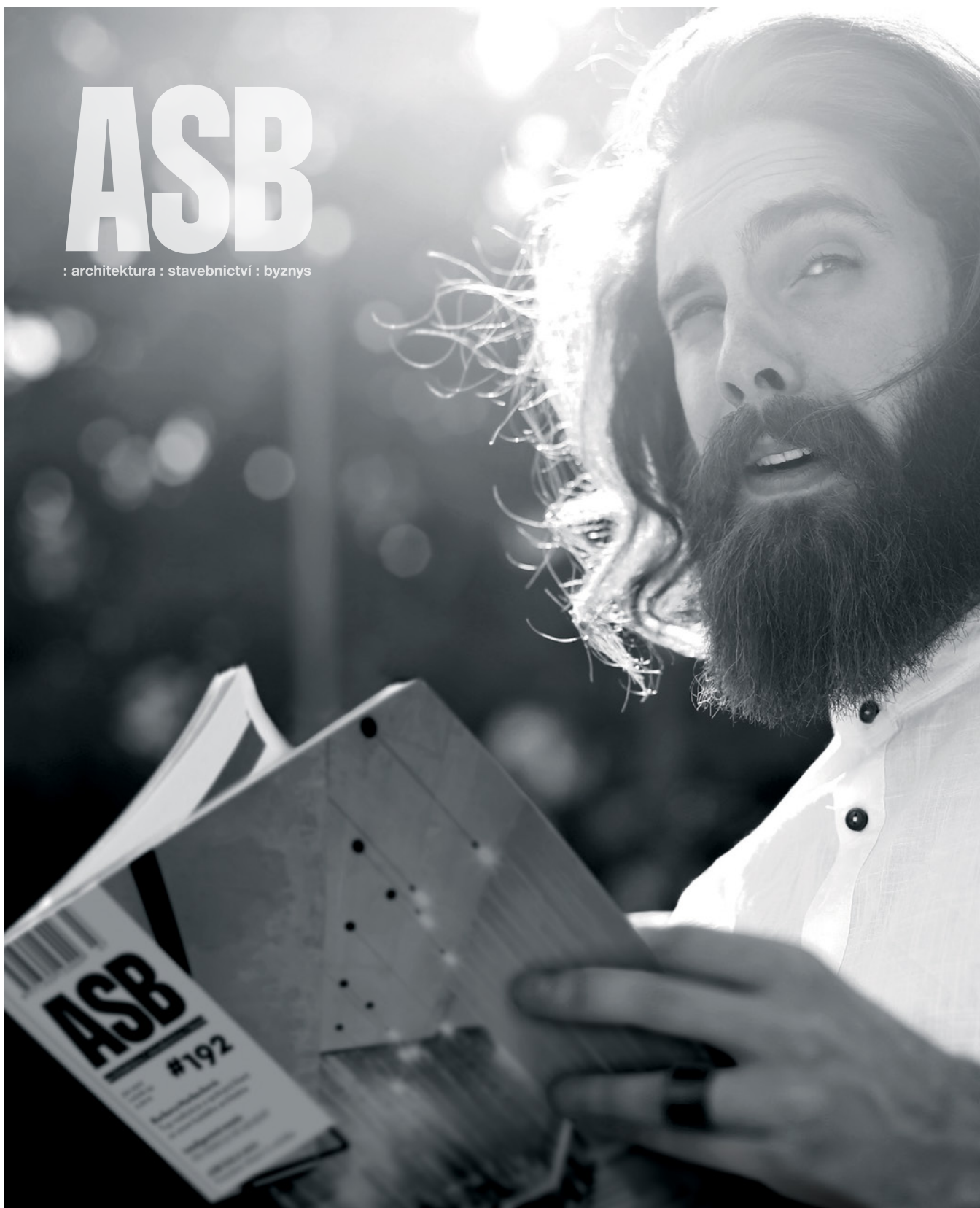
Otevřená dvoufázová ideová, v první fázi anonymní, architektonická a urbanistická soutěž

Vyhlašovatel
Předmět soutěže

Penta Real Estate, s. r. o.
Návrh veřejného prostoru (ve dvou etapách) v předprostoru Masarykova nádraží v Praze společně s návrhem přístřešků nad vstupy do metra a koncepční návrh možných úprav blízkého okolí.

ASB

: architektura : stavebnictví : byznys

časopis
**o architektuře,
stavebnictví a byznysu**

objednávky

web: www.send.cz
e-mail: jaga@send.cz
tel.: 225 985 225

Dlažba pro váš
vysněný domov

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ děkuje

všem partnerům České ceny za architekturu za podporu.

Generální partner

Generální mediální partner

Hlavní partneři

Hlavní mediální partner

Záštity

Partneři

concept
wiesner hager

Real-Treuhand
Raiffeisen Immobilien

GRAPHISOFT
ARCHICAD

viega

HELUZ

ELITE BATH
+ KITCHEN

bulthaup
praha

GAGGENAU

SOVING

Semmelrock
stein+design*

trigema

M&T
manufacture 1997

●● **mmcité**

MARSH

TRACHEA
for ARCHITECTS

VMZINC

RAKO

JK
ARCHITEKTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

České dráhy

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Kraj Vysočina

Zlínský kraj

KRÁLOVÉHRADSKÝ
KRAJ

PLZEŇSKÝ KRAJ

1857
Moser
KARLSBAD

MATTONI 1873
SOURCES AND TASTES OF EUROPE

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

BELOUD
Post Production Sound Services

Děkujeme za spolupráci

ČESKÁ CENTRA
CZECH CENTRES

NTM
NÁRODNÍ
TECHNICKÉ
MUZEUM

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM
Centrum stavitelského dědictví Plasy

Spolkový
dům Slavonice

PRAHA
PRAGUE
PRAHA
PRAHA

Centrum architektury
a městského plánování

**Divadlo
Archa**

NESPRESSO

KONFES
KONGRESOVÁ TECHNIKA

**FORUM
KARLÍN**

ZUMTOBEL

Mediální partneři

ASB
architektura
stavbařství
bydlení

ASB-portal.cz
odborný stavební portál

ERA21

INTRO

ARCHITECT+

STAVBA

StavbaWEB

ESTAV.cz

EARCH.

**VĚŘEJNÁ
SPRÁVA**

WWW
SK **ARCHINFO**

dolcevitá

AKUSTIKA

PROSTOROVÁ, STAVEBNÍ, PRŮMYSLOVÁ

ELEKTROAKUSTIKA
AUDIOVIZUÁLNÍ TECHNIKA

KONZULTACE
ZPRACOVÁNÍ STUDIÍ
MĚŘENÍ
DODÁVKY
MONTÁŽE

SONING Praha s.r.o.
Pod Hájkem 406/1a, 180 00 Praha 8

T +420 257 190 539
soning@soning.cz
www.soning.cz

www.soning.cz

KOMPLETNÍ ODBORNÉ PORADENSTVÍ

VÝKRESY A TECHNICKÉ
PODKLADY PRO VAŠI PRÁCI

VÁŠ ODBORNÝ
KONZULTANT VEKRA
NA TELEFONU

PODKLADY PRO BIM
ZÍSKÁTE NA
bim@vekra.cz

REGISTRACE
www.vekra.cz/pro-odborniky

VEKRA VYDRŽÍ VÍC

NEJVĚTŠÍ rezidenční stavitel v ČR

**CENTRAL
GROUP**

**Připravujeme 30.000 bytů
v nových pražských čtvrtích**

- Více než 16.000 prodaných bytů, domů a parcel ve 180 úspěšně dokončených projektech
- Vlastníme kolem 1,5 milionu m² brownfieldů a pozemků určených k výstavbě pro více než 30.000 nových bytů po celé Praze
- Ve spolupráci s těmi nejlepšími architekty (např. Josef Pleskot, Eva Jiříčná, Jakub Cigler) připravujeme celé nové městské čtvrti i menší exkluzivní rezidenční projekty
- Nemáme potřebu bankovních úvěrů, neúčastníme se žádných veřejných zakázek ani nejsme příjemce žádných veřejných dotací, na daních odvádíme českému státu ročně stamilionové částky a dalšími mnoha desítkami milionů korun přispíváme na obecně prospěšné účely (Nadační fond pro zdraví dětí, Nadační fond pro lékařský výzkum, podpora vzdělávání, rekonstrukce historických památek, výsadba veřejné zeleně a výstavba veřejné infrastruktury)
- Jsme generálním partnerem prestižní soutěže Česká cena za architekturu, generálním partnerem hlavního města Prahy na nejprestižnějších mezinárodních veletrzích (EXPO REAL a MIPIM) a dále jsme sponzorem Sdružení pro architekturu a rozvoj (SAR) a jím pořádaných pololetních Summitů architektury a rozvoje

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2020

central-group.cz

